

1ο ΓΕΛ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

ΣΧ. ΕΤΟΣ 2013-2014

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ Β' ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ

ΤΑΞΗ : Α'

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΓΥΛΤΙΔΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ
ΟΝΟΜΑΤΑ ΜΑΘΗΤΩΝ

Γεωργιέφ Αθανάσιος (Α1)
Δέδε Ειρήνη (Α1)
Καλλιάνος Δημήτριος (Α2)
Κοϊνης Παναγιώτης (Α2)
Κολγκικώνη Πολυξένη (Α2)
Κουλουρίδη Αναστασία (Α2)
Κουτρούμανου Αντιγόνη (Α2)
Κυπραίου Άννα (Α2)
Μακρυδάκης Νικόλαος (Α2)
Μακρυδάκης Στέφανος (Α2)

Μάλλιος Παναγιώτης (Α2)
Μαρίνης Αντώνης (Α2)
Μπουγιώτη Άννα (Α3)
Νίκα Μαρία (Α3)
Νούλα Γεωργία (Α3)
Οβάντο Αγγελική (Α3)
Πατούρας Γεώργιος (Α3)
Ρούμπος Παναγιώτης (Α4)
Σπανός Ρωμανός (Α4)
Τσελεπάκη Αγγελική (Α4)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	3.σελ
2. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	
2.1 ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ.....	4 σελ.
2.2 ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ.....	6 σελ.
2.3 ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΚΑΙ ΣΑΙΞΠΗΡ.....	12 σελ.
2.4 ΑΓΓΛΟΙ ΦΙΛΕΛΛΗΝΕΣ ΣΤΗΝΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ	26σελ
3 ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ.....	34.σελ.
3.1 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ.....	34σελ.
3.2 ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ.....	...48 σελ.
4. ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	67σελ.
5. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ -ΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ.....	68.σελ.
6.ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	69 σελ.

1.Πρόλογος

Ο ελληνικός πολιτισμός στη διαχρονική του πορεία –ιδιαιτέρως το πνεύμα της κλασσικής αρχαιότητας- στην επικοινωνία και συνάντηση του με τους άλλους λαούς κατάφερε να τους εμποτίσει με τα νάματα της κλασσικής γραμματείας , ημέρωσε τα ήθη , εξευγένισε την ποιότητα της ζωής τους ,τους έδωσε προοπτική και λόγο ύπαρξης. Τούτο καταφαίνεται όχι μόνο στις γλωσσικές επιρροές αλλά και σε στιγμιότυπα της καθημερινής ζωής , στις παραδόσεις, στα ήθη και έθιμα. Στην παρούσα εργασία θα προσπαθήσουμε να καταδείξουμε , μέσα από μια σύντομη ιστορική αναδρομή την συνάντηση ελληνικού και αγγλικού πολιτισμού και τις γλωσσικές αλληλεπιδράσεις ανάμεσα στα δύο πολιτιστικά και πολιτισμικά μεγέθη.

2. Ιστορική αναδρομή

2.1 Αρχαιότητα

Πυθέας ο Μασσαλιώτης

Ο **Πυθέας ο Μασσαλιώτης** (Πυθεός, περ. 380 – περ. 310 π.Χ.) ήταν αρχαίος Έλληνας έμπορος, εξερευνητής και γεωγράφος από τη Μασσαλία της σημερινής Γαλλίας. Είναι γνωστός για το ταξίδι που πραγματοποίησε στις θάλασσες της βόρειας Ευρώπης. Το ταξίδι έγινε, γύρο στο 325 π.Χ. σε συνεννόηση με το δήμο της Μασσαλίας, για να βρει μέταλλα, όπως κασσίτερο, ήλεκτρο, που δύσκολα βρισκόταν στην Ελλάδα. Δεν είναι γνωστή η ακριβής χρονολογία του ταξιδιού, ούτε, και οι συνθήκες κάτω από τις οποίες πέρασε τα στενά του Γιβραλτάρ· στενά που φρουρούσαν άγρυπνα οι **Καρχηδόνιοι**.

Το ταξίδι του Πυθέα

Ο Πυθέας περιέγραψε το ταξίδι του στα βιβλία του *Περί Ωκεανού και Γης περίοδος*, από τα οποία σώζονται μόνο αποσπάσματα, σε αναφορές άλλων συγγραφέων. Ανάμεσα σε αυτούς, ο Στράβων και ο Πολύβιος αμφιβάλλουν για το αν ο Πυθέας έκανε πραγματικά το ταξίδι που περιγράφει.

Ο τρόπος που ξεκίνησε το ταξίδι του ο Πυθέας δεν είναι επακριβώς γνωστός. Μπορεί να πέρασε από το Στενό του Γιβραλτάρ, αλλά είναι επίσης πιθανό να ταξίδεψε αρχικά δια ξηράς μέσω της Γαλλίας. Στη συνέχεια βρέθηκε στη Μεγάλη Βρετανία, για την περίμετρο της οποίας υπολόγισε τιμή που διαφέρει κατά 2,5% από την πραγματική. Εκεί επισκέφτηκε την Κορνουάλη, σημαντικό τόπο εξόρυξης κασσίτερου. Μετά από θαλάσσιο ταξίδι έξι ημερών προς το βορρά έφτασε σε έναν τόπο που ονομάζει Θούλη. Για τη Θούλη ο Πυθέας αναφέρει ότι ήταν μία γεωργική χώρα, όπου η μεγαλύτερη ημέρα διαρκεί 20 (ισημερινές) ώρες. Αυτό παραπέμπει σε γεωγραφικό πλάτος 64 μοιρών. Οι εκεί κάτοικοι τρέφονταν με φρούτα και παρασκεύαζαν ένα ποτό από σιτάρι και μέλι.

Σχετικά με το ποια ήταν η Θούλη που επισκέφτηκε ο Πυθέας έχουν γίνει διάφορες υποθέσεις. Εικάζεται ότι πρόκειται για την Ισλανδία, τις ακτές της Νορβηγίας, τις Νήσους Φερόες ή τις Νήσους Σέτλαντ.

Βόρεια τη Θούλης, σε απόσταση μίας μέρας ναυτικού ταξιδιού, ξεκινούσε μία περιοχή όπου η θάλασσα αναμιγνυόταν με τον πάγο, τη στεριά και τον αέρα. Υπάρχουν θεωρίες σύμφωνα με τις οποίες ο τόπος που περιγράφει ο Πυθέας είναι οι περιοχές του Αρκτικού κύκλου κοντά στην Ισλανδία ή τη Νορβηγία, όπου το θαλασσινό νερό αρχίζει να πήζει και υπάρχει πυκνή ομίχλη. Ο συνδυασμός αυτός (νερό-πάγοι-ομίχλη) του έδωσε την εντύπωση της ανάμιξης των στοιχείων της φύσης.

Στη συνέχεια ο Πυθέας ταξίδεψε στη Βόρεια Θάλασσα και πιθανώς και στη Βαλτική.

Άλλοι "Αρχαίοι Έλληνες θαλασσοπόροι"

- Έλις (αρχαίος θαλασσοπόρος από την Σάμο.)
- Ευθυμένης ο Μασσαλιώτης (γεννήθηκε στην Μασσαλία)
- Ίππαλος (Ο επονομαζόμενος και «Κυβερνήτης» ήταν αρχαίος Έλληνας θαλασσοπόρος, γεωγράφος, χαρτογράφος και μετεωρολόγος του τελευταίου π.Χ. αιώνα. Τον αναφέρουν οι Στράβων, Κλαύδιος Πτολεμαίος και Πλίνιος.)
- Πυθέας ο Μασσαλιώτης (καταγόταν από τη Μασσαλία της σημερινής Γαλλίας.)
- Τιμοσθένης ο Ρόδιος. (αρχαίος Έλληνας, καταγόμενος από τη Ρόδο, συγγραφέας και ναύαρχος)

2.2 Βυζαντινή περίοδος (330-1453)

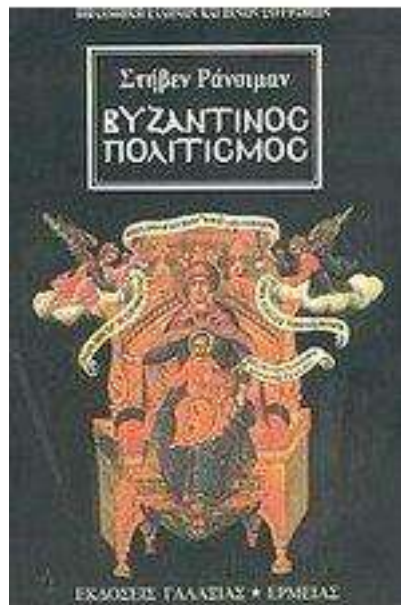
Ο πολιτισμός του Βυζαντίου σημάδεψε όλους τους λαούς ,που για μια στιγμή της ιστορίας τους βρέθηκαν μέσα στα σύνορά του η κάτω από την ακτινοβολία του.

Ειδικά για τον νεότερο Ελληνισμό το Βυζάντιο είναι το άμεσο παρελθόν και οι ρίζες του βρίσκονται σ'αυτό . Η χιλιετηρίδα του Βυζαντίου είναι η γέφυρα από τον αρχαίο στον νέο Ελληνισμό, αν και ο Ελληνισμός ,σαν πολιτιστικός φορέας και όχι κρατική υποδομή, δεν καταργήθηκε ποτέ ,διότι είναι διαχρονικό ιδανικό ζωής.

Είναι βέβαιο ότι η αρχαία και κλασική Ελλάς είναι κάτι ξεχωριστό για τον Ελληνισμό και για τον σύγχρονο πολιτισμό αλλά και το Βυζάντιο. Καθόλου δεν υστερεί και η τυχόν άρνησή του προκαλεί ένα μεγάλο πολιτιστικό και ιστορικό κενό ,για μια εποχή που ο Ελληνισμός είχε την μεγαλύτερη έκταση και ζωή 1.100 ετών !

Ο βυζαντινολόγος Sir Steve Runciman και ο ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Στα βιβλία του άγγλου βυζαντινολόγου sir Steven Runciman "**Βυζαντινός Πολιτισμός**" και "**Η Άλωση της Κωνσταντινουπόλεως**" εντύπωση μεγάλη κάνει η αγάπη του για το Βυζάντιο, με την οποία είναι γραμμένα. Ιδιαίτερα σημαντικές είναι οι αναφορές που κάνει στην κοινωνική πολιτική του Βυζαντίου, τα ιδρύματα, πτωχοκομεία, θεραπευτήρια κ.α., στην απουσία της θανατικής ποινής, αλλά και αυτών των φυλακών.

Πνευματική ακτινοβολία του Βυζαντίου δεν περιορίζεται μόνο στην Ανατολή και στους Σλαβικούς λαούς αλλά φθάνει ως τα τελευταία άκρα της δυτικής Ευρώπης, την Αγγλία.

Ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος γράφει: «και αι βρεταννικαί νήσοι ησθάνθησαν την δύναμιν του λόγου, διότι και εκεί εκκλησίαι και άγιαι τράπεζαι έχουν ανεγερθεί». Πρώτος επίσκοπος Καντερβουρίας ήταν ο Αυγουστίνος το 604 μ.Χ., ο μετά απ' αυτόν Θεόδωρος το 669 έριξε τα πρώτα σπέρματα ενότητας των

Άγγλων και συνεκάλεσε σύνοδο, γεγονός πρωτάκουστο για την Αγγλία. Συνέταξε συλλογή διατάξεων για την ρύθμιση του εσωτερικού βίου της εκκλησίας, καθιέρωσε σε όλη την Αγγλία το εκκλησιαστικό άσμα και καλλιέργησε το κήρυγμα. Ίδρυσε μονές, βιβλιοθήκες και θέσπισε κάθε μονή να ιδρύει σχολείο και ναό. Επίσης έθεσε τα θεμέλια των κλασικών σπουδών στην Αγγλία.

Επιπλέον ο Άγγλος Α. Λώρη στο έργο του «Η τέχνη των μεγάλων ζωγράφων» λέει ότι: **«μέχρι τον 9ο αι. οι καλλιγράφοι της δύσεως, Γότθοι ή Ιταλοί μιμούνται την ιδίαν πένναν και την ιδίαν μελάνην με τους βυζαντινούς** Επίσης βυζαντινή επίδραση παρατηρείται και στις μικρογραφίες και ιδίως στα ψαλτήρια των εκκλησιών Ιρλανδίας και Σκωτίας μέχρι τον 12ο αι.

Μα υπήρχαν Άγγλοι στο Βυζάντιο;

Ξένοι και Μισθοφόροι Στρατιώτες

Νόμισμα του αυτοκράτορα Βασιλείου Β΄, ιδρυτή της Βαράγγιας Φρουράς.

Κατά τα 1.123 χρόνια της ύπαρξής του, από τη μεταφορά της πρωτεύουσας της αυτοκρατορίας στην Κωνσταντινούπολη στις 11 Μαΐου του 330. Μέχρι την άλωση της Πόλης στις 29 Μαΐου του 1453, ο Βυζαντινός στρατός χρησιμοποίησε στρατεύματα προερχόμενα από πολλές διαφορετικές εθνικές ομάδες. Αυτά τα στρατεύματα συμπλήρωναν και υποστήριζαν τον τακτικό Βυζαντινό στρατό. Κάποιες φορές αποτέλεσαν ακόμη και τον κορμό του στρατού αυτού. Μα για το μεγαλύτερο μέρος της μακράς του ιστορίας, αυτοί οι ξένοι μισθοφόροι αντανακλούσαν τον πλούτο και την αίγλη της Βυζαντινής αυτοκρατορίας, αφού ο αυτοκράτορας που ήταν σε θέση να συγκεντρώνει στην υπηρεσία του στρατιές από τις τέσσερις γωνιές του γνωστού τότε κόσμου ήταν πραγματικά τρομερός.

Οι ξένοι στρατιώτες κατά την ύστερη Ρωμαϊκή περίοδο ήταν γνωστοί ως φοιντεράτι δηλαδή «ομόσπονδοι-σύμμαχοι» και συνέχισαν να αποκαλούνται έτσι μέχρι και τον 9ο αιώνα περίπου, αν και ο τίτλος τους είχε ελληνοποιηθεί σε «Φοιδεράτοι». Έκτοτε, οι ξένοι μισθοφόροι έγιναν γνωστοί ως «Εταιρείαι» και συνήθως υπηρετούσαν στην

αυτοκρατορική φρουρά. Η δύναμη αυτή διαιρούνταν στην «Μεγάλη Εταιρεία», τη «Μέση Εταιρεία» και τη «Μικρά Εταιρεία», που διοικούνταν από τους αντίστοιχους Εταιριάρχες. Πιθανότατα, ο διαχωρισμός αυτός γίνονταν με θρησκευτικά κριτήρια.

Κατά την περίοδο των Κομνηνών οι μονάδες των μισθοφόρων διαιρούνταν απλά κατά εθνότητα και ονομάζονταν σύμφωνα με τη χώρα προέλευσής τους: Ιγγλίνιοι (Αγγλίοι), Φράγκοι, Σκυθικοί, Λατινικοί κτλ. Κατά τη βασιλεία του αυτοκράτορα Θεόφιλου αναφέρονται ακόμη και Αιθίοπες μισθοφόροι. Οι μονάδες αυτές, κυρίως οι Σκυθικοί, χρησιμοποιούνταν και σαν αστυνομική δύναμη στην Κωνσταντινούπολη.

Η πιο διάσημη μισθοφορική δύναμη ήταν οι θρυλικοί Βαράγγοι. Η μονάδα αυτή ξεκίνησε από τους 6.000 Ρως που ο πρίγκιπας του Κιέβου Βλαδίμηρος Α' έστειλε στον Βασίλειο Β' στα 988. Οι τρομερές μαχητικές ικανότητες αυτών των πελεκυφόρων, βάρβαρων Βορείων, τυφλά πιστών στον αυτοκράτορα (εφόσον τους ανταμείβε με αρκετό χρυσάφι), τους καθιέρωσε σαν ένα επίλεκτο σώμα, που σύντομα αναδείχθηκε στην προσωπική σωματοφυλακή του αυτοκράτορα. Η Βαράγγια φρουρά αρχικά επανδρώνονταν από Ρως, αλλά αργότερα πολλοί Σκανδιναβοί και Αγγλοσάξονες (μετά τη νορμανδική κατάκτηση της Αγγλίας) προσελήφθησαν επίσης. Προσέφεραν πολύτιμες υπηρεσίες στην αυτοκρατορία και δεν διαλύθηκαν παρά μόνο μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τις δυνάμεις της Τέταρτης Σταυροφορίας στα 1204. Μάλιστα, αποτέλεσαν τη μόνη μονάδα που υπερασπίστηκε αποτελεσματικά ένα μέρος της Πόλης ενάντια στους Σταυροφόρους.

Η φρουρά των Βαράγγων

Σταυροφορίες

Οι σταυροφορίες ήταν μια κίνηση που εκδηλώθηκε στη Δύση τον 11ο αι., προήλθε από πρωτοβουλία των παπών και απέβλεπε στην απελευθέρωση του Παναγίου Τάφου και των Αγίων Τόπων που είχαν κατακτήσει οι Σελτζούκοι (1077). Παράγοντες, που επηρέασαν τη διαμόρφωση τους, ήταν η φημολογία για τις ομοότητες των Αράβων και Τούρκων κατά των προσκυνητών ηγεμόνες της.

Οι Σταυροφορίες είναι ένα μείζων ιστορικό φαινόμενο που, σε πολιτικό, πνευματικό και πολιτισμικό πεδίο, σφράγισε την τύχη της Δυτικής Χριστιανοσύνης, του Βυζαντινού Κόσμου, της Μουσουλμανικής Ανατολής, αλλά και των Εβραϊκών Κοινοτήτων.

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διερεύνηση της καταλυτικής τρίτης και τέταρτης Σταυροφορίας (1204), που αντί για να απελευθερώσει της Ιερουσαλήμ κατέκτησε την Κωνσταντινούπολη και διαμέλισε την Βυζαντινή Αυτοκρατορία. Επιπλέον, στην Τρίτη σταυροφορία συμμετείχαν και Άγγλοι στρατιώτες.

Η Γ' Σταυροφορία (1189-1192)

Η πτώση της Ιερουσαλήμ άφησε εμβρόντητη τη χριστιανοσύνη. Κανείς δεν μπορούσε να συλλάβει το γεγονός ότι ο Θεός άφησε την πόλη του να πέσει στα χέρια των απίστων. Οι τρεις μεγάλοι βασιλιάδες της Δύσης —ο Φίλιππος Β' Αύγουστος της Γαλλίας, ο Φρειδερίκος Α' Βαρβαρόσσας της Γερμανίας και ο Ερρίκος Β', τον οποίο μετά το θάνατό του διαδέχτηκε ο **Ριχάρδος Α' της Αγγλίας**—αποφάσισαν να εκστρατεύσουν από κοινού για να απελευθερώσουν τους Αγίους Τόπους.

Η τρίτη σταυροφορία είχε αμφίρροπα αποτελέσματα. Πρώτοι έφτασαν οι Γερμανοί και νίκησαν μια τουρκική στρατιά, αλλά οι περισσότεροι στρατιώτες του Βαρβαρόσσα επέστρεψαν στην πατρίδα τους μετά το θάνατο του βασιλιά τους στις 10 Ιουνίου 1190. Οι **Άγγλοι** και οι Γάλλοι πέρασαν το χειμώνα στη Σικελία, κι έπειτα ξεκίνησαν για την Παλαιστίνη. Καθ' οδόν ο **Ριχάρδος** κατέλαβε την Κύπρο που ως τότε την κατείχαν οι Βυζαντινοί. Μόλις βρέθηκαν στους Αγίους Τόπους, οι στρατιές ενεπλάκησαν σε εσωτερικές διαμάχες. Ο Ριχάρδος είχε πουλήσει την Κύπρο στους Ναΐτες, αλλά επέτρεψε στον Γουίδωνα Λουζινιάν, που είχε ισχυρή υποστήριξη στο λατινικό βασίλειο, να εξαγοράσει τα συμφέροντά τους. Οι Λουζινιάν κυβέρνησαν την Κύπρο, που αποτέλεσε πολύτιμη βάση για τη στρατιωτική και οικονομική πρόσβαση στο λατινικό βασίλειο, μέχρι το 1474. Ο Κορράδος ο Μομφερρατικός, ο αντίπαλος του Γουίδωνα για το στέμμα της Ιερουσαλήμ, πρόβαλλε αξιώσεις επικαλούμενος το γάμο του με την Ισαβέλλα, την ετεροθαλή αδελφή της Σύβιλλας. Ο Κορράδος δολοφονήθηκε το 1192 από την αίρεση των φανατικών Ασσασίνων αλλά μετά τη σύντομη βασιλεία των δύο μετέπειτα συζύγων της Ισαβέλλας, που έληξαν το 1205, οι απόγονοι του Κορράδου ηγεμόνευσαν στο λατινικό βασίλειο μέχρι την πτώση του το 1291. Καθώς συχνά ο μονάρχης ήταν γυναίκα ή παιδί, σημαντική εξουσία ασκούσε ο βάλιλος που εκλεγόταν από τον βασιλικό οίκο, και η εκλογή του επικυρωνόταν από το Ανώτατο Δικαστήριο της Ιερουσαλήμ.

Στις 12 Ιουλίου 1191 οι σταυροφόροι κατέλαβαν την Άκρα [ρωμαϊκή Πτολεμαΐδα]. Αμέσως μετά ο Φίλιππος Αύγουστος επέστρεψε στη Γαλλία, αλλά ο Ριχάρδος παρέμεινε στην Παλαιστίνη και κατέλαβε τη Γιάφα [Ιόπη]. Όταν πληροφορήθηκε τις μηχανορραφίες του αδελφού του Ιωάννη με τον Φίλιππο, διαπραγματεύτηκε τρίχρονη ειρήνη και την υπόσχεση για καλή μεταχείριση των χριστιανών προσκυνητών στα ιερά της Ιερουσαλήμ, και επέστρεψε στην πατρίδα του. Οι χριστιανοί κράτησαν τον έλεγχο της ακτής από την Τύρο μέχρι τη Γιάφα.

Η Δ' Σταυροφορία (1201-1204)

Η αντίδραση των σταυροφόρων και των Ενετών ήταν να καταλάβουν με έφοδο την Κωνσταντινούπολη και να λαφυραγωγήσουν για τρεις ημέρες. Οι σταυροφόροι πυρπόλησαν ολόκληρη την πόλη, μαζί και την αυτοκρατορική βιβλιοθήκη και τα μοναδικά της χειρόγραφα, άρπαξαν χιλιάδες κειμήλια και συνέτριψαν όσα γλυπτά ήταν πολύ ογκώδη για να τα μεταφέρουν.

Αφού έγινε η διανομή της λείας, ο κόμης Βαλδουίνος Θ' της Φλάνδρας και του Αινώ

εκλέχτηκε αυτοκράτορας της «Ρωμανίας», της Λατινικής αυτοκρατορίας της Κωνσταντινούπολης. Οι παραχωρήσεις προς τους Ενετούς ήταν τεράστιες, όπως στρατηγικής σημασίας λιμάνια και τα τρία όγδοα της ίδιας της Κωνσταντινούπολης. Ωστόσο, ο Βαλδουίνος συνελήφθη το 1205 ενώ πολεμούσε κατά των Βουλγάρων, και δεν τον ξαναείδε ποτέ κανείς. Ο αδελφός και διάδοχός του Ερρίκος ήταν ισχυρός ηγεμόνας, αλλά δεν κατάφερε να διατηρήσει το status quo εις βάρος των κρατιδίων που είχαν εγκαθιδρύσει οι Έλληνες (την αυτοκρατορία της Τραπεζούντας στις ακτές του Εύξεινου Πόντου, την αυτοκρατορία της Νικαίας και το δεσποτάτο της Ηπείρου στη βόρεια Ελλάδα). Το 1237 η Ρωμανία ήταν κατά τι μεγαλύτερη από την Κωνσταντινούπολη. Το 1261 ο Μιχαήλ Η' Παλαιολόγος, ο ηγεμόνας της Νικαίας, κατέλαβε δίχως δυσκολία την Κωνσταντινούπολη και εξεδίωξε τους Δυτικούς. Οι απόγονοί του κυβέρνησαν ως το 1453. Ο Μιχαήλ Η' κατάργησε τα ενετικά μονοπώλια με την παραχώρηση ανεκτίμητων εμπορικών προνομίων στους Γενουάτες. Από τότε οι σποραδικές συγκρούσεις μεταξύ Ενετών και Γενουατών συνεχίστηκαν επί έναν και πλέον αιώνα για να λήξουν το 1381, όταν η Γένουα αναγκάστηκε να παραδεχτεί την ήττα της. Η Βυζαντινή αυτοκρατορία ποτέ δεν ανέκαμψε από το σοκ της τέταρτης σταυροφορίας.

2.3 Αναγέννηση και Σαίξπηρ

Ελληνικό Πνεύμα κατά την Αναγέννηση

Μια από τις πιο σημαντικές σελίδες της ιστορίας του ελληνικού πνεύματος γράφτηκε στην περίοδο που το Γένος δοκιμαζόταν όσο ποτέ άλλοτε, δηλαδή τις πρώτες δεκαετίες που ακολούθησαν την Πτώση της Κωνσταντινουπόλεως και την ολοκληρωτική υποδούλωση του ελληνικού χώρου. Πρόκειται για την ελληνική συμβολή στην ιταλική Αναγέννηση και πιο συγκεκριμένα στη διάδοση των ελληνικών γραμμάτων στη Δύση, που οδήγησαν κατευθείαν στη διαμόρφωση επιστημονικής σκέψης σε όλα τα επίπεδα του επιστητού. Η επιστροφή στον κλασικισμό που χαρακτηρίζει τα επιτεύγματα της Αναγέννησης, αναφορικά με τις καλές τέχνες και την αρχιτεκτονική, δεν αντιμετώπισαν διδακτικά προβλήματα για την ευρύτερη διάδοσή τους, καθώς στην Ιταλία δεν έλειψαν τα σπουδαία δείγματα του ελληνορωμαϊκού πολιτισμού. Στον τομέα των γραμμάτων όμως και ειδικότερα της ελληνικής γραμματείας όλα έδειχναν ότι ήταν αναγκαία μια νέα αρχή. Η ελληνική γλώσσα είχε λησμονηθεί εδώ και αιώνες, αφού ελληνικά χειρόγραφα δεν υπήρχαν διαθέσιμα στη Δύση και η κλασική παράδοση περιοριζόταν στις σχολαστικές διασκευές του αριστοτελικού έργου που είχαν μεταφραστεί από τους θεολόγους του Μεσαίωνα. Έτσι, τον ρόλο του βιβλιαφόρου της ελληνικής γραμματείας από την Ανατολή στη Δύση κλήθηκε να τον παίξει κατά τον 15ο αιώνα η τυπογραφία. Ποτέ άλλοτε στην ιστορία του πνεύματος δεν παρατηρήθηκε το φαινόμενο λίγες δεκάδες λόγιοι να κατορθώσουν να μεταλαμπαδεύσουν μια εθνική γραμματειακή παράδοση σε ένα ανθρωπιστικό κίνημα που σφράγισε και σφυρηλάτησε ανεξίτηλα τη σκέψη ενός ολόκληρου κόσμου. Από τότε άρχισαν να συνειδητοποιούν στην Ιταλία, όπως και οι εκφραστές του αναγεννησιακού πνεύματος στον βορρά, ότι χωρίς την κατανόηση των ελληνικών γραμμάτων και την ευρύτερη διάδοσή τους κάθε δρόμος προς την Αναγέννηση οδηγούσε σε αδιέξοδο. Ακόμη και η σχολαστική παράδοση του Αριστοτέλη έμοιαζε στείρα πλέον μπροστά στις νέες ερμηνείες των βυζαντινών λογίων και η αποκατάσταση των έργων του Σταγειρίτη φιλόσοφου ήταν πλέον επιβεβλημένη. Το κόστος όμως των χειρογράφων, καθώς και η σπανιότητα των κειμένων αυτών, δεν επέτρεπε τη διάδοσή της γνώσης αυτής σε ευρύτερα στρώματα της καλλιεργημένης κοινωνίας και στο μεγάλο σπουδαστικό κύκλο. Από το 1469 όμως, οπότε η τυπογραφία έκανε την εμφάνισή της αρχικά από τον χώρο του Λάτιου, οι προϋποθέσεις άλλαξαν.

Τα πρώτα ελληνικά βιβλία

Οι Έλληνες που εξάσκησαν την τέχνη της τυπογραφίας με εξαιρετική επιδεξιότητα καθ' όλη την περίοδο της τουρκοκρατίας αμέσως αντιλήφθηκαν ότι το ελληνικό έντυπο θα μπορούσε να παίξει διττό ρόλο, όχι μόνο στη διάδοση της ουμανιστικής ιδέας αλλά και στη διατήρηση της ελληνικής ταυτότητας στο διάσπαρτο Γένος. Έτσι, άλλοτε πλαισιώνοντας ιταλικά τυπογραφεία και άλλοτε επιχειρώντας να ιδρύσουν δικά τους, κατόρθωσαν να αναγάγουν την τυπογραφική τέχνη σε μια «εθνική» διπλωματία και να διατηρήσουν για δεκαετίες το πρωτείο των αξιόπιστων εκδόσεων της ελληνικής γραμματείας. Ο αγώνας τους αυτός βρήκε την ιδανική έκφραση στο πρόσωπο ενός άσημου έως τότε δασκάλου της Ρώμης: του Άλδου Μανούτιου. Ο Άλδος, που με καύχημα έφερε το προσωνύμιο «φιλέλληνα», συγκρότησε ένα τυπογραφείο στη Βενετία με ελληνοκεντρικό χαρακτήρα, στο οποίο όχι μόνο «φοίτησαν» οι διασημότεροι εκπρόσωποι του ιταλικού πνεύματος, αλλά και του βορρά, ακόμη και ο ίδιος ο Έρασμος. Πλαισιωμένο με σπουδαίους Κρητικούς λογίους, όπως τον Μάρκο Μουσούρο, τον Δημήτριο Δούκα και τον Ιωάννη Γρηγορόπουλο, αποσκοπούσε να εκδώσει τα σημαντικότερα έργα της κλασικής γραμματείας, δίνοντας μεγάλο βάρος στην αξιοπιστία των κειμένων. Για να κατανοήσουμε τη δίψα για την ελληνική γνώση στο πρωτότυπο κατά την εποχή εκείνη αρκεί να αναφέρουμε ότι η μικρόσχημη έκδοση (τσέπης) των **τραγωδιών του Σοφοκλή**, που τυπώθηκε το 1502, κυκλοφόρησε σε τουλάχιστον 2.000 αντίτυπα, όπως και όλες σχεδόν οι μεταγενέστερες ελληνικές εκδόσεις του Άλδου Μανούτιου. Το παράδειγμα του Άλδου το ζήλευσαν από τις πρώτες δεκαετίες του 16ου αιώνα όλα τα πνευματικά κέντρα της Δύσης. Άλλωστε, τα ελληνικά βιβλία του Άλδου κυκλοφορούσαν σε όλα τα πανεπιστημιακά κέντρα, από το Παρίσι έως την Πράγα και από την Αλκαλα έως **την Οξφόρδη**, και είναι αυτά που αποτέλεσαν το εκδοτικό πρότυπο για τα τυπογραφεία της κεντρικής Ευρώπης, συντελώντας έτσι τα μέγιστα σε μια σειρά αναγεννήσεων που παρατηρήθηκαν σε όλες τις μεγάλες πόλεις της Δύσης και αντικαθιστώντας τον ρόλο του Έλληνα λόγιου με το ελληνικό βιβλίο και τη διαιώνιση της τέχνης της ελληνικής τυπογραφίας.

Ο Ουίλλιαμ Σαίξπηρ

Ο **Ουίλλιαμ Σαίξπηρ** (αγγλικά: William Shakespeare) (Απρίλιος 1564 - 23 Απριλίου 1616) ήταν Άγγλος ποιητής και θεατρικός συγγραφέας.

Θεωρείται ευρέως ως ο σημαντικότερος συγγραφέας που έγραψε στην αγγλική γλώσσα και ένας από τους σημαντικότερους δραματοουργούς παγκοσμίως. Συχνά αποκαλείται εθνικός ποιητής της Αγγλίας και "Βάρδος του Έιβον". Τα σωζόμενα έργα του, συμπεριλαμβανομένων και ορισμένων συνεργασιών, αποτελούνται από περίπου 38 θεατρικά έργα, 154 σονέτες, δύο μεγάλα αφηγηματικά ποιήματα και πολλά άλλα ποιήματα. Τα έργα του έχουν μεταφραστεί στις περισσότερες γλώσσες του κόσμου και ερμηνεύονται περισσότερο συχνά από τα έργα οποιουδήποτε άλλου θεατρικού συγγραφέα.

Δεν έχουν σωθεί παρά λίγες καταγραφές για την ιδιωτική ζωή του Σαίξπηρ και έχουν σημειωθεί σημαντικές εικασίες για ζητήματα όπως η εξωτερική του εμφάνιση, η σεξουαλικότητά του, οι θρησκευτικές του πεποιθήσεις και κατά πόσον τα έργα που του αποδίδονται είναι γραμμένα από άλλους.

Ο Σαίξπηρ έγραψε τα περισσότερα από τα γνωστά έργα του μεταξύ του 1589 και του 1613 και κατάφερε να χειριστεί με απόλυτη δεξιοτεχνία τόσο την κωμωδία όσο και το δράμα και την τραγωδία. Τα έργα του διαπνέονται από μία βαθιά κατανόηση της

ανθρώπινης φύσης και παραμένουν επίκαιρα. Η επίδρασή του, ειδικότερα στην αγγλική λογοτεχνία, θεωρείται τεράστια. Οι Ρομαντικοί αναγνώρισαν την ιδιοφυία του και οι Βικτωριανοί τον λάτρεψαν κατά τρόπο που ο Τζορτζ Μπέρναρντ Σω αποκάλεσε "βαρδολατρεία".

Τα πρώτα χρόνια

Το σπίτι του Τζων Σαίξπηρ στο Στράτφορντ-απόν-Έιβον, όπου πιστεύεται ότι γεννήθηκε ο Ουίλλιαμ Σαίξπηρ.

Πολλοί ιστορικοί συμφωνούν πως ο ηθοποιός, ποιητής και θεατρικός συγγραφέας Ουίλλιαμ Σαίξπηρ αποτελεί πράγματι ένα και μοναδικό πρόσωπο, όπως πιστοποιούν σημαντικά ιστορικά ευρήματα.

Ο Σαίξπηρ γεννήθηκε στο χωριό Στράτφορντ-απόν-Έιβον (ή απλά Στράτφορντ) το 1564. Η ακριβής ημερομηνία γέννησης παραμένει έως σήμερα άγνωστη. Η μόνη γνωστή πληροφορία που υπάρχει σχετικά είναι πως η βάπτισή του έγινε στις 26 Απριλίου, όπως καταγράφεται στα μητρώα εκκλησίας του Στράτφορντ. Επιπλέον, είναι γνωστό πως την εποχή εκείνη η τελετή της βάφτισης γινόταν λίγες μόνο ημέρες μετά τη γέννηση. Παραδοσιακά έχει επικρατήσει να θεωρείται ως ημερομηνία γέννησης του Σαίξπηρ η 23η Απριλίου, ημέρα του Αγίου Γεωργίου. Η ημερομηνία αυτή, η οποία προέρχεται από μία λανθασμένη εκτίμηση ενός μελετητή του 18ου αιώνα, αποδείχθηκε ελκυστική για τους βιογράφους δεδομένου ότι ο Σαίξπηρ πέθανε στις 23 Απριλίου του 1616¹.

Ο Ουίλλιαμ Σαίξπηρ ήταν το τρίτο από τα οκτώ παιδιά και ο μεγαλύτερος επιζών γιος του Τζων Σαίξπηρ και της Μαίρης Άρντεν. Η Μαίρη Άρντεν ήταν κόρη ενός εύπορου γαιοκτήμονα και ο Τζων Σαίξπηρ ήταν ένας από τους προύχοντες του χωριού¹. Ο Τζων Σαίξπηρ ανήκε επίσης στο σωματείο των κατασκευαστών γαντιών αλλά συμμετείχε και σ' άλλες επιχειρήσεις, όπως στο εμπόριο δερμάτων. Είχε πολιτικές γνωριμίες και αρκετές φορές διορίστηκε σε ανώτερες θέσεις. Για ένα διάστημα μάλιστα, όταν ο Ουίλλιαμ ήταν 4 ετών, υπήρξε δήμαρχος του Στράτφορντ.

Σαν μέλος λοιπόν μίας τόσο εξέχουσας οικογένειας ο Ουίλλιαμ Σαίξπηρ έμαθε από πολύ μικρός να γράφει και να διαβάζει. Αν και δεν έχουν σωθεί παρουσιολόγια εκείνης της περιόδου, οι περισσότεροι βιογράφοι συμφωνούν ότι ο Σαίξπηρ πιθανότατα εκπαιδεύτηκε στο Νέο Σχολείο του Στράτφορντ, το οποίο ιδρύθηκε το 1553 από το βασιλιά Εδουάρδο ΣΤ'. Κατά τη διάρκεια της Ελισαβετιανής εποχής, τα σχολεία διέφεραν μεταξύ τους ως προς την ποιότητα αλλά το πρόγραμμα σπουδών υπαγορεύτηκε με νόμο σε όλη την Αγγλία και το σχολείο παρείχε κλασική παιδεία και εντατική εκπαίδευση στη Λατινική γλώσσα. Έχοντας μελετηρό χαρακτήρα, ο Σαίξπηρ διάβαζε πολύ στα νεανικά του χρόνια, αν και δεν έγραφε πολύ. Τον περισσότερο καιρό του τον περνούσε μελετώντας Λατινικά απαγγέλλοντας απ' έξω μεγάλα αποσπάσματα από ποιήματα. Χωρίς να το μαντεύει, ακόνιζε έτσι τη μνήμη του και την ομιλία του, στοιχεία απαραίτητα για τη μετέπειτα σταδιοδρομία του ως ηθοποιός.

Το Νοέμβριο του 1582 ο Σαίξπηρ παντρεύτηκε την κατά οκτώ χρόνια μεγαλύτερή του, Άνν Χάθαγουεϊ. Έξι μήνες αργότερα απέκτησαν μία κόρη, τη Σουζάνα, η οποία βαπτίστηκε στις 26 Μαΐου του 1583, ενώ σχεδόν δύο χρόνια αργότερα, στις 2 Φεβρουαρίου του 1585, καταγράφεται η βάπτιση των δύο διδύμων παιδιών τους, του Χάμνερ και της Τζούντιθ. Ο Χάμνερ πέθανε από άγνωστα αίτια σε ηλικία 11 ετών και θάφθηκε στις 11 Αυγούστου του 1596.

Μετά τη γέννηση των διδύμων, ο Σαίξπηρ άφησε ελάχιστα ιστορικά ίχνη μέχρι που το 1592 αναφέρεται ως μέλος της θεατρικής σκηνης του Λονδίνου. Οι μελετητές αναφέρονται στα χρόνια μεταξύ του 1585 και του 1592 ως τα "χαμένα χρόνια" του Σαίξπηρ. Πολλά έχουν γραφτεί για τις προσπάθειες του Σαίξπηρ να επιβληθεί ως ηθοποιός και συγγραφέας στο Λονδίνο, αλλά ελάχιστα αποδίδουν την πραγματικότητα. Μία ιστορία του 18ου αιώνα φέρει τον Σαίξπηρ να ξεκινά τη θεατρική του καριέρα ως ιπποκόμος που κέρδιζε τα προς το ζην φυλάγοντας τα άλογα των πλούσιων θεατών και των αφεντικών των θεάτρων. Εντούτοις δεν υπάρχει κανένα ιστορικό στοιχείο που να αποδεικνύει ότι ο Σαίξπηρ βρέθηκε σ' αυτή τη θέση. Αντιθέτως, στα 28 του χρόνια ήταν πλέον ένας φτασμένος ηθοποιός. Και ως τα 52 του, που πέθανε, ήταν πάντα δημοφιλής και περιζήτητος.

Λονδίνο και θεατρική καριέρα

Δεν είναι γνωστό πότε ακριβώς άρχισε να γράφει ο Σαίξπηρ αλλά αναφορές της εποχής του και αρχεία παραστάσεων δείχνουν ότι κάποια από τα έργα του είχαν ανέβει στη λονδρέζικη σκηνή από το 1592. Οι βιογράφοι θεωρούν ότι η καριέρα του πρέπει να άρχισε μετά τα μέσα της δεκαετίας του 1580. Αργότερα ο Σαίξπηρ καθώς και όλη η θεατρική ομάδα στην οποία ανήκε, τελούσε υπό την εύνοια της βασίλισσας Ελισάβετ Α' της Αγγλίας. Συχνά έπαιζαν μπροστά στη βασίλισσα και την αυλή της τις μέρες των Χριστουγέννων ή άλλων εορτών. Ο Αρχιθαλαμηπόλος της Ελισάβετ ήταν ο ανάδοχός τους γι' αυτό και τους έλεγαν "οι Άνθρωποι του Αρχιθαλαμηπόλου" (The Lord Chamberlain's Men). Τα έργα του Σαίξπηρ εκτελούνταν μόνο από τους Lord Chamberlain's Men, οι οποίοι ήταν πλέον η κορυφαία θεατρική ομάδα του Λονδίνου.

Μετά το θάνατο της Ελισάβετ Α' το 1603, βασιλιάς της Αγγλίας ανέλαβε ο Ιάκωβος Α'. Όταν ο νέος βασιλιάς ήρθε στο Λονδίνο, ο Σαίξπηρ μαζί με άλλους εκλεκτούς ηθοποιούς και συγγραφείς της χώρας τον υποδέχτηκε στην είσοδο της πόλης. Ευτυχώς για τον Σαίξπηρ ο βασιλιάς Ιάκωβος αγαπούσε το θέατρο το ίδιο όπως κι η προκάτοχός του. Διανοούμενος ο ίδιος υποστήριζε τη φιλολογία και προστάτευε τις τέχνες. Δέκα μέρες μετά τη στέψη του ο βασιλιάς πήρε επίσημα υπό την προστασία του τον θίασο του Σαίξπηρ. Από τότε η θεατρική ομάδα μετονομάστηκε σε "οι Άνθρωποι του Βασιλιά" (The King's Men).

Αρκετά νομικά έγγραφα της εποχής καταγράφουν επενδύσεις και αγορές ακινήτων που έκανε ο Σαίξπηρ, γεγονός που πιστοποιεί πως στη διάρκεια αυτής της περιόδου κέρδισε αρκετά χρήματα. Αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι το 1597 απέκτησε το New Place, το οποίο ήταν το δεύτερο μεγαλύτερο σπίτι στο Στράτφορντ. Το 1599, ο Σαίξπηρ και άλλα μέλη του θιάσου έχτισαν το δικό τους θέατρο στη νότια όχθη του ποταμού Τάμεση και το ονόμασαν Γκλομπ (Globe). Το 1608 ανέλαβαν επίσης το θέατρο Μπλακφρίαρς (Blackfriars).

Κάποια από τα έργα του Σαίξπηρ άρχισαν να δημοσιεύονται από το 1594. Το 1598, και καθώς είχε γίνει ήδη γνωστός, το όνομα του Σαίξπηρ άρχισε να εμφανίζεται και στα εξώφυλλα. Παρά την επιτυχία του ως δραματουργός, ο Σαίξπηρ συνέχισε να παίζει τόσο στα δικά του έργα όσο και σε έργα άλλων δραματουργών. Ο ποιητής και θεατρικός συγγραφέας Μπεν Τζόνσον τον αναφέρει στους ηθοποιούς που έπαιζαν σε δικά του έργα γι' αυτό και η απουσία του ονόματός του από τον κατάλογο των ηθοποιών που έπαιζαν το 1605 στο "Βολπόνε" έχει εκληφθεί από ορισμένους μελετητές ως ένδειξη ότι η καριέρα του Σαίξπηρ ως ηθοποιού πλησίαζε στο τέλος της. Ωστόσο αργότερα ο Σαίξπηρ εμφανίζεται ως ένας από τους κυριότερους ηθοποιούς σε έργα τα οποία ανέβηκαν για πρώτη φορά στη σκηνή μετά το "Βολπόνε", αν και δεν μπορούμε να γνωρίζουμε με βεβαιότητα ποιους ρόλους έπαιξε.

Κατά τη διάρκεια της καριέρας του, ο Σαίξπηρ μοίραζε το χρόνο του μεταξύ του Λονδίνου και του Στράτφορντ. Το 1596, τη χρονιά πριν αγοράσει το New Place στο Στράτφορντ, ο Σαίξπηρ ζούσε στην ενορία της Αγίας Ελένης στο Μπίσοπσγκεϊτ του Λονδίνου, βόρεια του ποταμού Τάμεση. Μετακόμισε στην άλλη μεριά του Τάμεση, στο Σάουθγουορκ του Λονδίνου, το 1599, δηλαδή τη χρονιά που κατασκευάστηκε το θέατρο Γκλομπ. Το 1604 μετακόμισε και πάλι βόρεια του ποταμού, σε μία περιοχή με πολλά ωραία σπίτια βόρεια του Καθεδρικού ναού του Αγίου Παύλου. Εκεί νοίκιαζε δωμάτια από έναν Γάλλο Ουγενότο που κατασκεύαζε περούκες για κυρίες.

Τα τελευταία χρόνια

Ο τάφος του Σαίξπηρ

Μετά το 1606 ο Σαίξπηρ έγραψε λίγα έργα και κανένα δεν αποδίδεται σ' αυτόν μετά το 1613. Πέθανε στις 23 Απριλίου του 1616 αφήνοντας πίσω του τη σύζυγό του και δύο κόρες.

Στη διαθήκη του, ο Σαίξπηρ άφησε το μεγαλύτερο μέρος της περιουσίας του στη μεγαλύτερη κόρη του, Σουζάνα, ενώ αναφέρεται ελάχιστα στη σύζυγό του, Άννα, η οποία πιθανότατα δικαιούνταν αυτομάτως το ένα τρίτο της περιουσία. Συγκεκριμένα έγραψε ότι της αφήνει "το δεύτερο καλύτερό μου κρεβάτι", ένα κληροδότημα που έχει οδηγήσει σε πολλές εικασίες. Μερικοί μελετητές βλέπουν το κληροδότημα αυτό ως προσβολή για την Άννα, ενώ άλλοι πιστεύουν ότι το δεύτερο καλύτερο κρεβάτι είναι το γαμήλιο κρεβάτι και επομένως το κληροδότημα είναι πλούσιο σε σημασία

Ο Σαίξπηρ θάφθηκε δύο ημέρες μετά το θάνατό του, στο ιερό της εκκλησίας της Αγίας Τριάδας στο Στράτφορντ-απόν-Έιβον. Στον τάφο του τοποθετήθηκε έπειτα από δική του επιθυμία μία επιγραφή, λαξευμένη στην πέτρινη πλάκα που καλύπτει τον τάφο. Η επιγραφή περιλαμβάνει μία κατάρα ενάντια στη μετακίνηση των οστών του, η οποία και αποφεύχθηκε επιμελώς κατά τη διάρκεια της αποκατάστασης του ναού το 2008.

Η επιγραφή γράφει:

*Good frend for Iesvs sake forbear,
To digg the dvst enclosed heare.
Bleste be ye man yt spares thes stones,
And cvrst be he yt moves my bones*

και σε ελεύθερη μετάφραση:

*Καλέ φίλε, στο όνομα του Θεού συγκρατήσου,
Από το να σκάψεις τη σκόνη που εσωκλείεται εδώ.
Ευλογημένος ας είναι όποιος ήσυχες αφήσει αυτές τις πέτρες,
Και καταραμένος ας είναι όποιος μετακινήσει τα κόκκαλά μου.*

Σχετικά με την επιγραφή αυτή, καλλιεργήθηκε ένας μύθος, σύμφωνα με τον οποίο αδημοσίευτα έργα του Σαίξπηρ πιθανόν να βρίσκονται εντός του τάφου. Μέχρι σήμερα δεν έχει αποπειραθεί να διαπιστωθεί η αλήθεια αυτής της υπόθεσης.

Πριν το 1623, στο βόρειο τοίχο του ναού της Αγίας Τριάδας στήθηκε ένα ταφικό μνημείο του Σαίξπηρ που τον απεικονίζει την ώρα που γράφει.

Τα πρώτα έργα του Σαίξπηρ γράφτηκαν σε τυποποιημένη γλώσσα, σύμφωνα με το συμβατικό ύφος της εποχής. Στα ποιήματα χρησιμοποιούνται επεκταμένες και μερικές φορές περίτεχνες μεταφορές και η γλώσσα είναι συχνά ρητορική, γραμμένη για ηθοποιούς που απαγγέλλουν αντί να μιλούν. Οι μεγάλοι λόγοι στον "Τίτο Ανδρόνικο", κατά την άποψη ορισμένων κριτικών, καθυστερούν τη δράση ενώ οι στίχοι στους "Δύο Άρχοντες από τη Βερόνα" έχουν περιγραφεί ως δύσκαμπτοι.

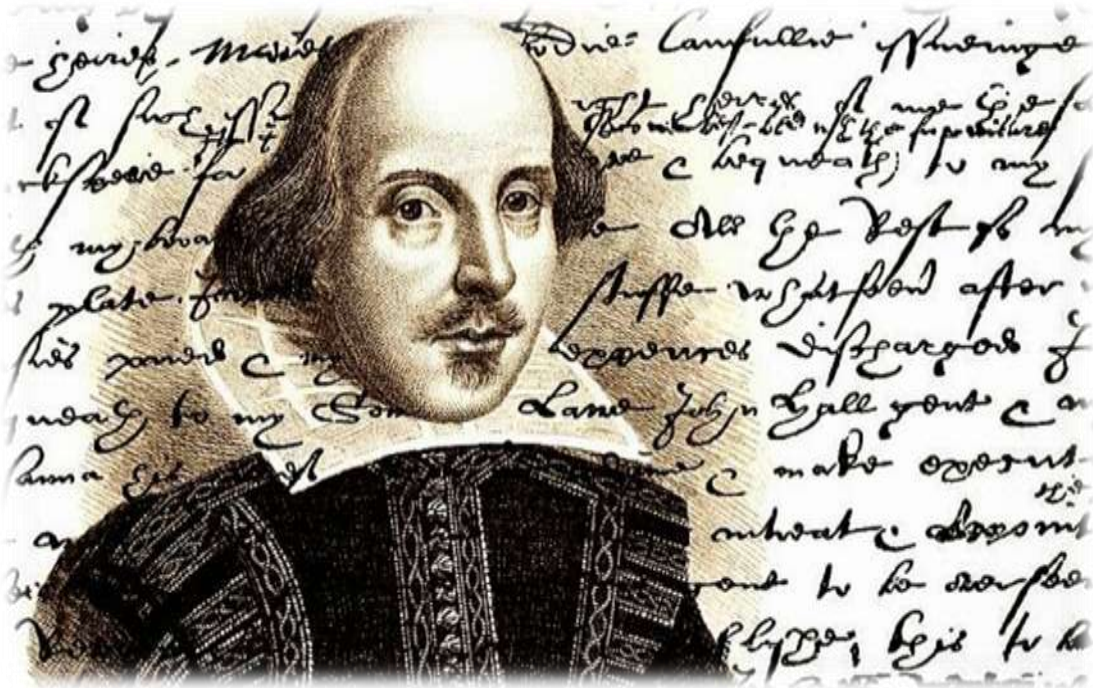
Εντούτοις, σύντομα ο Σαίξπηρ άρχισε να προσαρμόζει το παραδοσιακό ύφος στους δικούς του σκοπούς. Ο εναρκτήριο μονόλογος στον "Ριχάρδο Γ'" έχει τις ρίζες του στο μεσαιωνικό δράμα. Την ίδια στιγμή, η ζωηρή αυτογνωσία του Ριχάρδου προσβλέπει στους μονόλογους των ώριμων έργων του Σαίξπηρ. Δεν υπάρχει κανένα έργο που να σηματοδοτεί μία αλλαγή από το παραδοσιακό στο ελεύθερο ύφος. Ο Σαίξπηρ συνδύαζε και τα δύο σε όλη τη σταδιοδρομία του, με τον "Ρωμαίο και Ιουλιέτα" να είναι ίσως το καλύτερο παράδειγμα αυτής της ανάμιξης. Στα μέσα της δεκαετίας του 1950, ο Σαίξπηρ άρχισε να γράφει μία πιο φυσική ποίηση. Οι μεταφορές και οι εικόνες του βαθμιαία συντονίζονταν όλο και περισσότερο με τις ανάγκες του δράματος. Η ποιητική φόρμα που χρησιμοποιούσε συνήθως ο Σαίξπηρ, ήταν ο ανομοιοκατάληκτος στίχος σε ιαμβικό πεντάμετρο. Στην πράξη αυτό σήμαινε ότι οι στροφές του συνήθως δεν είχαν ρίμα και κάθε στίχος αποτελούνταν από δέκα συλλαβές κατά τρόπο που να τονίζεται κάθε δεύτερη συλλαβή. Οι ανομοιοκατάληκτοι στίχοι των πρώτων έργων του είναι αρκετά διαφορετικοί από εκείνους των τελευταίων. Συχνά είναι θαυμάσιοι αλλά οι φράσεις του έχουν την τάση να ξεκινούν και να τελειώνουν στο τέλος κάθε στίχου, με τον κίνδυνο της

μονοτονία¹. Μόλις ο Σαίξπηρ κυριάρχησε στον παραδοσιακό ανομοιοκατάληκτο στίχο, άρχισε να διακόπτει και να υπάρχει διακύμανση στη ροή του. Αυτή η τεχνική απελευθερώνει τη νέα δύναμη και την ευελιξία της ποίησης σε έργα όπως ο "*Ιούλιος Καίσαρ*" και ο "*Άμλετ*."

Μετά τον Άμλετ, ο Σαίξπηρ διαφοροποίησε ακόμα περισσότερο το ποιητικό του ύφος, ιδιαίτερα στα πιο συναισθηματικά μέρη των τελευταίων τραγωδιών του. Στην τελευταία φάση της καριέρας του, υιοθέτησε πολλές τεχνικές για να πετύχει το αποτέλεσμα που επιθυμούσε. Αυτές περιλάμβαναν τη μεταπήδηση στον επόμενο στίχο χωρίς παύση, ακανόνιστες διακοπές και ακραίες διαφορές στη δομή και το μήκος των προτάσεων. Στον "*Μάκβεθ*", για παράδειγμα, η γλώσσα πηγαίνει από μία άσχετη μεταφορά ή παρομοίωση σε άλλη: "*Και η Ελπίς που 'φόρεσες μην ήτο μεθυσμένη;*" (Πράξη Α', Σκηνή Ζ' 35-38) και "*σαν βρέφος νεογέννητον κι' ολόγυμνον, ο Οίκτος, /ή με μορφήν των Χερουβείμ, που σχίζουν τον αιθέρα /ς τους αοράτους τ' ουρανού επάνω ταχυδρόμους...*" (Πράξη Α', Σκηνή Ζ' 21-25), και ο ακροατής καλείται να ολοκληρώσει την έννοια. Τα τελευταία του ρομαντικά έργα, με τις εναλλαγές τους στο χρόνο και τις ανατροπές στην πλοκή, ενέπνευσαν

ένα τελευταίο ποιητικό ύφος όπου μακριές και σύντομες προτάσεις εναλλάσσονται, υποκείμενο και αντικείμενο αντιστρέφονται, και λέξεις παραλείπονται, δημιουργώντας μία εντύπωση αυθορμητισμού.

Ο Σαίξπηρ συνδύασε την ποιητική ιδιοφυία με την πρακτική έννοια του θεάτρου. Όπως όλοι οι θεατρικοί συγγραφείς της εποχής του, δραματοποίησε ιστορίες χρησιμοποιώντας πηγές όπως ο Πλούταρχος και ο Ραφαήλ Χόλινσεντ. Αναδιαμόρφωσε κάθε πλοκή για να δημιουργήσει περισσότερα κέντρα ενδιαφέροντος και να δείξει στο κοινό όσο το δυνατόν περισσότερες πλευρές της αφήγησης. Αυτή η δύναμη του σχεδιασμού εξασφαλίζει ότι το έργο του Σαίξπηρ μπορεί να επιβιώσει της μετάφρασης, του κοψίματος και της ευρείας ερμηνείας χωρίς απώλειες στον πυρήνα του δράματος. Καθώς μεγάλωνε η μαεστρία του, ο Σαίξπηρ έδωσε στους χαρακτήρες του σαφέστερα και πιο ποικίλα κίνητρα καθώς και διακριτούς τρόπους ομιλίας. Ωστόσο, στα τελευταία έργα του διατήρησε και πτυχές του πρότερου ύφους του. Ιδιαίτερα στα τελευταία του ρομαντικά έργα σκόπιμα επέστρεψε σ' ένα περισσότερο καλλιτεχνικό ύφος, το οποίο έδινε έμφαση στη ψευδαίσθηση του θεάτρου.

Έχοντας μελετηρό χαρακτήρα, ο Σαίξπηρ διάβαζε πολύ στα νεανικά του χρόνια, αν και δεν έγραφε πολύ. Τον περισσότερο καιρό του τον περνούσε μελετώντας Λατινικά στο σχολείο του στο Stratford-Upon-Avon απαγγέλλοντας απ' έξω μεγάλα αποσπάσματα από ποιήματα. Χωρίς να το μαντεύει, ακόνιζε έτσι τη μνήμη του και την ομιλία του, στοιχεία απαραίτητα για τη μετέπειτα σταδιοδρομία του ως ηθοποιού. Είναι, όμως, άγνωστο εάν ο Shakespeare μπορούσε να διαβάσει κείμενα στα Αρχαία Ελληνικά. Και αυτό διότι, αν και σε αρκετά Grammar Schools της Ελισαβετιανής Περιόδου είχαν ήδη εισαχθεί τα Αρχαία Ελληνικά και η αρχαιοελληνική γραμματεία στα προγράμματα σπουδών τους, (ως αποτέλεσμα της αναβίωσης του κλασικισμού από τα μισά του 16^{ου} αι. και μετά), παρόλα αυτά δεν γνωρίζουμε εάν στο συγκεκριμένο σχολείο του Shakespeare (i.e. King's New School) προβλεπόταν η διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών, την περίοδο που εκείνος ήταν μαθητής εκεί.

Το πιθανότερο είναι να ήλθε σε επαφή με την τραγωδία του Ευριπίδη μέσω μεταφράσεων των έργων του Μενάνδρου στα Λατινικά, από τους Τίτο Μάκκιο Πλάυτο (250-184 π.Χ.) και Πούμπλιο Τερέντιο Άφρο (190-160 π.Χ.), αλλά και της επιρροής που άσκησε ο Μένανδρος στα έργα των δύο αυτών Ρωμαίων κωμωδιογράφων. Ως γνωστόν, ο Μένανδρος (330-260 π.χ.) ήταν κωμωδιογράφος κι όχι τραγικός, όπως ο Ευριπίδης. Όμως, είναι αυτός που –σε αντίθεση με τον Αριστοφάνη- δεν βασίζει τους χαρακτήρες των πρωταγωνιστών του στην πολιτική αλλά στην ψυχολογία, σαφώς επηρεασμένος από το ψυχολογικό προφίλ των χαρακτήρων του Ευριπίδη.

Έτσι, θα μπορούσαμε να πούμε ότι ο Μένανδρος μετουσιώνει το ύφος & ήθος της τραγωδίας του Ευριπίδη σε κωμωδία, έναν νέο τύπο κωμωδίας που έμεινε γνωστή ως «Νέα Αττική Κωμωδία». Λίγο αργότερα οι δύο Ρωμαίοι κωμωδιογράφοι (που αναφέρθηκαν πιο πάνω) μελετώντας το Μένανδρο και επηρεαζόμενοι από αυτόν δημιουργούν τη δική τους κωμωδία που τους επιτρέπει να ελίσσονται εύστοχα στο χώρο της ψυχολογίας των χαρακτήρων τους, μ' ένα ειρωνικό, λαϊκό πνεύμα. Στις κωμωδίες και των δύο Ρωμαίων κωμωδιογράφων οι χαρακτήρες των πρωταγωνιστών σκιαγραφούνται περισσότερο ψυχολογικά παρά από εξωτερικές δράσεις.

Όμως, ο Shakespeare ήρθε σε επαφή με την Ευριπιδική τραγωδία και μέσω της δραματουργίας του Ρωμαίου Σενέκα (4 π.Χ.- 65 μ.Χ.), ο οποίος -έντονα επηρεασμένος και από τον Ευριπίδη και από τους Στωικούς φιλοσόφους- γράφει τα περίφημα δράματα «Φαίδρα», «Οιδίπους», «Μήδεια», «Θυέστης», «Αγαμέμνων» «Ηρακλής», βασισμένα σε ελληνικούς μύθους και κλασσικές αττικές τραγωδίες, συμπεριλαμβανομένων και αυτών του Ευριπίδη. Αυτή, λοιπόν, η βαθιά Λατινική εκπαίδευση του Shakespeare μας δίνει ισχυρές ενδείξεις ότι είχε επαφή με την τραγωδία του Ευριπίδη, είτε άμεση από μεταφράσεις των έργων του στα Λατινικά, είτε έμμεση μέσω της επιρροής του Ευριπίδη στους επιγόνους του, Έλληνες και Ρωμαίους.

Τρία είναι τα κυρίαρχα ενδιαφέροντα του Shakespeare αν ταξινομήσουμε τη θεματολογία των έργων του: 1) Ο πολιτισμός της Αναγέννησης στη δυτική Ευρώπη, 2) η Αγγλία και κυρίως η μοναρχία και η αριστοκρατία και 3) η ιστορία και η μυθολογία της Ελλάδας και της Ρώμης, θέμα απόλυτα ίσο σε σημασία με το προηγούμενο. Γενικότερα, τον 16^ο αιώνα στην Αγγλία υπήρχε μία έξαρση κλασικισμού (ως μέρος του Ουμανισμού της Αναγέννησης), όπως φαίνεται και στους ζωηρότατους διαλόγους που είχε ο Shakespeare με τον B. Johnson, πολύ καλό λόγο της εποχής και άριστο γνώστη των κλασσικών της αρχαιότητας. Συνεπώς, μπορούμε -βάσιμα- να εικάσουμε ότι ο επηρεασμός του Shakespeare από τους Έλληνες τραγωδούς (και κυρίως τον Ευριπίδη) συνεχίστηκε και μετά την αποφοίτησή του από το King's New School και στην ενήλικη ζωή του, μέσω της αφομοίωσης κλασσικών ιδεών, λόγω της περιρρέουσας κλασσικής «ατμόσφαιρας» που τον περιέβαλλε στην Αγγλία του 16^{ου} αιώνα.

Η αρχαία ελληνική τραγωδία και κωμωδία, λοιπόν, ήταν το μυστικό της αθάνατης επιτυχίας του ιδιοφυούς Ουίλιαμ Σαίξπηρ. Στο βιβλίο αυτό αποδεικνύεται η θεμελιώδης, ζωτικής σημασίας σύνδεση με τον Αισχύλο, τον Σοφοκλή, τον Ευριπίδη και τον Αριστοφάνη, καθώς και ποιο ρόλο έπαιξαν στη δημιουργία του «Μάκβεθ», του «Άμλετ», του «Βασιλιά Ληρ» και των υπόλοιπων έργων.

Το να ισχυρίζεται κανείς, με την επιμονή που το κάνουν οι φανατικοί οπαδοί του Σαίξπηρ, ότι ο δραματουργός δεν δέχτηκε καμία άμεση επίδραση από την αρχαία ελληνική τραγωδία και κωμωδία, ότι πιθανότατα δεν διάβασε ούτε ένα αρχαίο ελληνικό θεατρικό έργο, συνιστά μια ηθελημένη παράκαμψη της αλήθειας.

Είναι γεγονός αδιαμφισβήτητο ότι, την εποχή του Σαίξπηρ, οι σπουδαστές μελετούσαν στο πλαίσιο της εκπαίδευσής τους Ευριπίδη, Σοφοκλή και Αριστοφάνη. Και ο Σαίξπηρ είχε μια ολοκληρωμένη ακαδημαϊκή μόρφωση. Το σοβινιστικό δόγμα

καταρρέει εξαρχής.
 Επιπλέον, δεν πρέπει να μας εκπλήσσει το ότι ο Σαίξπηρ εξοικειώθηκε ακόμη περισσότερο με το αρχαίο ελληνικό θέατρο και εμπνεύσθηκε από την αστείρευτη πηγή του αντλώντας υλικό για θέματα, χαρακτήρες, μονολόγους και ποιητικές εικόνες, όταν έγινε επαγγελματίας θεατρικός συγγραφέας. Είναι φανερό ότι η αποκάλυψη των αρχαίων ελληνικών πηγών του Σαίξπηρ αποτελεί τη λύση του σαιξπηρικού μυστηρίου.

ΑΜΛΕΤ

ΠΛΟΚΗ

Κεντρικός χαρακτήρας της ιστορίας είναι ο νεαρός Πρίγκιπας Άμλετ, που έχει το ίδιο όνομα με τον πατέρα του, Βασιλιά της Δανίας, ο οποίος πέθανε απροσδόκητα. Ο θείος του νεαρού Άμλετ, Κλαύδιος, ανεβαίνει στο θρόνο και παντρεύεται τη χήρα του αδερφού του, Γερτρούδη. Ο Άμλετ είναι δυσαρεστημένος από την άνοδο του θείου του στο θρόνο, τον οποίο θεωρεί πολύ κατώτερο και ανάξιο σύγκρισης με τον πατέρα του, και τον εσπευσμένο γάμο της μητέρας του, Γερτρούδης, με τον αδερφό του νεκρού συζύγου της.

Ένα βράδυ, στους νυχτοφύλακες του Κάστρου Έλσινορ εμφανίζεται ένα φάντασμα που μοιάζει στο νεκρό Βασιλιά Άμλετ, εξαφανίζεται όμως πριν ακούσουν το μήνυμα που ήθελε να τους μεταφέρει. Ειδοποιείται ο Πρίγκιπας Άμλετ και το φάντασμα επανεμφανίζεται και του αποκαλύπτει ότι ο πατέρας του δολοφονήθηκε από τον Κλαύδιο και τον διατάζει να πάρει εκδίκηση. Ο Άμλετ σχεδιάζει να αποκαλύψει την ενοχή του Κλαύδιου παριστάνοντας τον τρελό.

Από την τρέλα του Άμλετ έλκεται η προσοχή του Κλαύδιου και της Γερτρούδης, που βάζουν τους Ρόζεγκραντζ και Γκιλντεστέρν, παλιούς συμφοιτητές του Άμλετ, να τον παρατηρήσουν για να βρουν την αιτία της τρέλας του. Ο Πολώνιος, βασιλικός σύμβουλος, υποπτεύεται ότι αιτία της τρέλας του Άμλετ είναι η αγάπη του για την Οφηλία, την κόρη του. Ωστόσο, σε μια συνάντησή τους, όπου παρακολουθούνται, ο Άμλετ δε δείχνει να αγαπά την Οφηλία, καθώς της λέει να κλειστεί σε μοναστήρι.

Ο Άμλετ σχεδιάζει να ανεβάσει μια παράσταση που θα παρουσιάζει το φόνο του πατέρα του, σκοπεύοντας να ξεσκεπάσει τον Κλαύδιο. Κατά τη διάρκεια του έργου, ο Κλαύδιος αποχωρεί. Την κίνηση παρατηρεί ο Οράτιος, έμπιστος φίλος του Άμλετ, κι ο Άμλετ αποφασίζει να εκδικηθεί για το θάνατο του πατέρα του. Ετοιμάζεται να σκοτώσει τον Κλαύδιο, αλλά τον βρίσκει να προσεύχεται και σκέφτεται ότι αν τον σκοτώσει εκείνη τη στιγμή, ο Κλαύδιος θα πάει στον Παράδεισο, κάτι που δεν του αξίζει. Ωστόσο, όταν ο Άμλετ φεύγει, ο Κλαύδιος αποκαλύπτει ότι δεν προσευχόταν με πολλή ευλάβεια για κάτι.

Ο Άμλετ πηγαίνει να αντιμετωπίσει τη μητέρα του. Ακούγοντας ένα θόρυβο πίσω από μια κουρτίνα, τείνει το σπαθί του και κατά λάθος σκοτώνει τον Πολώνιο, που κρυφάκουγε. Φοβούμενος για την ασφάλειά του, ο Κλαύδιος στέλνει στην Αγγλία τον Άμλετ και μαζί τους Ρόζεγκραντζ και Γκιλντεστέρν, με εντολή να τον σκοτώσουν. Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού ο Άμλετ ανακαλύπτει την δολοπλοκία και οδηγεί στο θάνατο τους δύο επίδοξους δολοφόνους

του. Το πλοίο τους πέφτει στα χέρια πειρατών αλλά ο Άμλετ πληρώνοντας λύτρα, τελικά αφήνεται ελεύθερος.

Γεμάτη θλίψη, η Οφηλία τρελαίνεται και πνίγεται σε ένα ποτάμι. Από τη Γαλλία επιστρέφει γεμάτος οργή ο Λαέρτης, γιος του Πολώνιου κι αδερφός της Οφηλίας. Ο Κλαύδιος πείθει το Λαέρτη ότι ο Άμλετ είναι υπεύθυνος για το θάνατο του Πολώνιου και, με την επιστροφή του Άμλετ στη Δανία, στοιχηματίζει ότι ο Άμλετ μπορεί να νικήσει στη μάχη το Λαέρτη. Η μάχη όμως είναι στημένη: το σπαθί του Λαέρτη έχει δηλητήριο, όπως και το κρασί στο ποτήρι του Άμλετ.

Κατά τη διάρκεια της μάχης, η Γερτρούδη πίνει από το δηλητηριασμένο κρασί και πεθαίνει. Ο Λαέρτης καταφέρνει να τραυματίσει τον Άμλετ, αλλά λαβώνεται από τον ίδιο. Προτού ξεψυχήσει, αποκαλύπτει το σχέδιο δολοφονίας του Κλαύδιου εναντίον του Άμλετ. Ο Άμλετ, λίγο πριν αφήσει την τελευταία του πνοή από το δηλητήριο, καταφέρνει να σκοτώσει τον Κλαύδιο. Στη σκηνή καταφθάνει ο Φόρτινμπρας, ένας Νορβηγός φιλόδοξος πρίγκιπας που έρχεται εναντίον της Δανίας με το στρατό του. Ο Οράτιος αφηγείται όσα έχουν συμβεί κι ο Φόρτινμπρας διατάζει να αποδοθούν τιμές στο νεκρό Άμλετ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ο Λάιος, βασιλιάς της Θήβας, είχε πάρει χρησμό πως το παιδί που θα γεννούσε με την Ιοκάστη, θα σκότωνε τον πατέρα του και θα παντρευόταν τη μητέρα του. Έτσι, όταν ο γιος τους γεννήθηκε, τρύπησαν τα πόδια του και τον έδωσαν σ' έναν υπηρέτη του παλατιού (βοσκό) για να τον αφήσει έκθετο στον Κιθαιρώνα. Αυτός έσωσε το βρέφος και το έδωσε σε άλλο βοσκό, που το παρέδωσε στον αφέντη του, τον βασιλιά της Κορίνθου.

Αυτός το ανέθρεψε σαν παιδί του. Όταν ο Οιδίπους μεγάλωσε, αμφιβάλλοντας για την καταγωγή του, πήγε στο μαντείο των Δελφών, όπου πληροφορήθηκε πως υπήρχε χρησμός, σύμφωνα με τον οποίο έμελλε να σκοτώσει τον πατέρα του και να παντρευτεί τη μητέρα του. Θέλοντας να αποφύγει την πραγματοποίηση του φοβερού αυτού χρησμού, δεν επιστρέφει στην Κόρινθο και σε εκείνους που θεωρούσε γονείς του.

Στο δρόμο του όμως συνάντησε και αμυνόμενος σκότωσε τον Λάιο, αγνοώντας πως είναι πατέρας του. Όταν έφτασε στη Θήβα, έλυσε το αίνιγμα της Σφίγγας και κέρδισε την βασιλεία της πόλης, παίρνοντας την Ιοκάστη γυναίκα του και αποκτώντας μαζί της τέσσερα παιδιά.

Τη Θήβα έπληξε όμως νέος φοβερός λοιμός, υπεύθυνος για τον οποίο είναι ο δολοφόνος του Λαΐου. Ο Οιδίπους αναλαμβάνει να τον βρει και να σώσει την πόλη. Στην πορεία της αναζήτησης του δολοφόνου, ο ήρωας ανακαλύπτει πως είναι πραγματικά ο ίδιος. Όχι μόνο ο φονιάς του προηγούμενου βασιλιά της Θήβας, αλλά και φονιάς του πατέρα του και σύζυγος της μητέρας του. Έστερα από την αποκάλυψη της τραγικής αλήθειας η Ιοκάστη απαγχονίζεται και ο Οιδίπους αυτοτυφλώνεται, εκλιπαρώντας για εξορία και ανησυχώντας για την τύχη των παιδιών του.

Ο Οιδίπους, ο τραγικός εστεμμένος της Θήβας, τολμάει να συγκρουστεί με τη μοίρα, η οποία θα έλεγε κανείς ότι τον διάλεξε επίτηδες για να παίξει μαζί του τα αποτρόπαια παιχνίδια της. Ο ήρωας βέβαια στο τέλος είναι αναπόφευκτο να πέσει και να συντριβεί. Ωστόσο και στην πτώση του ακόμα βγαίνει νικητής και αποβαίνει το αιώνιο σύμβολο του αγωνιζόμενου ανθρώπου, που προχωράει απτόητος στο τραχύ μονοπάτι της γνώσης, που είναι γεμάτο αινίγματα και παγίδες.

Σύγκριση Άμλετ- Οιδίποδα

Ο Shakespeare ήρθε σε επαφή με τα Ελληνικά κείμενα μέσω των Λατινικών που ο ίδιος μελετούσε. Γοητεύτηκε από τη δομή των έργων του Σοφοκλή αλλά και την πλοκή που χρησιμοποιούσε. Ο μύθος έπρεπε να είχε περιπέτεια και η δραματικότητα να επεκτείνεται με τη βοήθεια της τραγικής ειρωνείας, το οποίο συμβαίνει όταν ο θεατής γνωρίζει ήδη την πραγματικότητα όπου τα πρόσωπα για κάποιον λόγο την αγνοούν. Με αυτόν τον τρόπο δημιούργησε κι ο Shakespeare τα έργα του.

Κύριο χαρακτηριστικό ήταν η ύπαρξη των εξωτερικών αλλά και εσωτερικών αντιθέσεων που έχουν να κάνουν με την εσωτερική πάλη και την εσωτερική σύγκρουση του πρωταγωνιστή. Οι εξωτερικές συγκρούσεις αφορούν δύο ή παραπάνω πρόσωπα κι έχουν ιδεώδη χαρακτηριστικά.

Στις τραγωδίες του Shakespeare τα πρόσωπα που δρουν είναι συγγενικά ή συνδέονται με δυνατές φιλίες καθώς είναι και κάτοχοι εξουσίας. Το γεγονός αυτό τους ωθεί στο να διαπράξουν σκοτεινά εγκλήματα. Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και στα έργα του Σοφοκλή όταν οι πρωταγωνιστές διαπράττουν ύβρη.

2.4 ΑΓΓΛΟΙ ΦΙΛΕΛΛΗΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ '21

Λόρδος Βύρων αγγλικά Lord

George Gordon Byron VI, Λορντ Μπάιρον, 22 Ιανουαρίου 1788 - 19 Απριλίου 1824), ήταν Άγγλος ποιητής, από τους σημαντικότερους εκπροσώπους του ρομαντισμού και από τους σημαντικότερους φιλέλληνες. Πέθανε στο Μεσολόγγι από υψηλό πυρετό.

Ο Στρατηγός Τσωρτς και ο Ναύαρχος Κόχραν

Ο σερ Ρίτσαρντ Τσωρτς (Sir Richard Church) ή Ριχάρδος Τσουρτς ή Τζουρτζ ή Τσωρτζ όπως τον ανέφεραν στην Ελλάδα, (Κορκ Ιρλανδίας 1784 - Αθήνα, Μάρτιος 1873), ήταν φιλέλληνας, Βρετανός στρατιωτικός από την Ιρλανδία^{[1][σημ. 1]} που υπηρέτησε στην υπηρεσία της Βρετανίας, του Βασιλείου των Δύο Σικελιών και της Ελλάδας και πολιτικός της Ελλάδας. Ήταν στο στρατό από πολύ νέος, από το 1801. Πολέμησε από το 1805 στους Ναπολεόντειους Πολέμους, στην Ισπανία, στην Αίγυπτο, στη Σικελία, στην Κορσική και στα Ιόνια νησιά, όπου συνέστησε για λογαριασμό των Βρετανών μια στρατιωτική μονάδα από Έλληνες μέχρι το 1813. Το 1817 μπήκε στην υπηρεσία του βασιλιά Φερδινάνδου του Α΄ των Δυο Σικελιών. Το 1827 τον κάλεσαν οι Έλληνες για να αναλάβει την αρχιστρατηγία του στρατού ξηράς. Στη

συνέχεια έλαβε τις θέσεις του αρχηγού της Δυτικής Ελλάδος, [Σύμβουλου της Επικρατείας](#), πληρεξουσίου στην [Α΄ Εθνοσυνέλευση των Αθηνών](#) το 1843[3] και [γερουσιαστή το 1844](#). [4] Πέθανε στην Αθήνα το 1873 και τάφηκε δημοσία δαπάνη στο [Α΄ Νεκροταφείο Αθηνών](#). [1]

Ο λόρδος Τόμας Κόχραν καταγόταν από την Μεγάλη Βρετανία και ήταν ένας από τους φιέλληνες της Ελληνικής επανάστασης. Γεννήθηκε στην μεγάλη Βρετανία περίπου την δεκαετία του 1780. Μέσω του Αλέξανδρου Μαυροκορδάτου το έτος 1827 μαζί με τον Ριχάρδο Τσώρτς κατατάχθηκαν με τον στρατό του Γεώργιου Καραϊσκάκη. Το 1827, την επόμενη μέρα από την δολοφονία του Καραϊσκάκη ανέλαβαν αυτοί τον Βρετανικό και τον Ελληνικό στρατό έχοντας σχεδόν 2000 στρατιώτες, ο Κόχραν στα πλοία και ο Τσώρτς στην στεριά. Η μάχη έληξε με ήττα των δύο Βρετανών αρχηγών και νίκη του Κιουταχή. Άγνωστο αν συμμετείχε και σε άλλες μάχες. Πέθανε την δεκαετία του 1830 ή 40.

Ο Φραγκίσκος

Άστιγξ (εξελληνισμένο όνομα του Φρανκ Άμπνεϋ Χάστινγκς, [αγγλικά: Frank Abney Hastings](#)), [14 Φεβρουαρίου 1794-15 Ιουνίου 1828](#)), ήταν [Βρετανός](#) αξιωματικός του [ναυτικού](#) και [Φιλέλληνας](#). Συμμετείχε στη [ναυμαχία του Τραφάλγκαρ](#) αλλά εγκατέλειψε το Βρετανικό ναυτικό και έζησε στη [Γαλλία](#) για έναν χρόνο. Ήταν ένας εξ αυτών που οραματιζόταν «μια τεχνολογική επανάσταση για τη σωτηρία της Ελλάδας»[
Επέμενε πως τα ατμόπλοια θα βοηθούσαν αποτελεσματικά. Είχε αντιληφθεί το τακτικό πλεονέκτημα των ατμοπλοίων της εποχής έναντι των ιστιοφόρων σε συνθήκες άπνοιας. Στις [12 Μαρτίου 1822](#) έφυγε από τη [Μασσαλία](#) με προορισμό την [Ελλάδα](#) και τον Απρίλιο έφθασε στην [Ύδρα](#). Θα προτείνει την αγορά και εξοπλισμό μεταχειρισμένων εμπορικών πλοίων κόστους 10.000 λιρών στερλινών. Συμμετείχε σε πολλές [ναυμαχίες](#) κατά τη διάρκεια της [Επανάστασης του 1821](#) και απέκτησε, με χρήματα του Φιλελληνικού Κομιτάτου του [Λονδίνου](#), το δικό του [πλοίο](#), το θρυλικό [Καρτερία](#), το οποίο επάνδρωσε με μικτό πλήρωμα Ελλήνων, Βρετανών και Σουηδών. Τραυματίστηκε θανάσιμα στο [Αιτωλικό](#) στις [23 Μαΐου 1828](#) και πέθανε στη [Ζάκυνθο](#) στις [15 Ιουνίου](#). Τάφηκε στον [Πόρο](#).

Ο Τζωρτζ Κάνινγκ (Georges Canning, 11 Απριλίου 1770 - 8 Αυγούστου 1827) ήταν Άγγλος πολιτικός που διετέλεσε Υπουργός Εξωτερικών της Μεγάλης Βρετανίας και πρωθυπουργός κατά την περίοδο 10 Απριλίου-8 Αυγούστου του 1827 και φιλέλληνας.

Ο Σερ Έντουαρντ Κόδριγκτον (αγγλ.: Sir Edward Codrington, 27 Απριλίου 1770 -28 Απριλίου 1851), ήταν αρχιναύαρχος του Βρετανικού στόλου, ήρωας της ναυμαχίας του Τραφάλγκαρ και της ναυμαχίας του Ναυαρίνου, και ένας από τους φιλέλληνες της Ελληνικής επανάστασης του 1821. Γεννήθηκε το 1770 στο Λονδίνο. Το 1826 διορίστηκε διοικητής του Στόλου Μεσογείου του Βρετανικού Ναυτικού. Συμμετείχε στη νικηφόρα ναυμαχία του Ναυαρίνου, διοικώντας το στόλο των Μεγάλων Δυνάμεων μαζί με τους Χείδεν και Δεριγνύ. Πέθανε το 1851.

1824 η Βρετανική κυβέρνηση υποστήριξε τον αγώνα των Ελλήνων για ανεξαρτησία από την Οθωμανική αυτοκρατορία και το 1826 ο Κάνινγκ υπέγραψε με τη Γαλλία και τη Ρωσία συνθήκη ειρήνης ανάμεσα στην Τουρκία και την Ελλάδα. Τον Απρίλιο του 1827 ο Κάνινγκ σχημάτισε κυβέρνηση και προώθησε την ανεξαρτησία της Ελλάδας αλλά και τα αιτήματα των καθολικών Ιρλανδών, χωρίς να προλάβει να ολοκληρώσει το έργο του, καθώς πέθανε τρεις μήνες αργότερα από πνευμονία.

Ο Εδουάρδος Ιωάννης Τρελώνυ ([Αγγλικά](#): Edward John Trelawny, [1792 - 1881](#)) ήταν Άγγλος τυχοδιώκτης και συγγραφέας...

Μετά από πολλές περιπέτειες, το 1813, επέστρεψε στην [Αγγλία](#) όπου παντρεύτηκε αποκτώντας μάλιστα δύο παιδιά. Χώρισε όμως και άρχισε πάλι να ταξιδεύει. Στην [Ιταλία](#) γνώρισε τους Άγγλους ποιητές [Σέλλευ](#) και [Βύρωνα](#). Συνόδευσε τον δεύτερο στο ταξίδι του στην [Ελλάδα](#) χωρίς όμως να έχει φιλελληνικούς σκοπούς. Παρέμεινε για μεγάλο χρονικό διάστημα στην [Αθήνα](#) όπου διατηρούσε χαρέμι με δέκα [Τουρκάλες](#). Κατά τη διάρκεια της επανάστασης ήρθε σε επαφή με τον [Οδυσσέα Ανδρούτσο](#), του οποίου παντρεύτηκε την 13χρονη ετεροθαλή αδερφή [Ταρσίτσα](#). Στις εμφύλιες διαμάχες ο Τρελώνυ δεν θα τον εγκαταλείψει, θα κρυφτεί μαζί με αυτόν στην [σπηλιά](#) όπου είχε ως φρούριο ο [Ανδρούτσος](#) και θα τον στηρίξει μέχρι το τέλος της ζωής του.

Ο [Οδυσσέας Ανδρούτσος](#) φημολογείτο ότι είχε κρύψει στο κρησφύγετό του, στην [σπηλιά](#), έναν αμύθητο θησαυρό, του οποίου το ακριβές μέρος γνώριζε ο Τρελώνυ, αν λάβουμε υπόψιν μας τα απομνημονεύματά του. Προκειμένου να αποκτήσουν αυτόν τον θησαυρό, ξένοι αξιωματικοί, προσκείμενοι στον [Μαυροκορδάτο](#), παρουσιάστηκαν ως φίλοι του Ανδρούτσου και έθεσαν τον εαυτό τους υπό τις διαταγές του Τρελώνυ. Ο τελευταίος τους πήρε μαζί του στην [σπηλιά](#). Κατά τη διάρκεια ενός αγωνίσματος σκοποβολής μέσα στην [σπηλιά](#), ο ανύποπτος Τρελώνυ δέχτηκε πισώπλατα δύο πυροβολισμούς από τον [Σκωτσέζο Φάντον](#) και τον [Άγγλο Γουάιτκομπ](#). Οι λιγιστοί σωματοφύλακες όμως του Τρελώνυ, καθώς και ο πιστός του σκύλος, τους εμπόδισαν να δραπετεύσουν με αποτέλεσμα να συλληφθούν και να θανατωθούν. Τελικά ο Τρελώνυ παρά τον σοβαρό του τραυματισμό επέζησε λόγω της σωματικής του διάπλασης.

Ύστερα από αυτό το περιστατικό θα εγκαταλείψει την [σπηλιά](#) και θα καταφύγει μαζί με την γυναίκα του στη [Ζάκυνθο](#)

3. Γλωσσικές αλληλεπιδράσεις

3.1 Η Ελληνική Γλώσσα

“Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική”. Οδυσσέας Ελύτης

Η γλώσσα μας

Η Αγγλική γλώσσα έχει 490.000 λέξεις από τις οποίες 41.615 λέξεις. είναι από την Ελληνική γλώσσα.. (βιβλίο Γκίνες)

Η Ελληνική με την μαθηματική δομή της είναι η γλώσσα της πληροφορικής και της νέας γενιάς των εξελιγμένων υπολογιστών, διότι μόνο σ' αυτήν δεν υπάρχουν όρια. (Μπιλ Γκέιτς, Microsoft).

Η Ελληνική και η Κινέζικη. είναι οι μόνες γλώσσες με... συνεχή ζώσα παρουσία από τους ίδιους λαούς και...στον ίδιο χώρο εδώ και χιλιάδες έτη.

Όλες οι γλώσσες θεωρούνται κρυφοελληνικές, με πλούσια δάνεια από τη μητέρα των γλωσσών, την Ελληνική. (Francisco Adrados, γλωσσολόγος).

Η Ελληνική γλώσσα έχει λέξεις για έννοιες οι οποίες παραμένουν χωρίς απόδοση στις υπόλοιπες γλώσσες, όπως άμιλλα, θαλπωρή και φιλότιμο.

Μόνον η Ελληνική γλώσσα ξεχωρίζει τη ζωή από το βίο, την αγάπη από τον έρωτα. Μόνον αυτή διαχωρίζει, διατηρώντας το ίδιο ριζικό θέμα, το ατύχημα από το δυστύχημα, το συμφέρον από το ενδιαφέρον. Το εκπληκτικό είναι ότι η ίδια η Ελληνική γλώσσα μας διδάσκει συνεχώς πώς να γράφουμε σωστά.

Μέσω της ετυμολογίας, μπορούμε να καταλάβουμε ποιός είναι ο σωστός τρόπος γραφής ακόμα και λέξεων που ποτέ δεν έχουμε δει ή γράψει.

Το «πειρούνι» για παράδειγμα, για κάποιον που έχει βασικές γνώσεις Αρχαίων Ελληνικών, είναι προφανές ότι γράφεται με «ει» και όχι με «ι» όπως πολύ άστοχα το γράφουμε σήμερα. Ο λόγος είναι πολύ απλός, το «πειρούνι» προέρχεται από το ρήμα «πειρώ» που σημαίνει τρυπώ-διαπερνώ, ακριβώς επειδή τρυπάμε με αυτό το φαγητό για να το πιάσουμε.

Επίσης η λέξη «συγκεκριμένος» φυσικά και δεν μπορεί να γραφτεί «συγκεκριμμένος», καθώς προέρχεται από το «κριμένος» (αυτός που έχει δηλαδή κριθεί) και όχι βέβαια από το «κρυμμένος» (αυτός που έχει κρυφτεί). Άρα το να υπάρχουν πολλά γράμματα για τον ίδιο ήχο (π.χ. η, ι, υ, ει, οι κτλ) όχι μόνο δεν θα έπρεπε να μας δυσκολεύει, αλλά αντιθέτως να μας βοηθάει στο να γράφουμε πιο σωστά, εφόσον βέβαια έχουμε μια βασική κατανόηση

της γλώσσας μας.

Επιπλέον η ορθογραφία με την σειρά της μας βοηθάει αντίστροφα στην ετυμολογία αλλά και στην ανίχνευση της ιστορική πορείας της κάθε μίας λέξης. Και αυτό που μπορεί να μας βοηθήσει να κατανοήσουμε την καθημερινή μας νεοελληνική γλώσσα περισσότερο από οτιδήποτε άλλο, είναι η γνώση των Αρχαίων Ελληνικών. Είναι πραγματικά συγκλονιστικό συναίσθημα να μιλάς και ταυτόχρονα να συνειδητοποιείς τι ακριβώς λές, ενώ μιλάς και εκστομίζεις την κάθε λέξη ταυτόχρονα να σκέφτεσαι την σημασία της.

Είναι πραγματικά μεγάλο κρίμα να διδάσκονται τα Αρχαία με τέτοιο φρικτό τρόπο στο σχολείο ώστε να σε κάνουν να αντιπαθείς κάτι το τόσο όμορφο και συναρπαστικό.

Η ΣΟΦΙΑ

Στη γλώσσα έχουμε το σημαίνον (την λέξη) και το σημαινόμενο (την έννοια). Στην Ελληνική γλώσσα αυτά τα δύο έχουν πρωτογενή σχέση, καθώς αντίθετα με τις άλλες γλώσσες το σημαίνον δεν είναι μια τυχαία σειρά από γράμματα. Σε μια συνηθισμένη γλώσσα όπως τα Αγγλικά μπορούμε να συμφωνήσουμε όλοι να λέμε το σύννεφο ca και το αυτοκίνητο cloud, και από την στιγμή που το συμφωνήσουμε να ισχύει. Στα Ελληνικά κάτι τέτοιο είναι αδύνατον. Γι' αυτό το λόγο πολλοί διαχωρίζουν τα Ελληνικά σαν «εννοιολογική» γλώσσα από τις υπόλοιπες «σημειολογικές» γλώσσες.

Μάλιστα ο μεγάλος φιλόσοφος και μαθηματικός Βένερ Χάιζενμπεργκ είχε παρατηρήσει αυτή την σημαντική ιδιότητα για την οποία είχε πει «Η θητεία μου στην αρχαία Ελληνική γλώσσα υπήρξε η σπουδαιότερη πνευματική μου άσκηση. Στην γλώσσα αυτή υπάρχει η πληρέστερη αντιστοιχία ανάμεσα στην λέξη και στο εννοιολογικό της περιεχόμενο».

Όπως μας έλεγε και ο Αντισθένης, «Αρχή σοφίας, η των ονομάτων επίσκεψις». Για παράδειγμα ο «άρχων» είναι αυτός που έχει δική του γη (άρα=γή + έχων). Και πραγματικά, ακόμα και στις μέρες μας είναι πολύ σημαντικό να έχει κανείς δική του γη / δικό του σπίτι. Ο «βοηθός» σημαίνει αυτός που στο κάλεσμα τρέχει.

Βοή=φωνή + θέω=τρέχω. Ο Αστήρ είναι το αστέρι, αλλά η ίδια η λέξη μας λέει ότι κινείται, δεν μένει ακίνητο στον ουρανό (α + στήρ από το ίστημι που σημαίνει στέκομαι).

Αυτό που είναι πραγματικά ενδιαφέρον, είναι ότι πολλές φορές η λέξη περιγράφει ιδιότητες της έννοιας την οποίαν εκφράζει, αλλά με τέτοιο τρόπο που εντυπωσιάζει και δίνει τροφή για τη σκέψη.

Για παράδειγμα ο «φθόνος» ετυμολογείται από το ρήμα «φθίνω» που σημαίνει μειώνομαι. Και πραγματικά ο φθόνος σαν συναίσθημα, σιγά-σιγά μας φθίνει και μας καταστρέφει. Μας «φθίνει» – ελαττώνει ως ανθρώπους – και μας φθίνει μέχρι και την υγεία μας. Και, βέβαια, όταν αναφερόμαστε σε κάτι που είναι τόσο πολύ ώστε να μην τελειώνει, πως το λέμε; Μα, φυσικά, «άφθονο».

Έχουμε τη λέξη «ωραίος» που προέρχεται από την «ώρα». Διότι για να είναι κάτι ωραίο, πρέπει να έλθει και στην ώρα του. Ωραίο δεν είναι το φρούτο όταν είναι άγουρο ή σαπισμένο και ωραία γυναίκα δεν είναι κάποια ούτε στα 70 της άλλα ούτε φυσικά και στα 10 της. Ούτε το καλύτερο φαγητό είναι ωραίο όταν είμαστε χορτάτοι, επειδή, σε αυτή την περίπτωση, δεν μπορούμε να το

απολαύσουμε.

Ακόμα έχουμε την λέξη «ελευθερία» για την οποία το «Ετυμολογικόν Μέγα» διατείνεται «παρά το ελεύθειν όπου ερά» = το να πηγαίνει κανείς όπου αγαπά . Άρα βάσει της ίδιας της λέξης, ελεύθερος είσαι όταν έχεις τη δυνατότητα να πάς όπου αγαπάς. Πόσο ενδιαφέρουσα ερμηνεία!!!

Το άγαλμα ετυμολογείται από το αγάλλομαι (ευχαριστιέμαι) επειδή όταν βλέπουμε (σε αρχική φάση οι Θεοί) ένα όμορφο αρχαιοελληνικό άγαλμα η ψυχή μας ευχαριστείται, αγάλλεται. Και από το θέαμα αυτό επέρχεται η αγαλλίαση. Αν κάνουμε όμως την ανάλυση της λέξης αυτής θα δούμε ότι είναι σύνθετη από αγάλλομαι + ίαση(=γιατρεία). Άρα, για να συνοψίσουμε, όταν βλέπουμε ένα όμορφο άγαλμα (ή οτιδήποτε όμορφο), η ψυχή μας αγάλλεται και γιατρευόμαστε. Και πραγματικά, γνωρίζουμε όλοι ότι η ψυχική μας κατάσταση συνδέεται άμεσα με τη σωματική μας υγεία.

Παρένθεση: και μια και το έφερε η «κουβέντα», η Ελληνική γλώσσα μας λείει και τι είναι άσχημο. Από το στερητικό «α» και την λέξη σχήμα μπορούμε εύκολα να καταλάβουμε τι. Για σκεφτείτε το λίγο.

Σε αυτό το σημείο, δεν μπορούμε παρά να σταθούμε στην αντίστοιχη Λατινική λέξη για το άγαλμα (που μόνο Λατινική δεν είναι). Οι Λατίνοι ονόμασαν το άγαλμα, statua από το

Ελληνικό «ίστημι» που ήδη αναφέραμε, και το ονόμασαν έτσι επειδή στέκει ακίνητο. Προσέξτε την τεράστια διαφορά σε φιλοσοφία μεταξύ των δύο γλωσσών, αυτό που σημαίνει στα Ελληνικά κάτι τόσο βαθύ εννοιολογικά, για τους Λατίνους είναι απλά ένα ακίνητο πράγμα.

Είναι προφανής η σχέση που έχει η γλώσσα με τη σκέψη του ανθρώπου.

Όπως λείει και ο George Orwell στο αθάνατο έργο του «1984», απλή γλώσσα σημαίνει και απλή σκέψη. Εκεί το καθεστώς προσπαθούσε να περιορίσει την γλώσσα για να περιορίσει την σκέψη των ανθρώπων, καταργώντας συνεχώς λέξεις.

«Η γλώσσα και οι κανόνες αυτής αναπτύσσουν την κρίση», έγραφε ο Μιχάι Εμινέσκου, εθνικός ποιητής των Ρουμάνων.

Μια πολύπλοκη γλώσσα αποτελεί μαρτυρία ενός προηγμένου πνευματικά πολιτισμού. Το να μπορείς να μιλάς σωστά σημαίνει ότι ήδη είσαι σε θέση να σκέφτεσαι σωστά, να γεννάς διαρκώς λόγο και όχι να παπαγαλίζεις λέξεις και φράσεις.

Η ΜΟΥΣΙΚΟΤΗΤΑ

Η Ελληνική φωνή κατά την αρχαιότητα ονομαζόταν «αυδή». Η λέξη αυτή δεν είναι τυχαία αφού προέρχεται από το ρήμα «άδω» που σημαίνει τραγουδώ.

Όπως γράφει και ο μεγάλος ποιητής και ακαδημαϊκός Νικηφόρος Βρεττάκος: «Όταν κάποτε φύγω από τούτο το φώς θα ελιχθώ προς τα πάνω, όπως ένα ποταμάκι που μουρμουρίζει. Κι αν τυχόν κάπου ανάμεσα στους γαλάζιους διαδρόμους συναντήσω αγέλους, θα τους μιλήσω Ελληνικά, επειδή δεν ξέρουνε

γλώσσες. Μιλάνε Μεταξύ τους με μουσική».

Ο γνωστός Γάλλος συγγραφέας Ζακ Λακαρριέρ επίσης μας περιγράφει την κάτωθι εμπειρία από το ταξίδι του στην

Ελλάδα:

«Άκουγα αυτούς τους ανθρώπους να συζητούν σε μια γλώσσα που ήταν για μένα αρμονική αλλά και

ακατάληπτα μουσική. Αυτό το ταξίδι προς την πατρίδα – μητέρα των εννοιών μας – μου απεκάλυπτε ένα άγνωστο

πρόγονο, που μιλούσε μια γλώσσα τόσο μακρινή στο παρελθόν, μα οικεία και μόνο από τους ήχους της.

Αισθάνθηκα να τα έχω χαμένα, όπως αν μου είχαν πει ένα βράδυ ότι ο αληθινός μου πατέρας ή η αληθινή μου μάνα δεν ήσαν αυτοί που με είχαν αναστήσει».

Ο διάσημος Έλληνας και διεθνούς φήμης μουσικός Ξενάκης, είχε πολλές φορές τονίσει ότι η μουσικότητα της Ελληνικής είναι εφάμιλλη της συμπαντικής.

Αλλά και ο Γίββων μίλησε για μουσικότητα και γονιμότητα γλώσσα, που δίνει κορμί στις φιλοσοφικές αφαιρέσεις και ψυχή στα αντικείμενα των αισθήσεων.

Ας μην ξεχνάμε ότι οι Αρχαίοι Έλληνες δεν χρησιμοποιούσαν ξεχωριστά σύμβολα για νότες, χρησιμοποιούσαν τα ίδια τα γράμματα του αλφαβήτου.

«Οι τόνοι της Ελληνικής γλώσσας είναι μουσικά σημεία που μαζί με τους κανόνες προφυλάττουν από την παραφωνία μια γλώσσα κατεξοχήν μουσική, όπως κάνει η αντίστιξη που διδάσκεται στα ωδεία, ή οι διέσεις και υφέσεις που διορθώνουν τις κακόηχες συγχορδίες», όπως σημειώνει η φιλόλογος και συγγραφέας Α.Τζιροπούλου-Ευσταθίου.

Είναι γνωστό εξάλλου πως όταν οι Ρωμαίοι πολίτες πρωτάκουσαν στην Ρώμη Έλληνες ρήτορες, συνέρρεαν να θαυμάσουν, ακόμη και όσοι δεν γνώριζαν Ελληνικά, τους ανθρώπους που «ελάλουν ως αηδόνες».

Δυστυχώς κάπου στην πορεία της Ελληνικής φυλής, η μουσικότητα αυτή (την οποία οι Ιταλοί κατάφεραν και κράτησαν) χάθηκε, προφανώς στα μαύρα χρόνια της Τουρκοκρατίας.

Να τονίσουμε εδώ ότι οι άνθρωποι της επαρχίας, του οποίους συχνά κοροϊδεύουμε για την προφορά τους, είναι πιο κοντά στην Αρχαιοελληνική προφορά από ότι εμείς οι άνθρωποι της πόλεως.

Η Ελληνική γλώσσα επιβλήθηκε αβίαστα (στους Λατίνους) και χάρη στην μουσικότητά της.

Όπως γράφει και ο Ρωμαίος Οράτιος «Η Ελληνική φυλή γεννήθηκε ευνοημένη με μία γλώσσα εύηχη, γεμάτη μουσικότητα».

Η Επίδραση των Ελληνικών μέσω της λατινικής

Η επίδραση που έχει ασκήσει η ελληνική γλώσσα στο ευρωπαϊκό λεξιλόγιο και ιδιαίτερος στην Αγγλική είναι εν μέρει μόνο γνωστή και δυστυχώς μη συστηματικά καταγεγραμμένη και τεκμηριωμένη. Η πλειοψηφία των ξένων επιστημόνων γνωρίζει και αναγνωρίζει το θεμελιώδη ρόλο που έχει παίξει η Ελληνική στον εμπλουτισμό του λεξιλογίου του κλάδου τους. Αυτό όμως περιορίζεται στον κλάδο του καθενός γιατί δεν υπάρχει μια σφαιρική εικόνα της επίδρασής της σε όλους τους επιστημονικούς κλάδους.

1. Ελληνικές λέξεις σε ξενόγλωσσα λεξικά: στοιχεία

Παρακάμπτοντας τις αόριστες τοποθετήσεις, οι οποίες μπορεί να είναι επιδεικτικές παρερμηνειών, θα αναφερθώ σε συγκεκριμένα στοιχεία και αριθμούς για να δώσω μια ακριβή εικόνα της ελληνικής επίδρασης:

α. Στα γενικά λεξικά της Αγγλικής, ο αριθμός των ελληνικών λέξεων κυμαίνεται από 5000 - 8500 λέξεις που αντιπροσωπεύουν το 15-21% ανάλογα με το επίπεδο του λεξικού το οποίο επιλέγεται για σύγκριση. Όσο καλύτερο είναι το λεξικό, τόσο υψηλότερη είναι η συμμετοχή της Ελληνικής.

β. Στο Merrian Webster, το πληρέστερο σήμερα αμερικανικό λεξικό, σε σύνολο 166.724 λέξεων η συμμετοχή σε αμιγείς ελληνικές λέξεις είναι 42.914, αριθμός που αντιστοιχεί στο 25,73%. Η μία στις τέσσερις λέξεις του είναι αμιγώς ελληνική.

γ. Στην ιατρική ορολογία, με βάση το έγκυρο λεξικό Dorland, σε σύνολο 46.251 λέξεων, οι αμιγείς ελληνικές λέξεις είναι 24.862, αριθμός που αντιστοιχεί στο 53,75%

Αν προσθέσουμε και τις λέξεις που κατά το ήμισυ είναι ελληνικές, ως προς το πρώτο ή το δεύτερο συνθετικό τους, τότε το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 68%.

δ. Ως προς τη Διεθνή Επιστημονική Ορολογία, πχ. του μεγάλου κλάδου της Ζωολογίας. Με βάση το Nomenclator Zoologicus, το οποίο αποτελεί την επίσημη διεθνή επιστημονική ονοματολογία των γενών των ζώων όλων των ειδών (ερπετών, θηλαστικών, πτηνών, εντόμων, ψαριών κ.λπ.) τα οποία έχουν ανακαλυφθεί μέχρι το 1994, δηλαδή 337.789 γένη ζώων, η ελληνική συμμετοχή ανέρχεται σε 195.779 λέξεις, αριθμός που αντιστοιχεί σε 57,96%.

Το 58% της ονοματολογίας των ζώων αποτελείται από ελληνικές λέξεις ή ελληνογενείς και το 42% από όλες τις άλλες γλώσσες του κόσμου. Αν κι εδώ προσθέσουμε τις κατά το ήμισυ ελληνικές λέξεις, τότε το ποσοστό ανέρχεται στο 73%. Παρά την εκπληκτική αυτή ελληνική συμμετοχή, η αδράνειά μας έχει επιτρέψει να καθιερωθεί διεθνώς η εσφαλμένη αντίληψη ότι στη

Ζωολογία επικρατεί δήθεν η Λατινική ορολογία.

Στο σημείο αυτό πρέπει να διευκρινήσω τα εξής:

- Η ετυμολογία των λέξεων που έχω καταγράψει και ερμηνεύσει δεν έχει βασισθεί σε προσωπικές ερμηνείες αλλά στο τι αναγνωρίζουν οι Άγγλοι και Αμερικανοί ως ελληνικής προέλευσης στα εγκυρότερα λεξικά τους.

- Λέξεις της Αρχαίας Ελληνικής που αποδεδειγμένα ήταν δάνεια από άλλες γλώσσες, δεν τις έχω συμπεριλάβει στην εργασία μου, όπως τις περσικές αγγαρεία [angary], παράδεισος [paradise], ή εβραϊκές όπως ο σατανάς [satan] κ.λπ.

- Ένα στοιχείο που πρέπει να έχουμε υπ' όψη μας είναι ότι τα περισσότερα λεξικά πλην της Οξφόρδης, χωρίς αυτό να εξαιρείται απόλυτα, σταματούν την ετυμολογία των λέξεων στη λατινική ρίζα και δεν αναφέρουν αν αυτή προήλθε από την Ελληνική. Την ετυμολογία αυτών των λέξεων, τη διασταύρωσα με το ετυμολογικό λεξικό της Λατινικής των Lewis & Short της Οξφόρδης. Το λεξικό αυτό περιλαμβάνει 10.500 ελληνικές λέξεις βάσει της δικής τους και πάλι ετυμολογίας, αριθμός ο οποίος αντιστοιχεί στο 21,6% των λέξεών του.

Για να εκτιμηθεί η σημασία των 42.914 ελληνικών λέξεων του Webster, αξίζει να αναφερθεί ότι στο ίδιο λεξικό η Αγγλική έχει δανεισθεί 57 λέξεις από την Τουρκική και 34 λέξεις από τις Σλαβικές Γλώσσες.

2. Η γένεση και η εξέλιξη της επίδρασης αυτής

Οι Έλληνες δεν κατέκτησαν ποτέ την Αγγλία. Με ποιο τρόπο η Αγγλική Γλώσσα δανείσθηκε τόσες ελληνικές λέξεις;

Ιστορικά, η επίδραση αυτή έγινε στα εξής στάδια:

Μέσω της Λατινικής: Είναι γνωστό ότι από το 800-500 π.Χ. οι Έλληνες αποίκισαν τη νότιο Ιταλία. Τον 8ο αιώνα οι Χαλκιδείς άποικοι μετέφεραν έναν τύπο αλφαβήτου στους Ρωμαίους, αυτό που σήμερα είναι γνωστό ως λατινικό αλφάβητο.

Το 146 π.Χ. οι Ρωμαίοι κατακτούν την Ελλάδα και δημιουργούν τη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία κατακτώντας προοδευτικά μεγάλο τμήμα της Ευρώπης, της Μ.Ασίας και της Β.Αφρικής. Λόγω της ανωτερότητας όμως του ελληνικού πολιτισμού, οι Ρωμαίοι δέχονται την επίδρασή του και φυσικά δέχονται την επίδραση της ελληνικής γλώσσας, όπως αποδεικνύεται από το Λατινικό Λεξικό των Lewis & Short

Οι Ρωμαίοι εκρωμαΐζουν τους λαούς που κατακτούν και μέσα στην έννοια του

εκρωμαϊσμού περιλαμβάνεται και η επίδραση της γλώσσας. Έτσι, οι ελληνικές λέξεις που είχαν περάσει στο Λεξιλόγιο της Λατινικής περνούν ασυναίσθητα στο λεξιλόγιο των ευρωπαϊκών λαών που έχουν κατακτήσει.

Από τον 3ο αιώνα π.Χ. μέχρι τον 2ο αιώνα μ.Χ. η Ελληνική ήταν η γλώσσα του πολιτισμού και των εμπορικών συναλλαγών. Εκτιμάται ότι σε όλη τη Ισόγεια μιλούσαν και διάβαζαν ή οπωσδήποτε καταλάβαιναν Ελληνικά. Ο Durant στην "Παγκόσμιο Ιστορία Πολιτισμού" (Τόμος Γ, σελ.278) υπολογίζει ότι μόνο την περίοδο του Αυγούστου ενσωματώθηκαν στη Λατινική 10.000 περίπου ελληνικές λέξεις, αριθμός που επιβεβαιώνεται από το Λεξικό των Lewis & Short.

Το 55 π.Χ. οι Ρωμαίοι κατακτούν την Αγγλία, την οποία κράτησαν υπό την κατοχή τους μέχρι το 410 μ.Χ. Την περίοδο αυτή του εκρωμαϊσμού των Κελτών, οι ελληνικές λέξεις που είχαν περάσει στη Λατινική, περνούν στην Αγγλική.

Με τη διδασκαλία του Χριστιανισμού: Το 597 ο Άγιος Αυγουστίνος μεταβαίνει στην Αγγλία για να εκχριστιανίσει τους Άγγλους. Το Ευαγγέλιο όμως είναι γραμμένο στα Ελληνικά και λέξεις που περιέχονται σε αυτό και δεν υπάρχουν στην Αγγλική υιοθετούνται αναγκαστικά από την Ελληνική π.χ. μάρτυρας [martyr], βάπτισμα [baptism].

Με την κατάκτηση της Αγγλίας από τους Νορμανδούς (1066-1362): Λέξεις που είχαν προηγουμένως περάσει από τη Λατινική στη Γαλλική, περνούν με τη σειρά τους στην Αγγλική.

Με την Αναγέννηση: Έλληνες λόγιοι διασκορπίζονται μέσω της Ιταλίας σε ολόκληρη την Ευρώπη και φθάνουν μέχρι την Αγγλία. Μέσω αυτών, οι Ευρωπαίοι ανακαλύπτουν την ελληνική Γραμματολογία και επειδή σε πολλές περιπτώσεις δεν υπάρχουν οι αντίστοιχες λέξεις στο λεξιλόγιό τους, υιοθετούν την Ελληνική, όπως η "εντελέχεια" του Αριστοτέλη που έγινε "entelechy".

Τα πρώτα γραπτά μνημεία σε ολοκληρωμένη μορφή κειμένων της Γαλλικής Γλώσσας εμφανίζονται τον 9ο-10ο αιώνα μ.Χ. της Ισπανικής και της Αγγλικής τον 11ο αιώνα. της Πορτογαλικής τον 12ο αιώνα. Η Αγγλική καθιερώνεται ως επίσημη γλώσσα μόλις το 1422 με διάταγμα του Ερρίκου του 5ου.

Το 1534 ο Μαρτίνος Λούθηρος αποφασίζει να μεταφράσει το Ευαγγέλιο απευθείας από το πρωτότυπο κείμενο της Ελληνικής, επειδή το Βατικανό είχε παραφράσει και προσαρμόσει ορισμένα τμήματά του στη διδασκαλία της Καθολικής Εκκλησίας.

Με την ανάπτυξη των Επιστημών (18ο-19ο αιώνας): Το 1734, ο Σουηδός επιστήμονας Carl Von Linnaeus στο έργο του Systema Naturae, καθιερώνει τη διώνυμη ονοματολογία στα φυτά και τα ζώα αντιγράφοντας τα μέχρι τότε γνωστά είδη, που είχαν καταγραφεί από τον Αριστοτέλη, τον Θεόφραστο και τον Διοσκορίδη.

Η μεταγραφή των ελληνικών λέξεων και ονομάτων με τους κανόνες της Λατινικής και ιδιαιτέρως με τις λατινικές καταλήξεις και προφορά τους π.χ. το -ος σε -us (ρύγχος - rhynchus), το -ον σε -um (φύλλον - phyllum, θηρίον - therium) κ.λπ. είναι τα στοιχεία εκείνα που δημιούργησαν την παραπλανητική εικόνα υπέρ της Λατινικής και εις βάρος της Ελληνικής, πχ. η γνωστή φώκια "monachus" προφέρεται μονάχους αντί του ορθού "μοναχός". Την υποκατηγορία του αίματος τη λέμε "ρέζους" (rhesus) αντί ρήσος, που ήταν ο Βασιλιάς των Θρακών και σύμμαχος του Πριάμου στη Τροία, όνομα το οποίο δόθηκε στον πίθηκο rhesus macacus που τα πειράματα σ' αυτόν οδήγησαν στη δημιουργία της υποκατηγορίας του αίματος (θετικό, αρνητικό).

3. Το βάθος της επίδρασης

Το όλο θέμα της ελληνικής συμμετοχής, ωστόσο, δεν είναι θέμα μόνο ποσοτικό, δηλαδή μεγάλου αριθμού λέξεων που υπάρχουν στην Αγγλική και στις άλλες ευρωπαϊκές γλώσσες, αλλά κυρίως θέμα ποιοτικό για δύο κυρίως λόγους:

α:\ Οι βασικές έννοιες σκέψης και έκφρασης, αυτό που οι γλωσσολόγοι αποκαλούν "γλωσσολογικό κλειδί της κάθε γλώσσας", είναι λέξεις που έχουν ληφθεί αυτούσιες από την Ελληνική πχ. οι λέξεις analysis, synthesis, problem, hypothesis, method, theory, axiom, music, melody, orchestra, rhythm, harmony, rhapsody, hypocrisy, theater, drama, tragedy, comedy, poetry, lyrism, democracy, tyranny, anarchy, despotism, oligarchy, idea, logic, dilemma, program, system, symbol, syllable, phrase, dialogue, dialect, energy, machine, mystery, phenomenon, dogma, symmetry, metal, crisis, philosophy κ.λπ. Οι βασικές αυτές λέξεις ανέρχονται περίπου στις 500 και όπως οι ίδιοι αναγνωρίζουν, αν αφαιρεθούν από το λεξιλόγιό τους θα υπάρξει αδυναμία επικοινωνίας μεταξύ τους.

β:\ Οι βασικές λέξεις των κλάδων της επιστημονικής Ορολογίας, όπως

της Ιατρικής: άλγος, αρτηρία, αορτή, άρθρο, καρδιά, πάγκρεας, εγκέφαλος, δέρμα, αιμοραγία, οίδημα, οισοφάγος, περικάρδιο, περίνεο, περιτόναιο, υπόφυσις, εμφύσημα, ίκτερος, νεύρον, παράλυσις, παρέγχυμα, διάγνωσις, πρόγνωσις, επιληψία, σύμπτωμα, διάγνωσις, έγχυμα, αναισθησία, αγγείο, απόφυσις, χόνδρος, κολεός, κύστις, εφίδρωσις, έμβρυον, γάγγλιον, γένεσις, υστέρα, λάρυγξ, φάρυγξ, νεφρός, ουρήθρα, φάρμακον, θεραπεία, κ.λπ.

της Βοτανολογίας: βοτάνη, βλαστός, βρύον, βολβός, κάλυξ, καρπός,

κοτύλη, κοτυληδών, δένδρον, λειχήν, μύκης, νήμα, παράσιτον, πέταλον, φύλλον, φυτόν, πτέρις, ρίζα, σπέρμα, σκόρος, θαλλός, στήμων, θάμνος, θήκη κ. λπ.

της Ζωολογίας: αίλουρος, σαύρος, όρνις, ιχθύς, βάτραχος, βράγχια, δελφίν, κοράλλιο, δίπτερος, έχινος, έντομο, ερπετόν, όφις, όστρακον, πέρκη, πελεκάνος, κήτος, πίθηκος, πτερόν, πτερύγιον, πτηνόν, ράμφος, ρύγχος, σκώληξ, σπόγγος, θηρίον, ζώνον κ.λπ.

Η επίδραση της Ελληνικής επεκτείνεται ακόμη:

α. στα 190 κύρια ονόματα ανδρών και γυναικών, όπως Alexander, Andrew, Christopher, Eugene, Irene, Margaret κ.λπ.

β. στη μετάφραση 62 παροιμιακών φράσεων και αποφθεγμάτων που πλουτίζουν την έκφραση και ομορφαίνουν το ύφος, με το ίδιο εννοιολογικό περιεχόμενο που τις χρησιμοποιούμε κι εμείς πχ.

Λέμε πάρθια βέλη, λένε parthian shots

Λέμε υπό την αιγίδα, λένε under the aegis

Εις τας αγκάλας του Μορφέως, λένε in the arms of Morpheus

Λέμε Ηλύσια πεδία, λένε elysian fields.

γ. στην υιοθέτηση άνω των 200 λέξεων της Μυθολογίας και της Ιστορίας μας, προσδίδοντας στη λέξη την έννοια των ιδιοτήτων και χαρακτηριστικό του ήρωα ή του ατόμου, πχ.

- η λέξη mentor, σημαίνει σοφός και συνετός. Προέρχεται από τον Μέντωρα, το φίλο του Οδυσσέα, στον οποίο είχε εμπιστευθεί την εκπαίδευση του γιού του Τηλέμαχου, όταν έφυγε για την Τροία.
- η λέξη nestor, σημαίνει σοφός και συνετός, μελίρυττος ρήτορας. Προέρχεται από τον Νέστορα, το γέροντα από την Πύλο που διακρίθηκε στην Τροία για τη σύνεση και τη ρητορική του δεινότητα.
- η λέξη Erinύες, ως συνώνυμο των διωκτικών πνευμάτων.
- η λέξη nemesis χρησιμοποιείται ως συνώνυμο της Θείας Δίκης. Μεγάλο τμήμα της μυθολογίας μας ζει μέσα από τη χρήση αυτών των ονομάτων.

Είναι γνωστό ότι η ελληνική γλώσσα είναι η μητέρα όλων των ευρωπαϊκών γλωσσών. Αλλά πρέπει να εξετάσουμε τον τρόπο με τον οποίο έγινε αυτή η «τροφοδοσία» των άλλων γλωσσών.

Γενικός κανόνας, «Αξίωμα», όπως λέμε στα Μαθηματικά, είναι: Κατά την επαφή δύο λαών, εκείνος που υπερτερεί σε κάποιον πνευματικό ή τεχνολογικό

τομέα είναι φυσικό να τροφοδοτήσει τις γειτονικές κοινότητες με τις ονομασίες των προϊόντων τους. Έτσι, βλέπουμε καθ' όλη την διάρκεια της ιστορίας λαούς να μεταλαμπαδεύουν πολιτισμό και γλώσσα ταυτόχρονα.

Χαρακτηριστική περίπτωση για τον αρχαίο αλλά και τον νεότερο κόσμο είναι η ελληνική, ενώ η αγγλική έχει αναλάβει αυτόν τον ρόλο κυρίως τα τελευταία πενήντα χρόνια.

Πολλές πλευρές της κοινωνικής ζωής του ανθρώπου, οι πρώτες επιστήμες, η φιλοσοφία ξεκίνησαν από την αρχαία Ελλάδα και οι λέξεις για να εκφράσουν αυτές τις έννοιες γεννήθηκαν στα ελληνικά. Συγκεκριμένα οι Ευρωπαίοι δεν πήραν από τους Έλληνες μόνον την επιστήμη, τη Φιλοσοφία, τα Μαθηματικά, το Θέατρο, την Αρχιτεκτονική, την Πολεοδομία, τη Μουσική, τη Δημοκρατία, τον Αθλητισμό. Πάνω απ' όλα πήραν αυτούσια την ελληνική γλώσσα 35.000 λέξεις! Και το πιο σημαντικό: ΔΟΜΗΣΑΝ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟ ΛΟΓΟ!

Για να φθάσουν όλα αυτά στην Ευρώπη μεσολάβησε η λατινική, η οποία ενήργησε ως γέφυρα, ως μεσάζων: Περίπου το 60 με 70 π.Χ. ο επιφανέστατος ρήτορας της Ρώμης Κικέρων, όταν σπούδαζε στην Ακαδημία της Μεσογείου, που ήταν στη Ρόδο και είχε διδάσκαλο τον φιλόσοφο Ποσειδώνιο είχε διαπιστώσει ότι η «Φωνή Ελληνής» εφεύρε και χρησιμοποιεί μέσω των προθέσεων τα σύνθετα, πολλαπλασιάζοντας τις λέξεις και τα νοήματα και προσφέροντάς τα στην συνέχεια ως δώρον «εις τους την βαρβαρικήν ομιλούντας».

Είναι δε γνωστόν ότι οι Ρωμαίοι είχαν μόνον μερικές εκατοντάδες λέξεις, με αγροτικό, οικογενειακό και στρατιωτικό περιεχόμενο. Όταν ο Κικέρων τελείωσε τις σπουδές του στην Ελλάδα και επέστρεψε στη Ρώμη, πήρε μαζί του κάποιες χιλιάδες ελληνικές λέξεις δηλωτικές πολιτισμού και ένα «κλειδί», το οποίο πολλαπλασίασε την αξία και την σημασία τους.

Το «κλειδί» αυτό ήταν οι προθέσεις, οι οποίες ως γνωστόν είναι πολλαπλασιαστές των λέξεων. Έτσι δημιούργησε την λατινική, η οποία κατά τους γλωσσολόγους όλου του κόσμου είναι η γνωστή Κικερώνεια γραφή. Ο διάσημος Γάλλος καθηγητής της Γλωσσολογίας Meillet γράφει: «Τα λατινικά ως λογία γλώσσα είναι ανάτυπο των ελληνικών». Ο Κικέρων μετέφερε στη λατινική την Ελληνική ρητορική και φιλοσοφία. Κατόπιν ο Χριστιανισμός συνέβαλε και αυτός στην επίδραση των ελληνικών επί των λατινικών.

Επομένως οι έννοιες που γεννήθηκαν στα ελληνικά πέρασαν στη συνέχεια στα λατινικά στα οποία άσκησαν μεγάλη επίδραση και μέσω των λατινικών στις ευρωπαϊκές γλώσσες. Ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός αποτέλεσε την βάση του Ευρωπαϊκού, όταν η Δυτική Ευρώπη επανακάλυψε το αρχαίο πνεύμα κατά τη διάρκεια της Αναγέννησης.

Η επίδραση ήταν τόσο μεγάλη, ώστε εκτός από τις λέξεις που εισήχθησαν από τα ελληνικά και τα λατινικά, οι δύο αυτές γλώσσες αποτέλεσαν την βάση για την δημιουργία πληθώρας νέων λέξεων που καμία σχέση δεν είχαν με τον αρχαίο κόσμο.

Ο Αριστέιδης Κωνσταντινίδης στην εργασία του «Οι ελληνικές λέξεις στην αγγλική γλώσσα» (1991) καταγράφει περίπου 45.000 λέξεις ελληνικής προέλευσης σε λεξικά της αγγλικής, αριθμός που αποτελεί το 25% του

συνόλου των λημμάτων. Οι περισσότερες ανήκουν στο επιστημονικό λεξιλόγιο και συγκεκριμένα στον ιατρικό κλάδο, αλλά πολλές εμφανίζονται και στο καθημερινό λεξιλόγιο.

Διαπίστωση όλων των μελετητών ότι στην αγγλική υπάρχουν αρκετές λέξεις που προέρχονται άμεσα από τα ελληνικά, αλλά κυρίως έμμεσα μέσω των λατινικών και των γαλλικών

Είχε απόλυτο δίκαιο η Ζακλίν Ντε Ρομιγύ όταν έλεγε: «Σας το λέω χωρίς επιφύλαξη. Όλος ο κόσμος θα πρέπει να μάθει ελληνικά, γιατί η ελληνική μας βοηθάει πρώτα απ' όλα να καταλάβουμε τη δική μας γλώσσα. Έχει μια λιτότητα τέτοια η ελληνική γλώσσα που μπορεί να πει κανείς ότι χρησιμοποιήθηκε για μεγάλες ανακαλύψεις. Οι επιστήμονες ανατρέχουν στο αστείρευτο ελληνικό «γλωσσικόν ύδωρ» για να ονομάσουν τις σύγχρονες ανακαλύψεις και εφευρέσεις (από την αθανασία ως τον μεταβολισμό), χωρίς να αναφέρουμε τους πυραύλους ή τους μεγάλους επιστημονικούς στόχους που ονομάζονται «Αριάδνη» ή «Ερμής». Έτσι, συνεχίζεται η επίδραση της ελληνικής γλώσσας στις άλλες γλώσσες»...

Και η Ντε Ρομιγύ συνεχίζει: «Ο Μίτος της Αριάδνης, όπως και τόσα άλλα είναι αναμνήσεις ελληνικές. Το ίδιο και οι Ολυμπιακοί αγώνες και ο Μαραθώνιος δρόμος. Η Ευρώπη που σφυρηλατούμε έχει Ελληνικό όνομα. Η Αρχαία Ελλάδα μας προσφέρει μία γλώσσα για την οποία θα πω ακόμη μία φορά ότι είναι ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ».

Τοπωνύμια

Σκωτία :

Το όνομά της προέρχεται από την Ελληνική λέξη «σκότια χώρα» δηλαδή «σκοτεινή» χώρα, γεγονός που είναι αληθές, εφ' όσον οι ομίχλες και οι συννεφιές είναι η συνηθισμένη μετεωρολογική της κατάσταση.. Ωστόσο, σε έναν αρκετά λεπτομερή χάρτη της Σκωτίας και ειδικότερα των δυτικών παραλίων της, μια ονομασία μου φάνηκε «οικεία». Πρόκειται για μία παραθαλάσσια πόλη στα νοτιοδυτικά της Γλασκώβης που ονομάζεται «Ayr», γεωγραφικά είναι εντελώς «ανοιχτή» προς τον Βορρά και υποφέρει από «αέρηδες», οπότε η ονομασία της έχει αντίστοιχη γλωσσική/νοηματική σημασία στην Ελληνική γλώσσα.. Υπάρχει λοιπόν εκεί πέρα ένα νησί με το όνομα «Gigha» (δηλαδή Γίγας!!!), ενώ ένα άλλο ονομάζεται «Jura» (Γιούρα), όπως και το αντίστοιχο νησί των Κυκλάδων.

Βορειότερα, ένα άλλο νησί ονομάζεται «Colonsay». Εκ πρώτης όψεως η ονομασία υποκρύπτει την Ελληνική λέξη «Κολώνα», όμως το Αγγλικό λεξικό την αποδίδει και ως «αποικία» !!! Πολύ κοντά στα προηγούμενα, ένα άλλο νησί ονομάζεται «Iona» και βέβαια δεν χρειάζεται πολύ φαντασία για ν' αναζητηθεί ο Ιωνάς πρόγονός μας, ο ταξιδευτής / αποικιστής που έφτασε εκεί, «τις οίδε» πότε.

Στην συνέχεια, σ' ένα άλλο μικρό νησί υπάρχει μια πόλη-λιμάνι που ονομάζεται «Achill» δηλαδή παραφθορά εκ τού «Αχιλλεύς» ή «Αχίλλειον» (!!!) δοθέν προφανώς προς τιμήν τής μνήμης τού κορυφαίου Ομηρικού ήρωα των αρχαίων προγόνων μας. Ομως και άλλος ονομαστός Ομηρικός ήρωας φαίνεται πώς έχει δώσει έμπνευση ονοματοθεσίας στην ίδια περιοχή, αφού ένας θαλάσσιος δίαυλος ονομάζεται «Easdale», δηλαδή το «πέραςμα τού Αίαντα»!!! Ωστόσο, εξ ίσου «Ομηρικές» ονοματοθεσίες είναι αδιαμφισβήτητα και τά τοπωνύμια «Kirkisbowl», δηλαδή «τό κύπελλον» ή «τό κοίλον» τής Κίρκης αλλά και τό «Aigis aig», εκεί στά ίδια νησιωτικά περάσματα τής Σκωτίας. Ακόμη, εκπληκτικής «Ελληνικότητας» είναι και τά τοπωνύμια : «Cori» («Κόρη»), «Couros» («Κούρος»), «Troon» («Τρώων») και «Helen's burg» («Ελένης κάστρον»), σέ σημείο νά νομίζει κάποιος ότι ομιλούμε για αρχαία παραλιακή ή νησιωτική ζώνη τού Αιγαίου ή τού Ιονίου πελάγους. Τέλος, υπάρχει στην ίδια περιοχή, νησιωτικό συγκρότημα αποτελούμενο από τρία νησιά, το οποίο ονομάζεται «Treshnish isles» (Τρία νησιά) (!!!) Το εκπληκτικό στην περίπτωση αυτή είναι ότι, ο Βρετανός γεωγράφος - χαρτογράφος, προφανώς αγνοώντας τί σημαίνει στην Ελληνική γλώσσα «Tresh nish», εφ' όσον παρέλαβε και κατέγραψε την ονομασία αυτή από τήν προφορική «ντοπιολαλιά», αυτονόητα προσέθεσε την Αγγλική ονομασία «Isles», οπότε δημιούργησε -άθελά του- έναν «ωραίο» λεκτικό πλεονασμό, δηλαδή καθ' ερμηνεία : «Τρία νησιά, νησιά» (...) Συμπληρωματικά θα αναφέρομε ότι, η ονομασία τής ακτής έναντι των «Τριών Νησιών», ονομάζεται «Gometra», δηλαδή είναι προδήλως λεκτική σύνθεση από τίς ελληνικές λέξεις (Γή + Μέτρο).

Όλες αυτές οι ονομασίες αφορούν παραθαλάσσιες τοποθεσίες και νησιωτικά συγκροτήματα στον θαλάσσιο δίαυλο ανάμεσα στην νοτιοδυτική Σκωτία και την Βορειοανατολική Ιρλανδία και σε καμία περίπτωση τοποθεσίες τής ενδοχώρας τους.

Και αυτό το στοιχείο επιβεβαιώνει την υπόθεση ότι, οι ...«ονοματοθέτες» ήσαν μετά Ομηρικοί αρχαίοι Έλληνες ναυτικοί - έμποροι - εξερευνητές, οι οποίοι προφανώς έφθασαν εκεί προς εμπορία μετάλλων (μιλάμε για την περιοχή όπου ήσαν οι περίφημες «Κασσιτερίδες νήσοι», απ' όπου προμηθεύονταν τον πολύτιμο κασίτερο οι δαιμόνιοι πρόγονοί μας...), χωρίς όμως να έχουν την δυνατότητα ή και την διάθεση να εισχωρήσουν στην ενδοχώρα, γι' αυτό και δεν υπάρχουν εκεί αντίστοιχα αρχαία Ελληνικά τοπωνύμια.

Αξίζει να προστεθεί ότι, αρκετά βορειότερα, στο άκρο τής χερσαίας Βόρειας Σκωτίας, υπάρχει πόλη-λιμάνι με την ονομασία «Thurso» και -βέβαια- η λέξη αυτή δεν απέχει από την αρχαία Ελληνική λέξη «Θύρσος» την οποία το Επίτομο Λεξικό τού «Ηλίου» αποδίδει ως : «Ράβδον διακόσμητον εις τήν κορυφήν μέ φύλλα κισσού ή κώνον πίτυος και μέ ταινίες». Ομως, εξ' ίσου πιθανό είναι για εμάς, το συγκεκριμένο τοπωνύμιο να «απηχεί» πλόες ναυτικών από την αρχαία Μεσογειακή Ελληνική πόλη Ταρσό, έναντι τής

Ανατολικής Κύπρου. Στο Αγγλοελληνικό λεξικό δεν βρήκαμε την αντίστοιχη λέξη/έννοια, επομένως, η ονοματοθεσία αυτή -όπως και οι περισσότερες από τις προηγούμενες- δέ ν απηχούν κάποια αντίστοιχη έννοια στην Αγγλική, άρα δέ ν ονομάστηκαν έτσι από τούς γνωστούς «πρώϊμους» λαούς τής Βόρειας Βρετανίας (Πίκτους, Κέλτες ή Σάξωνες). Είναι λοιπόν σαφές ότι, οι ονοματοθεσίες εκείνες διατηρήθηκαν προφορικά από τούς λαούς αυτούς ή και άλλους προγενέστερους (επομένως «προϊστορικούς»), κατοίκους τής περιοχής, οι οποίοι, ακούγοντάς τις από τούς -πλέον προηγμένους πολιτισμικά και γλωσσολογικά- πρωτοΕλληνες ναυτικούς πού έφθασαν εκεί, τις κράτησαν στην μνήμη τους αναπαράγοντάς τις, χωρίς όμως να κατανοούν και την αντίστοιχη σημασία τους στην Ελληνική γλώσσα. Άλλωστε μια άλλη πασίγνωστη ονομασία τής Σκωτίας είναι «Kalydonia» και, ενώ η λέξη αυτή δ ε ν έχει κάποια συγκεκριμένη έννοια στην Αγγλική γλώσσα, εμείς οι Έλληνες γνωρίζουμε την αρχαία Καλυδώνα (στην περιοχή τού Μεσολογγίου), η οποία προΟμηρικά ήταν παραθαλάσσια πόλη και εκεί βασίλευσε ο Οινέας, πατέρας τού Αργοναύτη Τυδέα και παππούς τού σπουδαίου Ομηρικού ήρωα Διομήδη...»

Τελευταίο -αλλά όχι αμελητέο- αποδεικτικό στοιχείο των παραπάνω ισχυρισμών μας, είναι και το εξής εύρημα : Στον ίδιο θαλάσσιο διάυλο, πού ορίζεται, αφ' ενός από τις ακτές Ουαλλίας και Σκωτίας και αφ' ετέρου από εκείνες τής Ιρλανδίας, βρίσκεται τό -σχετικά γνωστό- νησί τού «Μάν» («Isle of Man»). Επιφυλασσόμαστε για τυχόν λεπτομέρειες τής ιστορίας του και των αρχαιολογικών ευρημάτων πού πιθανόν έχουν εντοπισθεί εκεί. Περιοριζόμαστε νά αναφέρουμε ότι, η επίσημη σημαία («The flag of Isle of Man»), δέν είναι άλλο από την περίφημη «Τρισκελίδα», δηλαδή ένα από τα πλέον διαδεδομένα διακοσμητικά σύμβολα των αρχαιοΕλληνικών ασπίδων!!! Τέτοιο «διακοσμητικό» -εξ όσων γνωρίζουμε- δέ ν έχει εντοπισθεί σε αναφορές περί ασπίδων άλλων λαών (σε αντίθεση με άλλα γνωστά σύμβολα, όπως λ.χ. αετούς, λέοντες, ταύρους, «δράκους», αστέρες κ.λπ.), προφανώς δε, παρέπεμπε στην «ωκυποδία» (δηλαδή στην ταχύτητα των ποδιών, στο γρήγορο τρέξιμο), τού συγκεκριμένου -κάθε φορά- αρχαίου Έλληνα πολεμιστή. Προφανέστατα, κάποιος ή κάποιοι από τούς θαλασσοπόρους προγόνους μας πού έφθασαν, αποβιβάστηκαν ή και εγκαταστάθηκαν στο νησί τού «Μάν» σε εκείνα τα πανάρχαια χρόνια, διέθεταν τέτοιες ασπίδες και εκείνο το εντυπωσιακό διακοσμητικό σύμβολο τους, «έμεινε» και διατηρήθηκε στην μνήμη των («μικτών»;;;) επιγόνων τους εκεί. Ήταν δε τόσο σεβαστό -εφ' όσον παρέπεμπε στην ανάμνηση «θρυλικών» προγόνων- ώστε επιλέχθηκε ως σύμβολο τής σύγχρονης σημαίας τού εν λόγω Βρετανικού νησιού.

Ολοφάνερο λοιπόν είναι ότι, η Μυκηναϊκή/Αρχαϊκή θαλάσσια εξάπλωση πού επακολούθησε την καθυπόταξη τής Τροίας και των συμμάχων της, έφθασε μέχρι την συγκεκριμένη θαλάσσια περιοχή πού ορίζεται, αφ' ενός από τις δυτικές ακτές Ουαλλίας-Σκωτίας και αφ' ετέρου τις ανατολικές ακτές τής

Ιρλανδίας.

Στο εξαιρετικό βιβλίο του Ηπειρώτη συγγραφέα-αρχαιολόγου Αποστ. Δ.Σπήλιου, με τίτλο «ΠΕΛΑΣΓΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΣ» (Εκδόσεις «ΝΕΑ ΘΕΣΙΣ», Αθήνα, 2002, σελ. 29-30), γίνεται εκτενής αναφορά στην ναυσιπλοΐα των Μυκηναίων/Αχαιών.

«...Είναι φανερό τό μέγεθος των ικανοτήτων των Πελασγικών απολήξεων τής εποχής εκείνης» -δηλαδή των Μυκηναίων/Αχαιών- «για υπερπόντια ταξίδια στα πέρατα τού κόσμου...».

«...Κατά τεκμήριο, κατείχαν γνώσεις ναυπηγικής για την κατασκευή ποντοπόρων πλοίων. Κατείχαν, επίσης, γνώσεις ναυσιπλοΐας για ν' αυλακώνουν τις ανοιχτές θάλασσες και -βεβαίως- γνώσεις αστρονομίας. Μόνο με αυτές τις γνώσεις η επιστροφή τους, είτε από ανάγκη είτε από νοσταλγία, θα ήταν σίγουρη...»

Πράγματι, μία λέξη/έννοια η οποία σημαίνει πολλά για τούς Σκώτους, ακόμη και σήμερα, είναι η λέξη «CLAN» πού σημαίνει «γένος» και αναφέρεται στα πανάρχαια γένη από τα οποία υπερηφανεύονται ότι προέρχονται και συγκεκριμενοποιούνται με το χαρακτηριστικό πρόθεμα «MAC». (Λ.χ. Μάκ Ντόναλντ, Μάκ Φάρλαντ, Μάκ Ιντος, Μάκ Ιντάιρ, Μάκ Γκρέγκορ, Φέρσον κ.ο.κ.)

Όμως, στο πολύτιμο βιβλίο του σπουδαίου Έλληνα αρχαιολόγου / γλωσσολόγου Ιάκωβου Θωμόπουλου «ΠΕΛΑΣΓΙΚΑ» (Εκδόσεις «Πελεκάνος», σελ. 563-564 και σελ.223, Αθήνα Β' Έκδοση 2007), στην ανάλυση Πελασγικής επιγραφής πού βρέθηκε στην Κρήτη, εντοπίζονται τα ακόλουθα : «Στην Πελασγική γλώσσα «Κλάν» = κλώνος, μεταφορικά υιός, Ελληνικά κέλωρ και -κλέης εν τοίς Ηρακλέης = Ηρακλής, υιός τής Ηρας...» Και ακόμη (στο ίδιο βιβλίο) : «Ότι Ηρακλής ουδέν άλλο σημαίνει ή υιός τής Ηρας (οίος εθεωρείτο παρά των Πελασγών), μαρτυρεί το Ετρουσκικόν κάτοπτρο Gerh (V, 60), ένθα ο Ηρακλής (Hέρκλε) λέγεται ρητώς «όνιαλ κλάν», δηλ. «Ηρας υιός» (αλλά και) «κλέος» = «καύχημα», «δόξα», «καμάρι». Επομένως, η λέξη/έννοια πού προσδιορίζει «καταγωγικώς» τα γένη των Σκώτων, τα περίφημα CLAN'S -δηλαδή τούς «κλώνους» τους- είναι πολύ σημαντική για να είναι τυχαία, προφανώς «κληρονομήθηκε» και αυτή από Έλληνες θαλασσοπόρους αλλά σαφώς προγενέστερους από εκείνους πού άφησαν «κληρονομιά» από το πέρασμά τους, εκεί στην μακρινή Σκωτία, τα παραπάνω τοπωνύμια (αφού εκείνοι αναφέρονταν σε -μεταγενέστερους- Ομηρικούς ήρωες) και τέτοιοι -προγενέστεροι από τούς Μυκηναίους/Αχαιούς/Μινωίτες- πρόγονοί μας δεν μπορεί να ήσαν άλλοι από τούς προϊστορικούς Αιγαίους «Δίους» Πελασγούς. (...).

3.2 Η αγγλική γλώσσα

Η αγγλική γλώσσα άρχισε να διαμορφώνεται περίπου τον 5ο μ.Χ. αιώνα στην Αγγλία μετά την αποχώρηση των Ρωμαίων και με την εισβολή στη Μεγάλη Βρετανία των γερμανικών φυλών των Άγγλων ,από τους οποίους πήρε και το όνομά της, των Σαξόνων και των Γιουτών .Πριν τον ερχομό τους σε όλο το νησί μιλιούνταν κελτικές γλώσσες οι οποίες άρχισαν να υποχωρούν και σταδιακά αντικαταστάθηκαν στα περισσότερα μέρη από την αναδιαμορφωθείσα γλώσσα, τα αγγλικά.

Η ιστορία της γλώσσας χωρίζεται σε τρεις μεγάλες ιστορικές περιόδους:

- παλαιά αγγλικά (old English),5ος-11ος μ.Χ. αιώνας
- μέσα αγγλικά (middle English),11ος-15ος μ.Χ. αιώνας
- σύγχρονα αγγλικά (modern English),15ος μ.Χ αιώνας μέχρι σήμερα

Οι αγγλοσαξονικές γλώσσες που έφεραν μαζί τους τα γερμανικά φύλα ελάχιστα επηρεάστηκαν από τις κελτικές παρόλο που βρίσκονταν δίπλα τους για μεγάλα χρονικά διαστήματα .Αυτό οφείλεται ίσως στην μεγάλη εχθρότητα των Αγγλοσαξόνων προς τους ντόπιους Κέλτες τους οποίους εξόντωναν σχεδόν συστηματικά. Εξαιτίας αυτών των διωγμών οι Κέλτες αποσύρθηκαν σε ορεινές περιοχές ,όπως αυτές της Ουαλίας και Σκωτίας όπου κελτικές γλώσσες επιβιώνουν μέχρι τις μέρες μας. Άλλοι κελτόφωνοι μετοίκησαν εκδιωγμένοι στην περιοχή της Βρετανίας, στο βορειοδυτικό άκρο της σημερινής Γαλλίας όπου μιλιούνται μέχρι τις μέρες μας τα βρετονικά.

Η εισβολή και εγκατάσταση των Βίκινγκς σε βόρειες και ανατολικές περιοχές της Μ.Βρετανίας, κυρίως κατά τον 9ο μ.Χ. αιώνα είχε ως αποτέλεσμα να υιοθετήσουν τα αγγλικά μεγάλο αριθμό σκανδιναβικών λέξεων.

Σταθμός στην ιστορία της αγγλικής γλώσσας ήταν η κατάκτηση της Αγγλίας από τους γαλλόφωνους Νορμανδούς από τη βόρεια Γαλλία. Ο αριθμός των γαλλικών λατινογενών λέξεων που εισήλθαν στα αγγλικά ήταν τέτοιος σε αριθμό ώστε να αγγλικά επιφανειακά να φαίνονται σαν λατινογενής γλώσσα.

Από τον 15ο αιώνα και μετά τα αγγλικά συνέχισαν να δανείζονται και να απορροφούν εκατοντάδες λέξεις από τα ελληνικά και τα λατινικά κυρίως αλλά και από πλήθος άλλες γλώσσες όπως αφρικανικές, ινδιάνικες, σλαβικές με συνέπεια η αγγλική γλώσσα σήμερα να είναι μια από τις πιο πλούσιες σε λεξιλόγιο.

Στην ουσία τα αγγλικά έχουν ως πυρήνα ένα βασικό γερμανικό λεξιλόγιο ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό του λεξιλογίου αποτελείται περισσότερο από λατινικές και λιγότερο από ελληνικές λέξεις. Γλωσσολογικά κατατάσσεται στις δυτικές γερμανικές γλώσσες με πιο συγγενική τα ολλανδικά.

Ως γερμανική γλώσσα που είναι ,στην αρχή είχε πολλές καταλήξεις, οι οποίες τελικά

χάθηκαν και τα αγγλικά απλοποιήθηκαν. Μπορούμε να πούμε ότι παλαιά αγγλικά (old English) είναι τόσο διαφορετικά από τα σύγχρονα ώστε ουσιαστικά πρόκειται για δύο διαφορετικές γλώσσες.

Κατά τον Μεσαίωνα και μετά τα αγγλικά επεκτάθηκαν στη Σκωτία και την Ιρλανδία όπου διαμορφώθηκαν τοπικές παραλλαγές της γλώσσας. Κατόπιν η κοσμοκρατορία των Βρετανών και αργότερα η ανάπτυξη και ανάδειξη των ΗΠΑ ως υπερδύναμη είχαν ως αποτέλεσμα τα αγγλικά να εξαπλωθούν στα πέρατα του κόσμου. Περίπου 500 εκατομμύρια μιλούν τη γλώσσα ως μητρική και δεύτερη ενώ άλλοι τόσοι έχουν μια βασική γνώση της γλώσσας. Συνολικά δηλαδή 1 δισεκατομμύριο άνθρωποι μιλούν λίγο ή πολύ αγγλικά.

Σήμερα τα αγγλικά είναι η διεθνής γλώσσα του εμπορίου, των επιστημών, της διπλωματίας και πολλών άλλων τομέων. Η αγγλική είναι η πρώτη στην ιστορία πραγματική παγκόσμια λίνγκουα φράνκα (διεθνής γλώσσα συνεννόησης)..

το αγγλικό αλφάβητο

Αρχικά τα αγγλικά γράφονταν στο **ρουνικό φούθορκ** αλλά αργότερα υιοθετήθηκε μια παραλλαγή του λατινικού αλφαβήτου η οποία χρησιμοποιείται μέχρι σήμερα. Μεγάλη δυσκολία παρουσιάζεται στο διάβασμα αφού τα γράμματα προφέρονται διαφορετικά σε κάθε λέξη και ο μόνος τρόπος που υπάρχει για ξέρουμε πώς αυτή διαβάζεται είναι να απομνημονεύσουμε την προφορά της.

Η παγκόσμια κυριαρχία της αγγλικής γλώσσας

Τα αγγλικά είναι η διεθνής γλώσσα της επικοινωνίας που μιλιέται σχεδόν από το ένα τέταρτο των κατοίκων του πλανήτη. Η ανάδειξη της αγγλικής γλώσσας στη σημερινή κυρίαρχη θέση της δεν ήταν τυχαία, αλλά το αναπόφευκτο αποτέλεσμα της εξάπλωσης της βρετανικής αυτοκρατορίας και, μεταγενέστερα, της επιρροής των Ηνωμένων Πολιτειών. Η ιστορία όμως αυτής της ανάδειξης είναι ταυτόχρονα και το χρονικό της πρωτοφανούς επιτυχίας της προπαγάνδας, που ασκήθηκε από μια ολιγάριθμη ομάδα, η οποία αποφάσισε να αξιοποιήσει πολιτικά τις δυνατότητες της αγγλικής γλώσσας.

Οι δάσκαλοι του 19^{ου} αιώνα είχαν ήδη αντιληφθεί τη σχέση ανάμεσα στη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας και τη δημιουργία φιλοβρετανικών αισθημάτων στους μαθητές. Ωστόσο, μόλις μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο έγινε συνείδηση ότι η γλώσσα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για προπαγανδιστικούς λόγους, γεγονός που οδήγησε, τη Βρετανία σε πρώτη φάση και αργότερα τις ΗΠΑ, να εκπονήσουν σχέδιο που στόχο είχε να κάνει την αγγλική γλώσσα την κυρίαρχη του πλανήτη.

Ο οραματιστής αυτού του σχεδίου ήταν ο Ρεξ Λίπερ, ένας ευφυής και γλωσσομαθής Αυστραλός –μιλούσε πέντε γλώσσες– που προσελήφθη το

1916 στην υπηρεσία προπαγάνδας του υπουργείου Πληροφοριών. Ήταν από αυτούς που διέκριναν πρώτοι τον κίνδυνο για την Ευρώπη από την άνοδο του Μουσολίνι και του Χίτλερ και τις βλέψεις του φασιστικού μηχανισμού πληροφόρησης. Οι Ναζί γνώριζαν ότι η γλώσσα είναι όπλο και προωθούσαν το όραμά τους για μια παγκόσμια γερμανόφωνη αυτοκρατορία. Ο Ρούντολφ Ες είχε διακηρύξει: «Όταν το Ράιχ θα γίνει εκατό χρονών, τα αγγλικά θα έχουν γίνει μια ασήμαντη γερμανική διάλεκτος».

Κατά τον Λίπερ, η Βρετανία δεν αντιλαμβανόταν τον κίνδυνο. Υποστήριξε λοιπόν τον εξοπλισμό της, αλλά πάνω απ' όλα, συνέλαβε το σχέδιο για τον «αγγλικό τρόπο» απάντησης στον εχθρό. Το 1934, ύστερα από εισήγησή του, ιδρύθηκε ένας πολιτιστικός οργανισμός, το Βρετανικό Συμβούλιο για τις Σχέσεις με τις Άλλες Χώρες, με στόχο την «εξάπλωση των βρετανικών ιδεών και του αγγλικού τρόπου ζωής και την ενθάρρυνση της εκμάθησης της αγγλικής γλώσσας», με την πειθώ και όχι με προπαγανδιστικά μέσα.

Παρά τις διαβεβαιώσεις, οι στόχοι ήταν σαφώς πολιτικοί. Τα πρώτα γραφεία λειτούργησαν σε περιοχές με στρατηγική σημασία για το Λονδίνο, όπως στη Μέση Ανατολή όπου το Σουέζ ήταν το πέρασμα για τις αποικίες στην Ασία. Επισήμως, το Βρετανικό Συμβούλιο ήταν ανεξάρτητος οργανισμός, αλλά χρηματοδοτούνταν από το κράτος και στην ουσία ήταν το πολιτιστικό τμήμα των πρεσβειών. Φυσικά, η διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας ήταν από τις βασικές λειτουργίες του οργανισμού.

Στο τέλος του πολέμου, τα αγγλικά ήταν η γλώσσα των νικητών και εκατοντάδες χιλιάδες νέοι μαθητές είχαν έρθει σε επαφή με αυτή. «Σε μια γενιά τα αγγλικά μπορούν να γίνουν παγκόσμια γλώσσα, η δεύτερη γλώσσα σε όσες χώρες δεν είναι ήδη η πρώτη», αναφέρεται στο έγγραφο που αποτέλεσε την αρχή του μεγαλύτερου προγράμματος εξάπλωσης μιας γλώσσας. Τόσο οι βρετανικές όσο και οι αμερικανικές κυβερνήσεις χρηματοδότησαν αδρά την ίδρυση πανεπιστημίων και κέντρων γλώσσας σε όλο τον αναπτυσσόμενο κόσμο και μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του '60, περίπου 350 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο, το ένα δέκατο του πληθυσμού της γης, μιλούσε αγγλικά.

Ο Όμηρος και η αγγλική γλώσσα

Σήμερα, η αγγλική γλώσσα έχει λέξεις από τον Όμηρο, τον Ησίοδο, τον Πλάτωνα, τον Αριστοτέλη, τον Ηρόδοτο, τον Ιπποκράτη, το Θουκυδίδη, το Γαληνό.

Η Ομηρική (Ελληνική) Γλώσσα, αποτελεί τη βάση επάνω στην οποία στηρίχτηκαν πλήθος σύγχρονων γλωσσών

Ακόμα κι αν δεν υπήρχε καμία άλλη αναφορά ακόμα κι αν δεν είχε διασωθεί κανένα προκατακλυσμιαίο μνημείο, θα αρκούσε η Ελληνική Γλώσσα ως απόδειξη της ύπαρξης στο παρελθόν, μίας εποχής μεγάλου πολιτισμού.

Στη γλώσσα μας είναι εμφυτευμένη όλη η γνώση που κατέκτησε ο άνθρωπος, έως την παρούσα στιγμή. Κάθε ελληνική λέξη-όρος φέρει ένα βαρύ φορτίο νόησης, φορτίο που οι προγενέστεροι 'εξόδευσαν', για να κατακτήσουν γνωστικά τη συγκεκριμένη έννοια κ να την 'βαπτίσουν' με το συγκεκριμένο όνομα-λέξη».

Υπάρχουν χιλιάδες λέξεις με ελληνική ρίζα. Ας δούμε μερικές από αυτές

AFTER = Από το ομηρικό αυτάρ= μετά. Ο Όμηρος λέει: "θα σας διηγηθώ τι έγινε αυτάρ".

AMEN = λατινικά: amen. Το γνωστό αμήν προέρχεται από το αρχαιότατο ή μήν = αληθώς, (Ιλιάδα Ομήρου β291-301), ημέν. Η εξέλιξη του ημέν είναι το σημερινό αμέ!

BANK = λατινικά rango από το παγιά, πήγνυμι. Οι τράπεζες πήραν την ονομασία τους από τα πρώτα 'τραπέζια' (πάγκους) της αγοράς...

BAR = λατινικά: barra από το μάρα = εργαλείο σιδηρουργού.

BOSS = από το πόσσις = ο αφέντης του σπιτιού.

BRAVO = λατινικό, από το βραβείο.

BROTHER = λατινικά frater από το φράτωρ.

CARE = από το καρέζω.

COLONIE από το κολώνεια = αποικιακή πόλη.

DAY = Οι Κρητικοί έλεγαν την ημέρα 'δία'. Και: ευδιάθετος = είναι σε καλή μέρα.

DISASTER = από το δυσοίωνος + αστήρ

DOLLAR = από το τάλλαρον = καλάθι που χρησίμευε ως μονάδα μέτρησης στις ανταλλαγές. π.χ. «δώσε μου 5 τάλλαρα σιτάρι». Παράγωγο είναι το τάλληρο, αλλά και το τελλάρο!

DOUBLE = από το διπλούς - διπλός.

EXIST = λατινικά ex+sisto από το έξ+ίστημι= εξέχω, προέχω.

EXIT = από το έξιτε = εξέλθετε

EYES = από το φάεα = μάτια.

FATHER = από το πάτερ (πατήρ).

FLOWER = λατινικά flos από το φλόος.

FRAPPER = από το φραγκικό hrappan που προέρχεται από το (F)ραπίζω = κτυπώ (F= δίγαμμα).

GLAMO UR = λατινικό gramo ur από το γραμμάριο. Οι μάγοι παρασκεύαζαν τις συνταγές τους με συστατικά μετρημένα σε γραμμάρια και επειδή η όλη διαδικασία ήταν γοητευτική και με κύρος, το gramo ur -glamou r , πήρε την σημερινή έννοια.

HEART, CORE = από το κέαρ = καρδιά.

HUMOR = από το χυμόρ = χυμός (Στην ευβοϊκή διάλεκτο, όπως αναφέρεται και στον Κρατύλο του Πλάτωνος, το τελικό 'ς' προφέρεται ως 'ρ'. Π.χ. σκληρότηρ αντί σκληρότης).

I = από το εγώ ή ίω, όπως είναι στην βοιωτική διάλεκτο.

ILLUSION = από το λίζει = παίζει.

IS = από το είς.

KARAT = εκ του κεράτιον, (μικρό κέρασ για τη στάθμιση βάρους).
 KISS ME = εκ του κύσον με = φίλησέ με (...;είπε ο Οδυσσέας στην Πηνελόπη).
 LORD = εκ του λάρς. Οι Πελασγικές Ακροπόλεις ονομάζονταν Λάρισσες και ο διοικητής τους λάρς ή λαέρτης. Όπως: Λαέρτης - πατέρας του Οδυσσέα).
 LOVE = λατινικό: Iove από το 'λάFω'. Το δίγαμμα (F) γίνεται 'αυ' και 'λάF ω ' σημαίνει "θέλω πολύ".
 MARMELADE = λατινικά melimelum από το μελίμηλον = κυδώνι.
 MATRIX = από το μήτρα.
 MATURITY = λατινικά: maturus από το μαδαρός= υγρός.
 MAXIMUM = λατινικά: maximum από το μέγιστος.
 MAYONNAISE = από την πόλη Mayon, που πήρε το όνομά της από το Μάχων = ελληνικό όνομα και αδελφός του Αννίβα.

ME = από το με.
 MEDICINE = λατινικά :medeor από το μέδομαι, μήδομαι = σκέπτομαι, πράττω επιδέξια. Και μέδω = φροντίζω, μεδέων = προστάτης.
 MENACE = από το μήνις.
 MENTOR = από το μέντωρ.
 MINE = από το Μίνωαι (= λιμάνια του Μίνωα, όπου γινόταν εμπόριο μεταλλευμάτων. «Κρητών λιμένες, Μίνωαι καλούμεναι». (Διοδ.Σικελ.Ε'84,2).
 MINOR = λατινικά: minor από το μινύς = μικρός. Στα επίσημα γεύματα είχαν το μινύθες γραμμάτιον, ένα μικρό κείμενο στο οποίο αναγραφόταν τι περιελάμβανε το γεύμα. Παράγωγο το ...; menu!
 MODEL = από το μήδος= σχέδιο (η ίδια ρίζα με τη μόδα (= moda).
 MOKE = από το μώκος = αυτός που χλευάζει.
 MONEY = λατινικό: moneta από το μονία = μόνη επωνυμία της Θεάς Ήρας: Ηραμονία. Στο προαύλιο του ναού της Θεάς στη Ρώμη ήταν το νομισματοκοπείο και τα νομίσματα έφεραν την παράστασή της, (monetae).
 MOTHER = από το μάτηρ, μήτηρ.
 MOVE = από το ομηρικό αμείβου = κουνήσου!
 MOW = από το αμάω = θερίζω.
 NIGHT = από το νύχτα.
 NO = λατινικό: non, ne εκ του εκ του νη: αρνητικό μόριο ("νέ τρώει, νέ πίνει"), ή (νηπενθής = απενθής, νηνεμία = έλλειψη ανέμου.
 PAUSE = από το παύση.
 RESISTANCE = από το ρά + ίστημι.
 RESTAURANT = από το ρά + ίσταμαι = έφαγα και στηλώθηκα.
 RESTORATION = λατινικά restauro από το ρά+ίστημι, όπου το ρά δείχνει συνάρτηση, ακολουθία, π.χ. ρά-θυμος, και ίστημι = στήνομαι.
 SERPENT = λατινικά serpo από το έρπω (ερπετό). Η δασεία (') προφέρεται ως σ = σερπετό.
 SEX = από το έξις. Η λέξη δασύνεται και η δασεία μετατρέπεται σε σίγμα και = s + έξις.
 SIMPLE = από το απλούς (η λέξη δασύνεται).
 SPACE = από το σπίζω = εκτείνω διαρκώς.
 SPONSOR από το σπένδω = προσφέρω (σπονδή).
 TRANSFER από το τρύω (διαπερνώ) + φέρω. Transatlantic = διαπερνώ τον Ατλαντικό.
 TURBO = από το τύρβη = κυκλική ταραχώδης κίνηση.

YES = από το γέ = βεβαίως.

WATER = από το Ύδωρ (νερό), με το δ να μετατρέπεται σε τ.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

abyss, academy, acme = ακμή δόξα, acrobat, acropolis, aegis, aerial, aerodrome, aeronautics, aeroplane, aesthetic, air, all, allegory, allergy, alphabet, amalgam, ambrosia, amethyst, amnesia, amphibian, amphitheatre, amphora, anachronism, anaemia, anagram, analogy, analysis, anarchism, anathema, anatomy, angel, anomalous, antagonism, anorexia, anthology, anticyclone, aorta, apathetic, aphorism, apocalypse, apologise, apoplexy, apostasy, apostle, apostrophe, apothecary, archaeology, archbishop, archdeacon, archipelago, architect, arctic, aristocratic, arithmetic, aroma, arsenic, asbestos, ascetic, asphyxia, asthma, astrology, astronaut, astronomy, asylum, atheism, athlete, atmosphere, atom, atrophy, aura, austere authentic, autobiography, autocrat, automatic, autograph, autonomous, autopsy, axiom.

bacterium, baptism, barbarian, baritone, barometer, basic, basil, bathos, basis, Bible, bibliography, bigamy, biochemistry, biography, biology, biplane, blasphemy, botany.

C.call = καλώ, calando, callus, calyx, canon, captain, card, cartography, castor, cataclysm, catacombs, catalogue, catalyst, catapult, cataract, catarrh, catastrophe, catechism, category, cathedral, cathode, catholic, caustic, cell, cemetery, cenotaph, centre, ceramic, chameleon, chaos, character, chart, chasm, chimera, chiropractor, choir, chiropodist, chord choreography, chorus, Christ, chromatic, chromosome, chronic, chronicle, chronological, chronometer, chrysalis, chrysanthemum, cinema, cirrhosis, claustrophobia, cleric, climacteric, climate, climax, clinic, code, colossal. Comedy, comic, comma, cosmos, cosmetic, cosmonaut, cost, crisis, criterion, criticism, crypt, crystal, cybernetics, cycle, cyclone, cyclopaedia, cyclotron, cylinder, cymbal, cynic, cyst.

D.deacon = διάκων, decade, Decalogue, delta, demagogic, democracy, demography, demon, demotic, dermatology, diabetes, diabolic, diadem diaeresis (διαλυτικά), diagnosis, diagonal, diagram, dialect, dialogue, diameter, diamond, diaphanous, diaphragm, diatribe, dichotomy, dictator, didactic, diet, dilemma, dinosaur, dioxide, diorama, diphtheria, diphthong, diploma, diplomat, disaster, disc, dolphin, dose, double, draconian, dragon, drama, drastic, dynamic, dynamite, dynasty, dyspepsia, disharmony&

E.eccentric, ecclesiastic, echo, eclectic, eclipse, ecology, economic, ecstasy, ecumenical, ecumenical, eczema, egoism, elastic, electric, elegiac, elephant, elliptic, emblem, embryo, emetic, emphasis, empiric, emporium, encyclopaedia, endemic, energy, enigma, enthrone, enthusiasm, entomology, enzyme, ephemeral, epidemic, epigram, epilepsy, epilogue, epiphany, episode, epistle, epistyle, epitaph, epithet, epitome, epoch, erotic, esoteric, ether, ethic, ethnic, ethos, etymology, eucalyptus, Eucharist, eugenics, eulogize, eunuch, euphemism, euphony, euphoria, Eurasia, eureka, evangelical, exodus, exorcize, exotic&&

F.fable=φαύλος-μύθος, fanatic, fantasy, father, frenetic=φρενήρης&..

G.galaxy, gastronomy, general, genesis, genus, genitive = γενική, George, geo, geography, geometry, geocentric, geophysics, geopolitics, geology, geometry, gerontology, gigantic, glycerine, gyro, government, grammatical, gramophone, graphic, gymnasium, Gregorian, gynaecology&..

H.hagiology, halcyon = αλκυών, harmony = αρμονία, hecatomb, hectare, hedonism, hegemony, helicopter, heliotrope, helium, helot, hemisphere, haemorrhage=αιμορραγία, haemorrhoids, hepatitis, heretic, hermaphrodite, hermetic, hermit, hero, heroin, Hesperus, heterodox, heterogeneous, heterosexual, hexagon, hexameter, hierarchy, hieroglyph, hilarious, hippopotamus, hippodrome, history, holocaust, holograph, homeopathy, homogeneous, homonym, homophone, hour = ώρα, (χώρα), horizon, hymen, hyperbole, hypnosis, hypocrisy, hypotenuse, hysteria, homosexual, horde, horizon, hormone, hour, hydrostatics, hydrophobia, hyena, hygiene, hymn, hypertrophy, hypochondria, hypodermic, hypothesis.

I. iamb, icon, iconoclast, idea, ideogram, ideology, idiot, idiolect, idiom, idiosyncrasy, idyllic, ironic, isobar, isosceles, isotope, isthmus.

K.kaleidoscope, kilo, kilocycle, kilogram, kilometre, kilolitre, kinetic, kleptomania&...

L. labyrinth, laconic, laic, lachrymal = δάκρυσμα, larynx, lava, lesbian, lethargy, leukaemia, lexical, lithography, logarithm, logic, logistics, lynx, lyre, lyric &..

M.macrobiotic, macrocosm, magic, magnet, mania, mathematics, mechanic, medal, megacycle, megalith, megalomania, megaphone, megaton, meiosis, melancholia, melodic, melodrama, meningitis, menopause, metabolism, metallic, metallurgy, metamorphosis, metaphor, metaphysics, meteor, meteorite, meteorology, meter, metre, metric, metronome, metropolis, miasma, microbe, microbiology, microelectronics, micrometer, micron, micro organism, microphone, microscope, mimeograph, mimetic, monarch, monastery, monogamy, monogram, monolith, monologue, monomania, monoplane, monopoly, monosyllable, monotheism, monotone, morphology, museum, music, myopia, myriad, mysterious, mystic, myth&..

N.narcissism, narcotic, nautical, nautilus, necromancy, necropolis, nectar, nemesis, Neolithic, neologism, neon, news, nerve, neoplasm, nephritis, neuralgia, neurasthenia, nominative = ονομαστική, nostalgia, nymph.

O.oasis, ocean, octagon, octane, octave, octogenarian, octopus, ode (ωδή), odyssey, oesophagus, Oedipus complex, orgy, oligarchy, Olympiad, Olympic, onomatopoeia, ontology, ophthalmic, optic (optimist, option), orchestra, orchid, organ, organic, organism, organize, orgasm, orphan, orthodox, orthographic, orthopaedic, osteopath, ouzo, oxide, oxygen. &..

P.pachyderm, pagan=παγανιστής-ειδωλόατρες, Paleolithic, paleontology, palm, panacea, panchromatic, pancreas, pandemic, pandemonium, panegyric=πανηγυρικήομιλία, panic, panoply, panorama, pantehnicon, pantheism, pantheon, panther, parabola=παραβολή, paradigm, paradox, paragon=παράγων-υπόδειγμα, paragraph, parallel, paralysis, paranoia, paraphrase, paraplegia, parasite, paratyphoid, parenthesis, pariah=παρίας, parody, paroxysm, patter, pathetic, pathology, pathos, patriarch, patriot, patronymic, pedagogue, pederasty, pediatrics, pedometer=βηματομετρητής, pentagon, pentameter, Pentateuch, pentathlon, Pentecost, Pepsis, perihelion=περιήλιο, perimeter, period, peripatetic, periphrasis, periphery, periscope, peristyle, peritonitis, petal=πέταλοάνθους, phalanx, phallus=φαλλός, phantasm, pharmacology, pharmacy, pharynx, phase, phenomenon, philanthropy, philately, philharmonic, philology, philosophy, philter, phlebitis, phlegm, phobia, phoenix, phone, phoneme=φώνημα, phonetic, phonograph, phonology, phosphorous, photo, photoelectric, photogenic, photograph,

photolithography, photometer, phrase, phrenology, phthisis, physics, physiognomy, physiology, physiotherapy, planet, plasma, plasma, plastic, plectrum=πλήκτρο, pleonasm, plethora, plural, πλήθος, πληθυντικός, plutocracy, plutonium, pneumatic, pneumonia, pole=πόλος, polemic, policy, police, politics, polyandry, polygamy, polyglot, polygon, polymorphous, polyphony, polypus, polysyllable, polytechnic, polytheism, porn, practice, pragmatism, presbyter, prism, problem, prognosis, programmer, prologue, prophecy, prophylactic, proscenium=προσκήνιο, proselyte, prosody, protagonist, protocol, proton, protoplasm, protozoa, prototype, psalm, pseudonym, psyche, psychedelic, psychic, psychoanalysis, psychology, psychopath, psychosis, psychotherapy, pterodactyl, pylon=πυλώνας, pyramid, pyre=πυρά, pyrites, pyrotechnics=πυροτέχνημα, python&..

Q = k: ροπα Kappa &

R. radio, Reyna, rhyme, rhythm&..

S. sandal, sarcasm, sarcophagus, sardonic, satyr, scene, skeptic, schematic, schism, schizophrenia, scholar, scholastic, school, scoria, scorpion, Scylla, seismic, semantic, semaphore=σηματοφόρος, septicemia=σηψαιμία, serial, sir, solecism=σολοικισμός, sophism, spasm, sphinx, stadium, stalactite, stalagmite, star, static, statistics, stereophonic, stereoscopic, sternum, stigma, stoic, stomach, strategy, stratagem, stratosphere, streptococcus, streptomycin, strophe, sycophant, syllogism, syllable, symbol, symmetry, sympathetic, symphony, symposium, symptom, synagogue, synchronize, syncope, syndrome, synod, synonym, synopsis, syntax, synthesis, syphilis, syringe, system&..

T.tactic, talent, tantalize = Τάνταλος, tartar, tautology, taxidermy, technique, technocracy, technology, telegram, telegraph, telemetry, teleology, telepathy, telephone, telephoto, telescope, theatre, theism, theme, theocracy, theology, theorem, theoretic, theory, theosophy, therapeutic, therapy, thermo, thermal, thermion, thermometer, thermos, thesaurus, thesis, tone, topography, Trapeze, tragedy, tragicomedy, tremor, trigonometry, trilogy, tripod, trireme = τριήρη, triple, trophy, tropic, typhoon, typo, typical, typography, tyranny&..

U. unanimous, anonymous, Uranus, uranium&&

V = W = B(β): basic, barbarian..

X.xenophobe, xylophone, xenia, xenon &..

y. hypo - hyper , super = υπό - υπέρ&..

Z. Zeus = Ζευς, zephyr, zeugma, zodiac, zone, zoology&..

Αγγλοελληνικοί λόγοι

Ο πρώην πρωθυπουργός και καθηγητής κ. Ξενοφών Ζολώτας είχε εκφωνήσει δύο λόγους στην Ουάσιγκτον (στις 26 Σεπτεμβρίου 1957 και στις 2 Οκτωβρίου 1959), οι οποίοι έμειναν μνημειώδεις. Αιτία ως προς αυτό δεν ήταν μόνο το περιεχόμενό τους αλλά και η γλώσσα τους. Υποτίθεται ότι η γλώσσα των λόγων ήταν η αγγλική. Κατ' ουσίαν όμως, με την αφαίρεση λίγων συνδέσμων, άρθρων και προθέσεων η γλώσσα είναι η Ελληνική. Το ακροατήριό του αποτελούσαν οι σύνεδροι της Διεθνούς Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης και δεν αντιμετώπισαν τότε κανένα πρόβλημα στην κατανόηση τού προφορικού κειμένου που ανέγνωσε ο Έλληνας καθηγητής. Εκείνο τον καιρό, κατείχε την θέση τού διευθυντή Τραπεζής Ελλάδος και διαχειριστή του ελληνικού Δημοσίου Χρέους. Ακολουθεί ο λόγος της 26/9/1957:

"I always wished to address this Assembly in Greek, but realized that it would have been indeed "Greek" to all present in this room. I found out, however, that I could make my address in Greek which would still be English to everybody. With your permission, Mr. Chairman, I shall do it now, using with the exception of articles and prepositions, only Greek words.

"Kyrie, I eulogize the archons of the Panethnic Numismatic Thesaurus and the Ecumenical Trapeza for the orthodoxy of their axioms, methods and policies, although there is an episode of cacophony of the Trapeza with Hellas. With enthusiasm we dialogue and synagonize at the synods of our didymous organizations in which polymorphous economic ideas and dogmas are analyzed and synthesized. Our critical problems such as the numismatic plethora generate some agony and melancholy. This phenomenon is characteristic of our epoch. But, to my thesis, we have the dynamism to program therapeutic practices as a prophylaxis from chaos and catastrophe. In parallel, a Panethnic un hypocritical economic synergy and harmonization in a democratic climate is basic. I apologize for my eccentric monologue. I emphasize my eucharistia to you, Kyrie to the eugenic arid generous American Ethnos and to the organizes and protagonists of his Amphictyony and the gastronomic symposia".

Δύο χρόνια αργότερα, το 1959, ο Ξ.Ζολώτας έδωσε μία άλλη ελληνοαγγλική ομιλία, ζητώντας να τον ακούσουν με προσοχή, ακόμα κι αν υπήρχε ο κίνδυνος να κουράσει τους ακροατές του. Ιδού ο λόγος και η ελληνική του "μεταγραφή":

Kyrie,

It is Zeus' anathema on our epoch (for the dynamism of our economies) and the heresy of our economic method and policies that we should agonize the Skylla of nomismatic plethora and the Charybdis of economic anaemia. It is not my idiosyncrasy to be ironic or sarcastic but my diagnosis would be that politicians are rather cryptoplethorists. Although they emphatically stigmatize nomismatic plethora, they energize it through their tactics and practices. Our policies should be based more on economic and less on political criteria. Our gnomon has to be a metron between economic, strategic and philanthropic scopes. Political magic has always been anti-economic. In an epoch characterized by monopolies, oligopolies, monopolistic

antagonism and polymorphous inelasticities, our policies have to be more orthological, but this should not be metamorphosed into plethorophobia, which is endemic among academic economists. Nomismatic symmetry should not antagonize economic acme. A greater harmonization between the practices of the economic and nomismatic archons is basic. Parallel to this, we have to synchronize and harmonize more and more our economic and nomismatic policies panethnically. These scopes are more practicable now, when the prognostics of the political and economic barometer are halcyonic. The history of our didimus organization on this sphere has been didactic and their gnostic practices will always be a tonic to the polyonymous and idiomorphous ethnical economies. The genesis of the programmed organization will dynamize these policies. Therefore, I sympathize, although not without criticism one or two themes with the apostles and the hierarchy of our organs in their zeal to program orthodox economic and nomismatic policies, although I have some logomachy with them. I apologize for having tyrannized you with my Hellenic phraseology. In my epilogue, I emphasize my eulogy to the philoxenous aytochtans of this cosmopolitan metropolis and my encomium to you, Kyrie stenographers.

Κύριοι,

Είναι "Διός ανάθεμα" στην εποχή μας και αίρεση της οικονομικής μας μεθόδου και της οικονομικής μας πολιτικής το ότι θα φέρναμε σε αγωνία την Σκύλλα του νομισματικού πληθωρισμού και τη Χάρυβδη της οικονομικής μας αναιμίας. Δεν είναι στην ιδιοσυγκρασία μου να είμαι ειρωνικός ή σαρκαστικός αλλά η διάγνωσή μου θα ήταν ότι οι πολιτικοί είναι μάλλον κρυπτοπληθωριστές. Αν και με έμφαση στιγματίζουν τον νομισματικό πληθωρισμό, τον ενεργοποιούν μέσω της τακτικής τους και των πρακτικών τους. Η πολιτική μας θα έπρεπε να βασίζεται περισσότερο σε οικονομικά και λιγότερο σε πολιτικά κριτήρια. Γνώμων μας πρέπει να είναι ένα μέτρο μεταξύ οικονομικής, στρατηγικής και φιλανθρωπικής σκοπιάς. Σε μια εποχή που χαρακτηρίζεται από μονοπώλια, ολιγοπώλια, μονοπωλιακό ανταγωνισμό και πολύμορφες ανελαστικότητες, οι πολιτικές μας πρέπει να είναι πιο ορθολογιστικές, αλλά αυτό δεν θα έπρεπε να μεταμορφώνεται σε πληθωροφοβία, η οποία είναι ενδημική στους ακαδημαϊκούς οικονομολόγους. Η νομισματική συμμετρία δεν θα έπρεπε να ανταγωνίζεται την οικονομική ακμή. Μια μεγαλύτερη εναρμόνιση μεταξύ των πρακτικών των οικονομικών και νομισματικών αρχόντων είναι βασική. Παράλληλα με αυτό, πρέπει να εκσυγχρονίσουμε και να εναρμονίσουμε όλο και περισσότερο τις οικονομικές και νομισματικές μας πρακτικές πανεθνικώς. Αυτές οι θεωρήσεις είναι πιο εφαρμόσιμες τώρα, που τα προγνωστικά του πολιτικού και οικονομικού βαρομέτρου είναι χάλκινα. Η ιστορία της δίδυμης οργάνωσης σε αυτήν την σφαίρα είναι διδακτική και οι γνωστικές τους εφαρμογές θα είναι πάντα ένα τονωτικό στις πολυώνυμες και ιδιόμορφες εθνικές οικονομίες. Η γένεση μιας προγραμματισμένης οργάνωσης θα ενισχύσει αυτές τις πολιτικές. Γι' αυτόν το λόγο αντιμετωπίζω με συμπάθεια, αλλά όχι χωρίς κριτική διάθεση, ένα ή δύο θέματα με τους αποστόλους της ιεραρχίας των οργάνων μας στον ζήλο τους να προγραμματίσουν ορθόδοξες οικονομικές και νομισματικές πολιτικές. Απολογούμαι που σας τυράνησα με την ελληνική μου φρασεολογία. Στον επίλογό μου δίνω έμφαση στην ευλογία μου, προς τους φιλόξενους αυτόχθονες αυτής της κοσμοπολίτικης μητρόπολης καθώς και το εγκώμιό μου προς εσάς, κύριοι στενογράφοι.

Ολοκληρώθηκαν χθες στη Ρόδο οι εργασίες του 5ου Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Ορθοπεδικής, στο οποίο πήραν μέρος Έλληνες και Ευρωπαίοι ορθοπεδικοί. Κατά τη

διάρκεια του συνεδρίου έγιναν σημαντικές ανακοινώσεις για τον τομέα της ορθοπεδικής. Ωστόσο, ιδιαίτερη αίσθηση στους συνέδρους προκάλεσε η ομιλία του καθηγητή Ορθοπεδικής στο Πανεπιστήμιο των Ιωαννίνων κ. Παναγιώτη Σουκάκου, ο οποίος απευθύνθηκε στο ακροατήριό του μιλώντας μεν αγγλικά, χρησιμοποιώντας όμως λέξεις που προέρχονται από την ελληνική γλώσσα. Με αυτή την ομιλία ο κ. Σουκάκος υποδέχθηκε τους συνέδρους και παράλληλα έδωσε το στίγμα του συνεδρίου επισημαίνοντας τα επιμέρους θέματα που αναπτύχθηκαν κατά τις εργασίες.

Έτσι, ο κ. Σουκάκος είπε:

"The Hellenic orthopedic physicians, have synchronized their dynamism and energy with the European Organization of Orthopedics and Traumatology, to generate this symbiotic and not ephemeral synthesis of charismatic, academic scholars, and are enthusiastic with the atmosphere of euphoria and analogous ecstasy in Dodecanisa, Rodos.

Rodos is a graphic Hellenic metropolitan center in the Aegean archipelagos, with myriads of archaeological and historical sites. Rodos is a geographical paradise of cryptic and chimerical icons of idyllic charm, amalgamated with Hellenic gastronomy of mousaka, souvlaki, ouzo emporia and euphoria of the rhyme and rhythm of bouzouki, Byzantine and Spanoudakis music. A plethora of basic and didactic themes in the sphere of orthopedics and traumatology, such as trauma of the musculoskeletal system, arthroscopic and arthroplasty surgery, paediatric orthopedics, poly-trauma, podiatric surgery, carpus and dactylic surgery with traumatic and genetic anomalies, microsurgery, spondylopathies like scoliosis, kyphosis and spondylolithesis, osteoporosis and pharmacologic and prophylactic therapeutic policies will be emphasized.

Diagnostic methods and etiological therapy of traumatic, non-physiological and pathological syndromes, therapeutic schemes and strategies, will be analyzed and synthesized at this academic symposium on the basis of a democratic climate and with the scope of a non-dogmatic and egocentric dialogue, which I prophesize will be an historic phenomenon and paradigm of dynamic synergy and harmony between polyethnic orthopedic physicians of the European Epirus. To paraphrase, with the phobia and dilemma of being tautological, let me emphasize that the logistics and machinations in this academic symposium, will generate the scheme and type of our harmonic synergy and syndesmosis.

Pragmatically, it is my thesis and not hypothesis that the next phase and programmed orthopedic symposium in Helsinki which I eulogize will be as dynamic and with colossal kyros, as in Rodos, Hellas. I apologize for my eulogistic demagogy and if my etymological glossary is based on philosophic or symbolic metaphors and lexical hyperbole, please sympathize with me and I apologize for the idiosyncrasy of a zealous Hellenic, practising orthopaedic physician who is also fanatically enthusiastic about the giant anode of European propaedeutics and academics in orthopedics and traumatology"

Η ιστορία των Greeklish και γιατί πρέπει να πούμε ΟΧΙ σε αυτή τη... γραφή

~~Sagapo~~
Σ'αγαπώ

Τι είναι τα greeklish;

Τα Greeklish (Γκρίκλις), από τις λέξεις greek (ελληνικά) και english (αγγλικά), γνωστά και ως Grenglish, Λατινοελληνικά ή Φραγκολεβαντίνικα, είναι η ελληνική γλώσσα γραμμένη με το λατινικό αλφάβητο. Είναι ένα είδος μεταγραφής.

Η χρήση των greeklish

Τα greeklish χρησιμοποιούνται στο διαδίκτυο όταν Έλληνες επικοινωνούν μέσω email, IRC ή instant messaging. Επίσης χρησιμοποιούνται πολλές φορές σε μηνύματα τύπου SMS, καθώς και μεταξύ Ελλήνων που ζουν καιρό σε αγγλόφωνες χώρες. Στο παρελθόν ήταν δύσκολη η αναγνώριση των ελληνικών χαρακτήρων από υπολογιστές, γιατί δεν παρείχαν ανάλογη υποστήριξη όλα τα υπολογιστικά συστήματα. Για να μπορέσουν να επικοινωνήσουν οι Έλληνες χρήστες, είχαν να επιλέξουν μεταξύ δύο λύσεων: ή να χρησιμοποιήσουν τη γλώσσα του Internet, τα αγγλικά, ή να πλάσουν μια δική τους γλώσσα. Αυτό το δεύτερο έκαναν όσοι άρχισαν να γράφουν με τα greeklish.

Η ιστορία των greeklish

Τα greeklish δεν είναι ένα καινούργιο φαινόμενο που γεννήθηκε στο διαδίκτυο. Αντίθετα είναι μια πρακτική που εμφανίστηκε σε διάφορους τόπους και εποχές και εφαρμόστηκε από διάφορες ελληνικές κοινότητες με διαφορετικούς τρόπους.

Μια ιδέα για την προϊστορία της γραφής αυτής μας δίνει το παρακάτω απόσπασμα από κείμενο του Κώστα Καρθαίου το 1934: «Υπάρχουν κείμενα της βυζαντινής εποχής γραμμένα με λατινικούς χαρακτήρες. Επίσης, στην Κρήτη και στην Κύπρο κατά τον Μεσαίωνα τα λαϊκά τραγούδια γράφονταν με λατινικούς χαρακτήρες. Αργότερα, από το 1800, πολλά ελληνικά βιβλία τυπώθηκαν στη Σμύρνη με λατινικούς χαρακτήρες. (...) Εξάλλου στη Σμύρνη έγινε απόπειρα να κυκλοφορήσει ελληνική εφημερίδα γραμμένη με λατινικούς χαρακτήρες. Οι Λεβαντίνοι της Σμύρνης, που μιλούσαν όλοι ελληνικά

αλλά δυσκολεύονταν να μάθουν την απελπιστική ορθογραφία μας, χρησιμοποιούσαν πάντα τους λατινικούς χαρακτήρες για να γράψουν τα ελληνικά. Αργότερα, τους μιμήθηκαν οι Χιώτες και άλλοι έμποροι του εξωτερικού που έγραφαν τα γράμματα και τα τηλεγραφήματά τους στα ελληνικά αλλά με λατινικούς χαρακτήρες. Αυτή η φραγκοχιώτικη γλώσσα χρησιμοποιούνταν και από Έλληνες για να γράψουν σε άλλους Έλληνες που κατοικούσαν στη Σμύρνη, στο Λονδίνο ή αλλού. Αυτός ο τρόπος γραφής εξακολουθούσε να επιβιώνει πολύ αργότερα και τον συναντάμε αρκετά συχνά στα τηλεγραφήματα των Ελλήνων του εξωτερικού».

Γράφοντας τα παραπάνω, ο Καρθαίος στηρίζεται σε κείμενο του Φώτου Γιοφύλλη στο περιοδικό «Πρωτοπορία» το 1930. Ο Καρθαίος και ο Γιοφύλλης, μαζί με άλλους διανοούμενους της εποχής (Μένος Φιλήντας, Δημήτρης Γληνός, Νίκος Χατζηδάκης κ.ά.), έθεσαν ζήτημα μεταρρύθμισης της γραφής της ελληνικής γλώσσας. Ο Καρθαίος το διατυπώνει καθαρά:

« (...) ζητάμε να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά οι λατινικοί χαρακτήρες για τη γραφή της νέας ελληνικής, που είναι η ζωντανή γλώσσα και που θέλουμε να την καταστήσουμε τη μοναδική γραπτή γλώσσα της χώρας-μας. Θέλουμε λοιπόν να συμπέσει η αλλαγή του αλφαβήτου με την εισαγωγή της φωνητικής ορθογραφίας».

Τα κείμενα τους λησμονημένα από καιρό διασώζονται (μαζί με διάφορα παραδείγματα φωνητικής και λατινικής γραφής των ελληνικών) στον συλλογικό τόμο «Φωνητική Γραφή» που επιμελήθηκαν οι εκδόσεις Κάλβος το 1980.

Παράδειγμα πρώτο: Κείμενο του Φώτου Γιοφύλλη («Πρωτοπορία», 1930) με επιμέλεια μεταγραφής της έκδοσης «Φωνητική Γραφή». Τα γ, δ και θ με ελληνικούς χαρακτήρες.

«Telos, gia na min ta polilogume, giati tapame poles fores afta, prepi na parume to latiniko alfavito metaritimizontas to fthogologika kata tis anages pu ehi i ylosa mas. Etsi horis n' agiksosme tin orthografia tis arheas elinikis, pu poles tis lekses sozonde sti nea mas, benume sti horia ton politizmenon ethnon, ehume ta dieθνika gramata pu tahi olos o politismenos kosmos, ke pu ta piran tora teleftea ki i Turki».

Κάπου 70 χρόνια αργότερα τα φραγκοχιώτικα εμφανίζονται «με το ζόρι» στην ελληνική γλωσσική πραγματικότητα. Από τις αρχές της δεκαετίας του '90 Έλληνες της Ελλάδας και του εξωτερικού τα χρησιμοποιούν στην ηλεκτρονική επικοινωνία μέσω του Διαδικτύου: γράφουν προσωπικά μηνύματα, δημοσιεύουν ανακοινώσεις, συνεισφέρουν σε λίστες συζήτησης ή σε αρχεία με φοιτητικά ανέκδοτα.

Κάποιοι αναφέρουν ότι η πρώτη σύγχρονη χρήση των greeklish έγινε από την Ε.Μ.Υ., την ελληνική Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία, πολλές δεκαετίες πριν και πολύ πριν την ευρεία χρήση του διαδικτύου.

Ακόμη και σήμερα (2008), όπου οι ελληνικοί χαρακτήρες είναι στάνταρ στις ιστοσελίδες και αυξανόμενα δυνατοί στα μηνύματα, η χρήση λατινικών χαρακτήρων μερικές φορές επιβάλλεται για τεχνικούς λόγους, καθώς αποστολέας και δέκτης του μηνύματος μπορεί να μη διαθέτουν κοινές προδιαγραφές ούτε μέσα στην Ελλάδα και πολύ περισσότερο ανάμεσα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Οι ιδεολογίες της ορθογραφίας

Καθώς η μεταγραφή των greeklisch δεν γίνεται με βάση διαδεδομένο πρότυπο, τα λατινογραμμένα ελληνικά χαρακτηρίζονται από μεγάλη ορθογραφική ποικιλία. Η χρήση έχει καθιερώσει τρεις βασικούς τρόπους μεταγραφής:

- Φωνητική μεταγραφή: αποδίδει την προφορική γλώσσα και απλοποιεί την ιστορική ελληνική ορθογραφία, π.χ. «ξέρω» ως «ksero» και «χάρη» ως «chari».
- Οπτική μεταγραφή: αυτή, σε αντίθεση με τη φωνητική, αντιγράφει κατά το δυνατό την ιστορική ορθογραφία. Γνώμονάς της είναι η μορφή των γραμμάτων, που οδηγεί σε κάπως ανορθόδοξες λύσεις, όπως στην απόδοση του «θ» ως «8» ή «0», του «ξ» ως «3», του «η» με το λατινικό «n» κ.τ.λ.
- Θεσιακή μεταγραφή: Βασίζεται στη θέση των χαρακτήρων στο πληκτρολόγιο και διαφέρει από το οπτικό σύστημα μόνο σε ορισμένα γράμματα• αποδίδει π.χ. το «ξ» με το λατινικό «j» αντί για «x» ή «3» που συνηθίζονται στο οπτικό σύστημα. Αντίθετα με ό,τι συχνά πιστεύεται, οι περισσότεροι χρήστες ακολουθούν με συνέπεια ένα σύστημα. Όποιος λ.χ. απλοποιεί το «ω» κατά πάσα πιθανότητα απλοποιεί και το «η». Αντίθετα, όποιος μεταγράφει το «ξ» και το «θ» ως «3» και «8», κατά κανόνα ακολουθεί το οπτικό σύστημα και για το «η» και το «ω». Έτσι, μεταγραφές όπως «3erh» (ξερή) και «00wn» (Όθων) έχουν σύστημα, αλλά μεταγραφές όπως «3anthi» (Ξανθή) ή «8iriodhs» (θηριώδης) όχι. Ορισμένες λέξεις είναι ιδιαίτερα δύσκολες στη μεταγραφή τους, π.χ. η λέξη «διεύθυνση» μπορεί να αποδοθεί με πάνω από 20 διαφορετικούς τρόπους. Ο περισσότερος όμως κόσμος χρησιμοποιεί ένα «μικτό» σύστημα, που συνδυάζει το θέμα της ορθογραφίας με την φωνητική απόδοση, χωρίς η γραφή να έχει ισχυρή τυποποίηση.

Θεσμοποιημένο σύστημα μεταγραφής υπάρχει μεν από τον ΕΛΟΤ το οποίο χρησιμοποιείται από το Βρετανικό συμβούλιο, το πρότυπο ISO 8432, αλλά ελάχιστοι το γνωρίζουν και ακόμη λιγότεροι το ακολουθούν συνειδητά. Πράγμα καθόλου παράξενο, καθώς το πρότυπο αυτό δεν διδάσκεται πουθενά. Με αποτέλεσμα να είναι διάχυτη η εντύπωση ανάμεσα στους Έλληνες χρήστες του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ότι «ο καθένας γράφει όπως θέλει» και ότι «ο καθένας έχει το δικό του σύστημα», εφ' όσον δεν υπάρχει κοινώς αποδεκτή μέθοδος γραφής.

Επίλογος – Γιατί πρέπει να πείτε ΟΧΙ στα greeklisch

Πλην ελαχίστων εξαιρέσεων σήμερα, οι ελληνικοί χαρακτήρες υποστηρίζονται θαυμάσια στο διαδίκτυο. Επομένως δεν υπάρχει λόγος χρήσης των greeklish.

Κείμενα γραμμένα με αυτό το σύστημα γραφής, είναι δυσανάγνωστα και πολλές φορές δυσνόητα. Πολλοί χρήστες του διαδικτύου αποφεύγουν να διαβάζουν μεγάλα κείμενα γραμμένα σε greeklish, καθώς είναι ιδιαίτερα κουραστικά κατά την ανάγνωση.

Τα greeklish στις ιστοσελίδες, αποτελούν τροχοπέδη για βασικές λειτουργίες, όπως αυτήν της αναζήτησης. Εκτός αυτού, σήμερα, τα greeklish σε μια ιστοσελίδα μειώνουν το κύρος της.

Πολλοί προσπαθούν να κρύψουν την ανορθογραφία τους, οχυρωμένοι πίσω απ' αυτόν τον τύπο γραφής. Αυτή δεν είναι λύση. Είναι προτιμότερο να διαβάζει κάποιος ένα ανορθόγραφο κείμενο γραμμένο στα ελληνικά, παρά τα τρισάθλια greeklish. Εξάλλου, αν δεν προσπαθήσετε να γράφετε στα ελληνικά, πως θα μάθετε να γράφετε ορθογραφημένα;

Πολλοί χρήστες που χρησιμοποιούν αυτόν τον τύπο γραφής, επικαλούνται την δικαιολογία ότι «με τα greeklish» δεν χρειάζεται να γράφεις ορθογραφημένα. Αυτό τώρα δηλαδή, θεωρείται καλό; Παρ' όλα αυτά όμως, υποσυνείδητα οι περισσότεροι προσπαθούν να γράψουν «ορθογραφημένα greeklish»!

Μια άλλη δικαιολογία είναι «η συνήθεια». Έχετε αποπειραθεί άραγε ποτέ να συμπληρώσετε δημόσια και μη έγγραφα, χρησιμοποιώντας greeklish; Προφανώς όχι. Γιατί λοιπόν να γίνεται αυτή η επίκληση στο διαδίκτυο;

Το να γράφει πλέον κάποιος σε greeklish, αφ' ενός υποδηλώνει μια ασέβεια προς τους αναγνώστες, με την έννοια ότι τους ταλαιπωρεί κατά την ανάγνωση κι αφ' ετέρου δηλώνει μια έλλειψη σεβασμού και προς το ίδιο του το γραπτό.

«Μαγκιά» δεν είναι να γράφεις γρήγορα, ή να προσπαθείς να καλύψεις τις αδυναμίες σου οχυρωμένος πίσω απ' αυτή τη γραφή. «Μαγκιά» σήμερα είναι να προσπαθείς να γράφεις σωστά ελληνικά.

Μπαμπινιώτης: “τη γλώσσα και τα μάτια σας”

Ο καθηγητής της Γλωσσολογίας Γεώργιος Μπαμπινιώτης

Τον κίνδυνο της «αποξένωσης» από την εικόνα των ελληνικών λέξεων, λόγω της αυξανόμενης χρήσης των «greeklish», επισήμανε ο καθηγητής της Γλωσσολογίας Γεώργιος Μπαμπινιώτης. Μιλώντας στα Χανιά, σε ημερίδα του Ινστιτούτου Επαρχιακού Τύπου για τη γλώσσα, ο πρώην πρόεδρος του Πανεπιστημίου Αθηνών αναφέρθηκε στην ανάγκη στήριξης της ελληνικής γλώσσας σε ένα επίπεδο ποιότητας.

«Εγώ θα έλεγα στον κόσμο που μας ακούει: ‘τη γλώσσα και τα μάτια σας’’. Θα έλεγα ότι σε ημέρες κρίσης θα πρέπει να σκύψουμε σε ό,τι καλύτερο διαθέτει αυτός ο τόπος, που είναι ο πολιτισμός μας, η παράδοση μας και με τον πιο εύγλωττο τρόπο η γλώσσα μας», ανέφερε ο κ. Μπαμπινιώτης και πρόσθεσε: «Δεν είναι απλό εργαλείο η γλώσσα. Είναι ο πολιτισμός μας, είναι η ιστορία μας, είναι η σκέψη μας, είναι η νοοτροπία μας, είναι η ταυτότητά μας. Πάνω από όλα η γλώσσα είναι αξία».

Αναφερόμενος στην ευρέως διαδεδομένη χρήση των «greeklish» (Ελληνικά με λατινικούς χαρακτήρες) μεταξύ των νέων που στέλνουν γραπτά μηνύματα από τα κινητά τηλέφωνα ή συνομιλούν μέσω του Διαδικτύου, ο Ομότιμος και Επίτιμος Καθηγητής της Φιλοσοφικής Σχολής, και πρόεδρος του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού, τόνισε:

«Τα greeklish είναι ο καλύτερος δρόμος αποξένωσης από την εικόνα της λέξης. Αυτό μπορεί οι νέοι άνθρωποι να το πληρώσουν ακριβά. Έχουμε ελληνικές γραμματοσειρές και μπορούμε, αξιοποιώντας το Διαδίκτυο και τα ηλεκτρονικά μέσα, να χρησιμοποιούμε τις ελληνικές γραμματοσειρές που έχουν το προτέρημα να δίνουν την εικόνα της λέξης, το οπτικό ίνδαλμα,

και να μας συμφιλιώνουν με την ορθογραφία της λέξης και με τη σημασία της».

Ράδιο Αρβύλα: Μην δολοφονείτε την γλώσσα μας με τα greeklish! (βίντεο)

Μια “εθνική” πρωτοβουλία από την ομάδα της καθημερινής τηλεοπτικής εκπομπής του ANΤ1 “Ράδιο Αρβύλα” για διάσωση της ελληνικής γλώσσας που αξίζει να προβληθεί, αλλά πάνω απ’ όλα αξίζει να προσπαθήσουν οι πάντες να εφαρμόσουν το μήνυμα της καμπάνιας:

Η ελληνική γλώσσα κινδυνεύει άμεσα από την χρήση των λεγόμενων “greeklish”, στην γραφή των ηλεκτρονικών υπολογιστών, βασικά στα μηνύματα των Ελλήνων ηλικίας κάτω των 35 ετών, σε chat, sms, στις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης κλπ. Δηλαδή χρησιμοποιούν τον ελληνικό προφορικό λόγο με αγγλική γραφή.

Ότι ασφαλέστερο για τον θάνατο μιας γλώσσας...

Σημειώνουμε ότι η τουρκική γραπτή γλώσσα είναι ακριβώς το ίδιο: Τουρκικός προφορικός λόγος που αποδίδεται με λατινική γραφή και την εφάρμοσε ο Κεμάλ στην μεταρρύθμισή του θεωρώντας ότι η παλιά τουρκική γραφή (με πολλές ομοιότητες με την αραβική) θα δυσχέραινε το έργο εκσυγχρονισμού και καταπολέμησης του αναλφαβητισμού στην Τουρκία.

Η παλιά τουρκική γραφή έχει πεθάνει και μαζί της και η ταυτότητα του έθνους τους (όχι ότι έπρεπε να είναι ιδιαίτερα υποερήφανοι για την καταγωγή τους από τις στέπες της Κεντρικής και δυτικής Ασίας...).

Η ελληνική γλώσσα είναι το μεγαλύτερο περιουσιασκό στοιχείο του πολιτισμού μας το οποίο κινδυνεύει άμεσα όχι από τα αγγλικά, αλλά από τα “greeklish”, τα οποία χρησιμοποιούνται κυρίως επειδή η νεότερη γενιά που τα χρησιμοποιεί δεν γνωρίζει καλή ορθογραφία και διευκολύνεται από την χρήση τους. Το μήνυμά τους αυτό μεταδίδεται όχι μόνο μέσω των εκπομπών τους, αλλά και διάσπαρτα στο πρόγραμμα του ANΤ1, αφού οι “Ράδιο Αρβύλα” παραχώρησαν το χρόνο που αναλογούσε για τα τρέιλερ της εκπομπής τους θέλοντας να προβάλλεται όσο το δυνατόν περισσότερο. Το defencenet.gr στηρίζει και συμπράττει, καθώς το ζήτημα είναι πολύ σοβαρό απειλεί να σπάσει την αλυσίδα γνώσης της ελληνικής γλώσσας μιας ολόκληρης γενιάς και συνακόλουθα να βάλει τον γραπτό λόγο στο ιστορικό ράφι, “σκοτώνοντας” χιλιάδες χρόνια ιστορίας.

Για τα "GREEKLISH"

Γράφει ο Πανίκος Ελευθερίου
Φίλες και φίλοι, έχετε όλοι προσέξει την αυξανόμενη χρήση των "greeklish" από διάφορους (ασυνείδητους δυστυχώς) που προφασιζόμενοι την "ευκολία", την "συντομία", και την "πρακτικότητα", δολοφονούν αλόγιστα την Ελληνική μας γλώσσα. Είναι ένα θλιβερό φαινόμενο που παίρνει όλο και μεγαλύτερες διαστάσεις. Για να αντιληφθεί κανείς πλήρως το μέγεθος του προβλήματος, ας παρακολουθήσει τις ζωντανές αθλητικές εκπομπές με τα μηνύματα "sms" των φιλάθλων-τηλεθεατών που εμφανίζονται στο κάτω μέρος της οθόνης.

Ακολουθεί ένα σύντομο κείμενο παρμένο από την μηνιαία πολιτικοσατυρική εφημερίδα ΕΝΩΣΙΣ (Τζι ας γινεί το γαίμαν μας αυλάτζιν), τεύχος Ιανουαρίου 2011. Είναι ένα μικρό κείμενο, που δίνει όμως κάποιες σωστές κατευθυντήριες γραμμές σε όλους εμάς που δεν επιθυμούμε την κατάργηση της γλώσσας μας, που θα μας βοηθήσουν να αντισταθούμε στον εφιάλτη των "greeklish" και θα προστατεύσουν την Ελληνική γλώσσα (αν γίνει σε όλους βίωμα μας η αντίσταση στα απαίσια "greeklish").

«Ακόμα και η Ακαδημία Αθηνών άρχισε να ανησυχεί για την αυξανόμενη χρήση των GREEKLISH όχι μόνο στους υπολογιστές αλλά και στα τηλέφωνα και στις τηλεοράσεις και όπως γράφουν στην τελευταία ανακοίνωσή τους και από τις κρατικές υπηρεσίες. Τα GREEKLISH είναι η απαρχή της μεταφοράς μας στο λατινικό αλφάβητο. Όσοι δεν καταλαβαίνουν το τι σημαίνει αυτό, έτσι κι αλλιώς είναι ανίδεοι. Εμείς οφείλουμε να υπερασπίσουμε τη γλώσσα μας. Τα GREEKLISH είναι για τους νέο-οθωμανικούς, αυτούς που δεν τους νοιάζει πού θα καταλήξει ο λαός μας και το έθνος μας. Προσοχή λοιπόν!

- ΜΗΝ ΑΠΑΝΤΑΤΕ ΜΕ GREEKLISH σε αυτούς που σας γράφουν σε GREEKLISH. Εάν θα τους απαντήσετε, απαντήστε ελληνικά και γράψτε τους ότι ΔΕΝ πρόκειται να τους ξαναμιλήσετε εάν συνεχίσουν να γράφουν βαρβαριστί.

- Στον υπολογιστή σας και στο τηλέφωνο σας επικοινωνείτε ΜΟΝΟ με αυτούς που γράφουν ελληνικά.

- Μην παρακολουθείτε τηλεοπτικά προγράμματα που έχουν μηνύματα στα GREEKLISH.

- Μην αγοράζετε προϊόντα που γράφουν οδηγίες στα GREEKLISH.

- Σαμποτάρετε όλες τις εταιρείες που διαφημίζουν έστω και μια λέξη στα GREEKLISH.

- Καταγγείλετε οποιαδήποτε ατασθαλία από πλευράς κρατικού μηχανισμού και ημικρατικών οργανώσεων, όταν χρησιμοποιούν τα GREEKLISH

- Μην μένετε απαθείς όπου δείτε την κατάχρηση, προσπαθήστε να την αλλάξετε.»

Θα πρόσθετα και την δική μου προτροπή για την αντιμετώπιση ενός άλλου απaráδεκτου φαινομένου που συναντούμε πολύ συχνά στην Κύπρο. Αλήθεια, πόσες φορές έτυχε σε όλους μας, εισερχόμενοι σε κάποιο χώρο (εστιατόρια, υπεραγορές, καταστήματα κ.α.) να έρθουμε αντιμέτωποι με τον απόλυτο εξευτελισμό: Ένας αλλοδαπός υπάλληλος να απαιτεί από εμάς (πολλές φορές εμφανώς εκνευρισμένος), να του μιλήσουμε στα αγγλικά («English please!»)

Σε τέτοιες περιπτώσεις, η καλύτερη αντίδραση ενός αξιοπρεπούς Έλληνα θα ήταν να ζητήσει να εξυπηρετηθεί από άτομο που ομιλεί τα ελληνικά, αλλιώς να αποχωρήσει αναφέροντας και τον λόγο που το κάνει στον ιδιοκτήτη (δόξα σοι ο Θεός τα μονοπώλια δεν υπάρχουν πια). Μόνον έτσι θα έβαζαν μυαλό κάποιοι εργοδότες και κάποιοι υπάλληλοι.

ΡΑΔΙΟ ΑΡΒΥΛΑ - Greeklish No More ! Μόνο Ελληνικά !

4.Επίλογος

Σε αυτό το σημείο φθάσαμε στο τέλος της εργασίας μας. Μια ενδιαφέρουσα εργασία που πραγματοποιήθηκε με κόπο χαρά και κέφι και περιλαμβάνει πληροφορίες οι οποίες τονίζουν την επιρροή του ελληνικού πνεύματος και ενώνουν τη χώρα μας με τον αγγλικό πολιτισμό. Η κάθε ομάδα ξεχωριστά με τον δικό της αγώνα κατόρθωσε να βρει πληροφορίες που ταίριαζαν στο θέμα της. Συνοπτικά, χωρισμένοι σε 4 ομάδες με διαφορετικές θεματικές ενότητες η κάθε μία, εργαστήκαμε πάνω στην επιρροή της ελληνικής στην αγγλική γλώσσα, βρίσκοντας αγγλικές λέξεις με ελληνική ρίζα, κάνοντας μια σύντομη αναδρομή στην ιστορία της ελληνικής γλώσσας και διαβάζοντας κείμενα του Ζολώτα. Γυρίζοντας επίσης πίσω στο χρόνο, ανακαλύψαμε αρχαίους έλληνες ερευνητές, άγγλους φιλέλληνες, οδηγηθήκαμε στο σημείο συνάντησης ελληνικού και αγγλικού πολιτισμού την περίοδο των σταυροφοριών, φτάνοντας ως την ελληνικότητα της αναγέννησης.

Από την άλλη πλευρά, εργαστήκαμε πάνω στην επίδραση της παγκοσμίως διασημότερης γλώσσας στη δική μας γλώσσα, η οποία αποτελεί θεμέλιο όλων των υπολοίπων, μιλώντας για το φαινόμενο των greeklish και κάνοντας αναδρομή στην ιστορία της αγγλικής γλώσσας.

Τέλος, δεν μπορούσαμε να ολοκληρώσουμε την εργασία χωρίς να αναφερθούμε στην πιο σημαντική προσωπικότητα της αγγλικής λογοτεχνίας, τον Γ. Σαίξπηρ. Επηρεασμένος από την ελληνική τραγωδία, δημιούργησε θαυμάσια έργα, ένα εκ των οποίων ερευνήσαμε, ανιχνεύοντας τα στοιχεία της ελληνικής του ταυτότητας. Μελετήσαμε ακόμα τη βιογραφία του συγγραφέα και συγκρίναμε το θεατρικό του έργο Άμλετ με την παγκοσμίου φήμης αρχαία ελληνική τραγωδία του Οιδίποδα.

Είμαστε όλοι πολύ χαρούμενοι και περήφανοι καθώς η εργασία μας ήταν πιο δύσκολη από αυτή του πρώτου τετραμήνου εξαιτίας της εμβάθυνσης των θεμάτων. Με το ομαδικό πνεύμα μας όμως δημιουργήσαμε μια ολοκληρωμένη εργασία την οποία φέραμε εις πέρας με την σημαντικότερη βοήθεια της εισηγήτριας μας κα Κυριακής Γυλτίδου.

5. Δικτυογραφία

www.google.gr/wikipedia

http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CF%85%CE%AF%CE%BB%CE%BB%CE%B9%CE%B1%CE%BC_%CE%A3%CE%B1%CE%AF%CE%BE%CF%80%CE%B7%CF%81_-_cite_note-54

[**http://visaltis.blogspot.com**](http://visaltis.blogspot.com)

<http://durabond.ca/gdouridas/glossa2.html>

<http://networkedblogs.com/lFTy2>
<http://dimgsavt.blogspot.com/2011/09/greeklsh.html>

<http://www.newsbomb.gr/blogs/story/363313/xerete-poses-xenes-lexeis-ehoyr-riza-elliniki#ixzz35xaeaC52>

<http://www.krassanakis.gr>

http://namarizathema.blogspot.com/2011/06/blog-post_4079.html

6.Παράρτημα

Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική - YouTube.mp4